

Konsolidovaná výročná správa ŽSK za rok 2023

Výročná správa konsolidovaného celku
Žilinského samosprávneho kraja za rok 2023

Vážení obyvatelia Žilinského kraja,

rok 2023 bol posledným rokom, kedy sme mohli čerpať eurofondy z programového obdobia 2014 – 2020. Dokončili sme viacero projektov v našich nemocniciach, stredných školách, rekonštruovali sme viacero ciest a mostov. Celkovo sme v tomto období vyčerpali 103 mil. eur. Najviac, 48,5 mil. eur, kraj investoval do dopravnej infraštruktúry, modernizovali sme odborné vzdelávanie na 20 stredných školách za 23,2 mil. eur, v oblasti kultúry a cestovného ruchu sa na projekty prostredníctvom eurofondov čerpalo 15,2 mil. eur, do zdravotníctva smerovalo 10,7 mil. eur a do sociálnych služieb 1,05 mil. eur.

V tomto roku sme v Dolnom Kubíne zrekonštruovali päťdesiatročnú telocvičňu na multifunkčnú športovú halu, nielen pre študentov, ale i pre športové kluby a zdravotne znevýhodnených športovcov.

V Žiline-Bytčici sme otvorili úplne nové zariadenie sociálnych služieb, ktoré pomáha mladým ľuďom, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii. Takýto domov na polceste sme vybudovali aj v Čadci.

V Oravskej poliklinike v Námestove sa podarilo zrekonštruovať nevyužitú a chátrajúcu priestory, kde sme otvorili osem moderných ambulancií. Nemocnice v Liptovskom Mikuláši i Čadci majú nové CT prístroje.

V Slovenskom komornom divadle, na Národnom dome v Martine sme zrekonštruovali strechu a prácu ukončíme aj na sklade kulís.

Veľkou výzvou pre nás bol cyklomost ponad Váh v Žiline, ktorý sa po dokončení priradil k tým najväčším na Slovensku. Zrekonštruovali sme cesty v kaž-

dom z piatich regiónov. Rečou čísiel je to takmer 60 km a 17 dokončených mostov. Pokračovali sme v projekte integrovanej dopravy (IDS), ktorá prepája mestskú, prímestskú a železničnú dopravu. Po okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto sa rozšírila aj v okresoch Žilina a Bytča. Budúci rok pribudne turčiansky región a veríme, že v roku 2025 aj Orava a Liptov. Dnes môžeme povedať, že mesačne sa na IDS lístok prepraví viac ako 250-tisíc cestujúcich a počet neustále rastie.

Úspešne zrealizovaných väčších i malých projektov bolo v roku 2023 oveľa viac. Ideme ďalej a pred nami sú ďalšie výzvy, ktoré skvalitnia život ľudí v našom kraji. Pokračujeme v naplňaní stratégie kraja, ako kraja príležitostí, rozumných a udržateľných riešení pre všetkých s dôrazom na zabezpečenie dostupných služieb pre všetkých, pretože tie majú dopad na kvalitu života.

Ďakujem všetkým poslancom, zamestnancom úradu a našich organizácií, nemocníc, domovov sociálnych služieb, dobrovoľníkom a všetkým, ktorí pracujú na tom, aby náš kraj bol tým najlepším miestom pre život.

Erika Jurinová

Predsedička Žilinského samosprávneho kraja

Úvod	4
1. Všeobecné údaje o ŽSK	5
1.1. Identifikačné údaje o konsolidujúcej účtovnej jednotke	6
1.2. Informácie o vedúcich predstaviteľoch a o organizačnej štruktúre Úradu ŽSK	10
1.3. Identifikačné údaje o konsolidovaných účtovných jednotkách ŽSK	10
1.4. Informácie o zamestnancoch konsolidovaného celku ŽSK	11
2. Správa o činnosti a hospodárení ŽSK	12
2.1. Najvýznamnejšie aktivity ŽSK	14
2.1.1 Regionálny rozvoj	14
2.1.2 Kultúra	15
2.1.3 Zdravotníctvo	18
2.1.4 Školstvo	20
2.1.5 Doprava	24
2.1.6 Sociálne zabezpečenie	27
2.1.7 Oblasť životného prostredia	29
3. Hodnotenie plnenia a čerpania rozpočtu za rok 2023	31
3.1. Bežný rozpočet	33
3.1.1 Bežné príjmy	33
3.1.2 Bežné výdavky	41
3.2. Kapitálový rozpočet	43
3.2.1 Kapitálové príjmy	43
3.2.2 Kapitálové výdavky	46
3.3. Finančné operácie	47
3.3.1 Príjmové finančné operácie	47
3.3.2 Výdavkové finančné operácie	49
3.4. Výsledok hospodárenia za rok 2023	49
4. Účtovná závierka za rok 2023	53
4.1. Individuálna účtovná závierka za rok 2023	54
4.2. Konsolidovaná účtovná závierka za rok 2023	54
5. Informácie o údajoch z aktív a pasív	55
5.1. Informácie o údajoch z aktív a pasív individuálnych účtovných závierok	56
5.2. Informácie o údajoch z aktív a pasív konsolidovanej účtovnej závierky	59
6. Náklady a výnosy	61
6.1. Náklady a výnosy príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK	62
6.2. Náklady a výnosy Úradu ŽSK	63
6.3. Náklady a výnosy z konsolidovanej účtovnej závierky ŽSK	65
6.4. Podiely iných účtovných jednotiek	67
7. Stav a vývoj dlhu	68
7.1. Bankové úvery	69
7.2. Prijaté návratné finančné výpomoci	71
7.3. Dlhodobé investičné úvery	71
7.4. Výška dlhu	72
8. Predpokladaný budúci vývoj	73
9. Ďalšie významné skutočnosti	75
10. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	80
Záver	82
Zoznam príloh	83

Úvod

Konsolidovaná výročná správa Žilinského samosprávneho kraja (ďalej len „ŽSK“) za rok 2023 podáva sumárny pohľad na činnosť organizácií v konsolidovanom celku ŽSK a na základné ekonomické výsledky za rok 2023.

Konsolidovaná výročná správa je zostavená v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a jej obsah definuje § 22b tohto zákona. Súčasťou konsolidovanej výročnej správy je individuálna účtovná závierka Úradu ŽSK vrátane správy audítora a konsolidovaná účtovná závierka konsolidovaného celku ŽSK vrátane správy audítora.

Konsolidovaná výročná správa ŽSK je uložená k nahliadnutiu na webovom sídle ŽSK www.zilinskazupa.sk a v elektronickej podobe v Registri účtovných závierok www.registeruz.sk. *

1.

Všeobecné údaje o ŽSK

1. Všeobecné údaje o ŽSK

1.1. Identifikačné údaje o konsolidujúcej účtovnej jednotke

Názov konsolidujúcej účtovnej jednotky
Sídlo konsolidujúcej účtovnej jednotky
Dátum založenia, vzniku konsolidujúcej účtovnej jednotky
Spôsob založenia/zriadenia

IČO
DIČ
Právna forma
Hlavná činnosť

Žilinský samosprávny kraj
Komenského 48, 011 09 Žilina
1. januára 2002

Zákomom č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov

378 08 427

2021626695

Vyšší územný celok

Žilinský samosprávny kraj je právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami, zabezpečuje a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov. Plní úlohy, ktoré mu boli zverené formou originálnych a prenesených kompetencií v súlade so zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, a to na úsekoch dopravy, civilnej ochrany, sociálnej pomoci, územného plánovania, školstva, kultúry, zdravotníctva, humánnej farmácie, regionálneho rozvoja a cestovného ruchu a starostlivosti o všestranný rozvoj obyvateľov kraja.

Predsedníčka
Podpredsedovia

Ing. Erika Jurinová
Ing. Peter Weber
Mgr. Branislav Tréger, PhD.

Riaditeľ úradu
Hlavný kontrolór

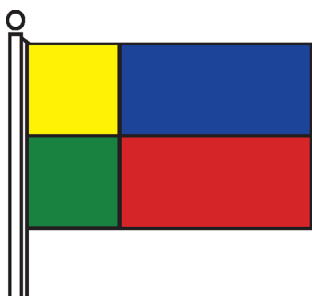
Mgr. Ing. Ondrej Buzala, MHA, MBA
Ing. Ján Konušík

Symbyly ŽSK, ktorými sú erb, vlajka a pečat' boli prijaté uznesením Zastupiteľstva ŽSK dňa 27. marca 2002 č. 5/2002, pričom ich podrobný opis a použitie je rozpracované vo **VZN č.3/2004 - úplné znenie**, ktoré bolo schválené zastupiteľstvom ŽSK dňa 20.4.2004.

Vzhľadom na to, že symbyly ŽSK spĺňajú všetky historické, heraldické a výtvarné kritéria, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky súhlasilo s ich zápisom do Heraldického registra Slovenskej republiky.

ERB - v prvom poli je dvojité kríž z erbu Žiliny, pochádzajúceho z 13. storočia. Na odlišenie od mestského erbu je toto znamenie sprevádzané dvoma jedľovými vetvičkami. Tento motív, ktorý sa vyskytuje vo viacerých starých obecných pečatiach, okrem iného aj v najstaršej pečati Čadce z roku 1734, zastupuje región Kysúc. Zlato-zelené sfarbenie má svoj pôvod v historickom erbe Žiliny. V druhom modrom poli je derivát erbu niekdajšej Liptovskej stolice, udelený roku 1680. V treťom poli heraldický motív troch ruží korení v erbe niekdajšej Turčianskej stolice, udelený jej roku 1709. Vo štvrtom poli je heraldický motív erbu niekdajšej Oravskej stolice udelený v roku 1669.

VLAJKA - má podobu raz deleného a raz v jednej tretine od žrde štípeného listu, ktorého polia sú sfarbené žltó - zeleno - modro - červeno. Pomer strán je 3:2

PEČAŤ - je okrúhla uprostred s erbom samosprávneho kraja s kruhospisom ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Územie Žilinského kraja patrilo od stredoveku až do roku 1923 do stolíc Liptov, Orava a Turiec. Západná časť s okresmi Bytča, Žilina, Kysucké Nové Mesto a Čadca bola v Trenčianskej stolici. V roku 1949 vznikol Žilinský kraj, ktorý mal vo svojom obvode i okresy Považská Bystrica a Ilava, v súčasnosti patria Trenčianskemu kraju. Zanikol v roku 1960.

V roku 1960 bolo Slovensko rozdelené podľa územno-správneho rozdelenia krajov na Západoslovenský, Stredoslovenský a Východoslovenský kraj. Žilinský kraj predstavoval súčasť Stredoslovenského

kraja, ktorý tvoril asi 35 percent rozlohy Slovenska. Stredoslovenský kraj na Slovensku predstavoval svoje pôsobenie od roku 1960 do roku 1990, kedy boli kraje na Slovensku zrušené.

Po vzniku samostatnej Slovenskej republiky v roku 1993 sa začalo vytvárať nové administratívne usporiadanie štátu. V roku 1996 bol Žilinský kraj opäťovne obnovený zákonom NR SR č.221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky. V súčasnosti je toto územie začlenené v rámci územnosprávneho členenia Slovenskej republiky do ŽSK.

ŽSK sa rozkladá v severozápadnej časti Slovenska a je tretím najväčším krajom Slovenskej republiky. Hraničí s Českou republikou a na severe s Poľskom. Má spoločné hranice s tromi ďalšími kraji Slovenska - Trenčianskym, Banskobystrickým a Prešovským. Zahŕňa 5 regiónov (Horné Považie, Kysuce, Liptov, Orava a Turiec) a 11 okresov (Bytča, Čadca, Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto, Liptovský Mikuláš, Martin, Námestovo, Ružomberok, Turčianske Teplice, Tvrdošín a Žilina).

Základné ukazovatele ŽSK:

- **Rozloha:** 6 808,4 km²
- **Počet obyvateľov:** 687 174 (2023)
- **Hustota osídlenia:** 101 obyvateľov na km²
- **Sídlo kraja:** Žilina
- **Počet okresov:** 11
- **Počet miest:** 19
- **Počet obcí:** 296

Kraj má prevažne horský charakter, tvorený pohoriami Západné Tatry, Nízke Tatry, Veľká a Malá Fatra, Chočské vrchy. V oblasti kraja sa nachádzajú štyri národné parky - Tatranský národný park, Národný park Nízke Tatry, Národný park Veľká Fatra a Národný park Malá Fatra, 3 chránené krajinné oblasti - Strážovské vrchy, Kysuce a Horná Orava, 57 národných prírodných rezervácií, 62 prírodných rezervácií, 40 prírodných pamiatok, 18 národných prírodných pamiatok, 17 chránených areálov a 7 chránených vtáčích území.

Pešia turistika i cykloturistika má v Žilinskom kraji významné zázemie. Na území kraja sa nachádza viac ako 3 148 km cyklotrás. Od roku 2009 prebieha z iniciatívy ŽSK kraja postupná systematická obnova cykloturistického a pešieho turistického značenia v regiónoch. ŽSK sa zapojil do prípravy Vážskej cyklo dopravnej trasy, ktorá je ambicióznym projektom viacerých samosprávnych krajov (Nitriansky, Trnavský, Trenčiansky, Žilinský a z časti aj Prešovský) vybudovať na Slovensku bezpečnú cyklotrasu, podľa možností v čo najväčšej dĺžke ju umiestniť mimo zóny automobilovej dopravy v koridore rieky Váh od jeho sútoku s Dunajom v Komárne, až skoro po prameň Čierneho Váhu na hranici Žilinského a Prešovského kraja. ŽSK má jednoznačný záujem prispieť svojim dielom k naplneniu cieľov Európskej únie, zabezpečiť bezpečné prepojenie miest a obcí chýbajúcou infraštruktúrou mimo zóny automobilovej dopravy, prispieť k zvýšeniu bezpečnosti cyklistov v cestnej premávke a zároveň umožniť ekologické poznávanie prírodných a kultúrnych krás Žilinského kraja.

Žilinský región je zároveň obľúbenou destináciou aj vďaka svojim termálnym kúpeľom. Kúpeľnú liečbu poskytujú kúpele Rajecké Teplice, Turčianske Teplice, Liptovský Ján a kúpele Lúčky.

Najkrajším hradom je Oravský hrad a najstaršími architektonickými pamiatkami sú zrúcaniny stredovekých hradov situované obyčajne na krásnych

vyhliadkových miestach (Strečno, Starý hrad, Lietava, Hričovský hrad, Súľovský hrad, Likava, Liptovský hrad). Vo viacerých obciach sa možno dodnes stretnúť s pamiatkami ľudovej architektúry, z ktorých najznámejší je Vlkolínec. Najvýznamnejšími predstaviteľmi sakrálnej architektúry sú drevené kostoly vo Svätom Kríži, Tvrdošíne, Leštínách a Istebnom.

Žilinský kraj je dôležitou medzinárodnou križovatkou, prepájajúcou dopravnú sieť troch krajín – Slovenska, Českej republiky a Poľska. Organizácia železničnej dopravy skutočne predurčuje Žilinský kraj za miesto napojenia železničnej siete Slovenska na celoeurópsky systém. Prepojenie je zabezpečené hlavnou traťou Bratislava – Košice, ktorá prechádza cez Žilinu a traťami zo susedného Poľska a Českej republiky, ktoré prechádzajú Čadcou smerom na Žilinu. Tým sa Žilina stáva dôležitým dopravným uzlom ako regiónu tak aj Slovenska.

Rozsiahle pohoria v Žilinskom kraji predurčujú, že podiel poľnohospodárskej pôdy vo výške 35,1 % je najnižší v porovnaní s ostatnými krajinami. V rastlinnej výrobe sa kraj vyznačuje pestovaním obilnín, zemiakov a krmovín. V živočíšnej výrobe je oproti ostatným krajinám výraznejšie zastúpený chov oviec a aj hovädzieho dobytku, a to hlavne v okrese Liptovský Mikuláš. Chov hydiny v rámci kraja je najviac rozšírený v okrese Žilina.

Kraj patrí medzi významné hospodárske regióny s rozvinutým priemyslom poskytujúcim dostatok pracovných príležitostí. Najväčším priemyselným podnikom kraja je automobilka KIA pri Žiline. Na Považí a Turci je rozvinutá výroba strojov, na Orave výroba železa a elektroniky a v Žiline a Ružomberku výroba papiera. Veľký význam majú aj vodné elektrárne na Váhu. *

1.2 Informácie o vedúcich predstaviteľoch a organizačnej štruktúre Úradu ŽSK

Orgánmi ŽSK je predseda ŽSK a Zastupiteľstvo ŽSK. Regionálne Zastupiteľstvo zabezpečuje výkon činností a rozhoduje o kľúčových témach ŽSK. Regionálny parlament je zložený z 57 zástupcov, ktorí boli zvolení v priamych voľbách na obdobie 5 rokov. Predseda ŽSK je zároveň aj predsedom Zastupiteľstva.

Štatutárnym orgánom je predseda ŽSK, ktorého postavenie, úlohy, právomoc a zodpovednosť upravuje zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov.

Administratívne a organizačné veci samosprávneho kraja zabezpečuje a vykonáva úrad samosprávneho kraja. Úrad ŽSK riadi riaditeľ Úradu ŽSK, ktorý zodpovedá predsedovi.

V rámci úradu pôsobí kancelária predsedu ŽSK, kancelária riaditeľa Úradu ŽSK, odbor SO pre IROP, útvar hlavného kontrolóra a útvar hodnoty za peniaze. Organizačné členenie Úradu ŽSK tvorí Prílohu č. 1 Poznámok k Individuálnej účtovnej závierke ŽSK k 31. 12. 2023.

1.3 Identifikačné údaje o konsolidovaných účtovných jednotkách

Účtovná jednotka	Počet	Metóda konsolidácie
Úrad ŽSK	1	úplná konsolidácia
Príspevkové organizácie	114	
z toho:		
doprava	1	úplná konsolidácia
zdravotníctvo	5	úplná konsolidácia
kultúra	22	úplná konsolidácia
školsťvo	60	úplná konsolidácia
sociálne zabezpečenie	26	úplná konsolidácia
Obchodné spoločnosti	3	úplná konsolidácia

Obchodné spoločnosti konsolidovaného celku ŽSK

Druh majetku	Názov účtovnej jednotky	IČO	Podiel na zákl. ímaní (v %)	Základné ímanie	Podiel na hlasov. právach (v %)	Kapitálový fond (v EUR)	Finančný majetok (brutto) k 31.12.2023
Majetkový podiel	Integrovaná doprava Žilinského kraja, s.r.o.	51110369	65	50 000,00	65	0,00	32 500,00
Majetkový podiel	Sociálno - ekonomický podnik ŽSK, s.r.o. r.s.p.	51969793	100	5 000,00	100	90 476,76	95 476,76
Cenné papiere	Letisková spoločnosť Žilina, a.s.	36426032	65,985	3 196 152,00	65,985	0,00	14 885,00

Právnické osoby, ktoré nevstupujú do konsolidácie

Právna forma	Názov právnickej osoby	Sídlo právnickej osoby	Predmet činnosti
Nezisková organizácia	Rozvojová agentúra Žilinského samosprávneho kraja, n.o.	Komenského 48, 011 09 Žilina	Poskytovanie všeobecne prospešných služieb na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti
Nezisková organizácia	Žilinský samosprávny kraj	Komenského 48, 011 09 Žilina	Podpora a vytváranie podmienok na rozvoj cestovného ruchu na území kraja
Nadácia	Nadácia ŽSK pre podporu rodiny	Ulica republiky 1, 010 01 Žilina	Pomoc a podpora jednotlivcom a rodinám v sociálnej, ekonomickej a existenciálnej núdzi, podpora dobrovoľníckych aktivít na území ŽSK a podpora talentovaným deťom zo sociálne znevýhodnených podmienok
Záujmové združenie právnických osôb	INOVIA	Komenského 48, 011 09 Žilina	Napĺňanie vízie a cieľov regionálnej inovačnej stratégie premietnutých v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja

1.4 Informácie o zamestnancoch konsolidovaného celku ŽSK

	rok 2022	rok 2023
Priemerný počet zamestnancov konsolidovaného celku ŽSK počas účtovného obdobia	9 772,96	9 882,71
z toho : počet vedúcich zamestnancov	702	698

2.

Správa o činnosti a hospodárení ŽSK

2. Správa o činnosti a hospodárení ŽSK

Žilinský samosprávny kraj plní úlohy, ktoré mu boli zverené formou originálnych a prenesených kompetencií v súlade so zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, a to v oblasti dopravy, sociálnej pomoci, územného plánovania, školstva, kultúry, zdravotníctva,

humánnej farmácie, regionálneho rozvoja a cestovného ruchu a starostlivosti o všestranný rozvoj obyvateľov kraja. ŽSK hospodári aj s prostriedkami pridelenými zo štátneho rozpočtu a tiež využíva možnosť čerpania európskych zdrojov. Prezentuje a propaguje región a zviditeľňuje sa nielen doma, ale i v zahraničí.

Počet príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK s právnou subjektivitou k 31. 12. 2023 sa oproti predchádzajúcemu roku nezmenil:

	Stav k 31. 12. 2022	Stav k 31. 12. 2023
Doprava	1	1
Zdravotníctvo	5	5
Kultúra	22	22
Vzdelávanie	60	60
Sociálne zabezpečenie	26	26
Spolu	114	114

Žilinský samosprávny kraj je zakladateľom alebo spoluzakladateľom právnických osôb:

- * Rozvojová agentúra Žilinského samosprávneho kraja, n.o. – nezisková organizácia,
- * Žilinský turistický kraj – nezisková organizácia,
- * Integrovaná doprava Žilinského kraja, s.r.o. – spoločnosť s ručením obmedzeným,
- * Sociálno ekonomický podnik ŽSK, s.r.o. r.s.p. – spoločnosť s ručením obmedzeným, registrovaný sociálny podnik,
- * Nadácia ŽSK pre podporu rodiny – nadácia,
- * Letisková spoločnosť Žilina, a.s. – akciová spoločnosť,
- * InoVia – združenie právnických osôb.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov úradu ŽSK za rok 2023 vo fyzických osobách bol 248,4 osôb, pričom evidenčný počet vo fyzických osobách prepočítaný úväzkom na plne zamestnaných bol 244,36. Objem mzdových finančných prostriedkov na rok 2023 bol rozpočtovaný pre 260 zamestnancov.

Postupné napĺňanie zámeru participatívnej tvorby verejných politík, potreba zlepšiť výsledky úradu ŽSK a organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti s úmyslom naplniť strategické ciele ŽSK prostredníctvom návrhov úsporných výdavkových opatrení, efektívnej správy portfólia projektov, reakcia na vývoj chorobnosti a znížení dopytu po testovaní a vakciná-

cií a s tým súvisiaca organizácia činnosti odboru zdravotníctva, ukončenie prác na projekte „Inteligentný a lepší Žilinský samosprávny kraj“ ako aj zapojenie sa do projektu „Podpora administratívnych kapacít pre činnosti technického sekretariátu v ŽSK“ v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu viedli v roku 2023 k štyrom organizačným zmenám. Predsedníčka ŽSK rozhodla o zmene organizačnej štruktúry k 1. 5. 2023, k 1. 6. 2023, 1. 10. 2023, a 1. 12. 2023. Dôsledkom týchto zmien sa počet pracovných miest v organizačnej štruktúre medziročne znížil (prepočítaný počet zamestnancov v roku 2022 bol 257,92).

V roku 2023 z celkového objemu kapitálových výdavkov najvyšší objem finančných prostriedkov 37 951 966 t. j. 71,64 % ŽSK čerpal na kapitálové výdavky projektov z eurofondov.

Počas roka 2023 bolo v realizácii 53 projektov v celkovej hodnote NFP 61 396 464,25 EUR.

Nasledovný prehľad uvádza realizované projekty podľa operačných programov:

- * OP PL – SK 2014 - 2020 1 projekt
- * OP SK - CZ 2014 - 2020 1 projekt
- * IROP 38 projektov
- * OP EVS 1 projekt
- * OPII 3 projekty
- * OP KŽP 9 projektov

2.1. Najvýznamnejšie aktivity ŽSK za rok 2023

2.1.1 Regionálny rozvoj

V roku 2023 sa významná časť aktivít v oblasti regionálneho rozvoja realizovala v rámci **podprogramu 1.2 – Plánovanie**. Tieto aktivity zahŕňali strategické a územné plánovanie, ako aj implementáciu nástrojov regionálneho rozvoja a medzinárodnú spoluprácu.

V roku 2023 bola vypracovaná **Správa o postupe napĺňania cieľov Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2014 – 2020** a plnenia Akčného plánu k 31. 12. 2022. Táto správa bola prerokovaná na zasadnutí Zastupiteľstva ŽSK dňa 3. júla 2023.

Zároveň sa uskutočnili stretnutia **Rady partnerstva Žilinského kraja**, ktorá slúži ako nástroj na územnú spoluprácu a implementáciu integrovaného prístupu v rámci Programu Slovensko.

V oblasti územného plánovania pokračovali práce na spracovaní **Územného plánu regiónu Žilinského kraja (ÚPN R ŽK)**, vrátane prerokovania konceptu. Na základe vyhodnotenia podnetov a spracovania súhrnného stanoviska bude v roku 2024 pripravený návrh ÚPN R ŽK.

V roku 2023 odbor zorganizoval

- * **16. ročník ocenenia Inovácia Žilinského kraja**
- * **13. ročník súťaže Stredoškolský podnikateľský zámer.**

ŽSK sa aktívne zúčastnil kampane **Do práce na bicykli**, v ktorej obsadil v rámci Slovenska 2. miesto.

ŽSK sa zapojil do medzinárodného **projektu RETI-ME**, podporeného v rámci programu Horizont Europe. Realizovalo sa pilotné mapovanie areálov vo vlastníctve ŽSK s cieľom identifikovať ich potenciál na realizáciu zelených a modrých opatrení. V spolu-

práci s Environmentálnym fondom začal projekt na vypracovanie koncepcie environmentálneho vzdelávania a výchovy.

V roku 2023 sa významná pozornosť venovala **údržbe a rozvoju cyklistickej infraštruktúry**, vrátane:

- * rekognoskácie, opráv a údržby cyklotrás,
- * strojovej úpravy tratí na Beskydsko-Javorníckej lyžiarskej magistrále, vrátane údržby príslušných parkovísk,
- * obnovy mobiliáru na hřebeni Javorníkov.

Na Vážskej cyklotrase bol nainštalovaný nový sčítač cyklistov.

Boli spracované projekty na získanie externých zdrojov - „**Na bicykli po spoločnom SR-ČR pohraničí**“ a „**Dochádzka do práce a škôl**“ (Trasa: Teplička nad Váhom – Gbeľany – Varín – Nezbudská Lúčka – Strečno).

2.1.2 Kultúra

V pôsobnosti ŽSK je 22 príspevkových organizácií zabezpečujúcich kultúru,

z toho: 2 divadlá
1 hvezdáreň
5 knižníc
4 múzeá
5 galérií
5 kultúrnych stredísk

Slovenské komorné divadlo Martin je kultúrna a umelecká inštitúcia so stálym súborom a hlavným predmetom činnosti vzniku a šírenia divadelnej tvorby.

Bábkové divadlo Žilina utvára podmienky na vznik a šírenie bábkarskej alternatívnej divadelnej tvorby pre deti a mládež.

Špecializované osvetové zariadenie – hvezdáreň vykonáva odbornú – pozorovateľnú činnosť v oblasti astronómie, príbuzných prírodných a technických vied a organizuje množstvo kultúrno – výchovných podujatí pre široký okruh obyvateľov.

Knižnice Žilinského kraja ako regionálne kultúrne, informačné a vzdelávacie inštitúcie plnia funkcie regionálnych knižníc pre knižnice regiónu a verejných mestských knižníc pre mestá. Krajskú pôsobnosť na úseku knižníc pre Žilinský kraj zabezpečuje Žilinská knižnica.

Múzeá na základe prieskumu a vedeckého výskumu zhromažďujú, ochraňujú, vedecky a odborne zhodnocujú a spracovávajú hmotné dokumenty so zameraním na múzejnú dokumentáciu. Špecializovaným múzeom s celoslovenskou pôsobnosťou pre oblasť:

* dokumentácie života Goralov na Slovensku je Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava,

* dejín slovenského papiernictva je Liptovské múzeum,

* múzejnej dokumentácie vývoja lesných železníc na Slovensku je Kysucké múzeum,

* drotárstva so širším záberom na krajiny, kde pôsobili drotári, ako aj pre oblasť dejín dopravy na Slovensku, je Považské múzeum.

Regionálne galérie na základe prieskumu a vedeckého výskumu zhromažďujú, ochraňujú, vedecky a odborne zhodnocujú a odborne spracovávajú diela všetkých disciplín výtvarného umenia domáceho i zahraničného pôvodu jednotlivých historických období, s prihliadnutím na územnú pôsobnosť v jednotlivých regiónoch.

Regionálne kultúrne strediská vytvárajú podmienky pre rozvoj miestnej kultúry, záujmovej umeleckej činnosti, zachovávanie tradícií a zabezpečujú kultúrne a vzdelávacie aktivity pre široký okruh občanov. Krajské kultúrne stredisko v Žiline plní funkciu kultúrneho strediska s krajskou pôsobnosťou.

:: Najvýznamnejšie aktivity v roku 2023

V roku 2023 boli v Žilinskom samosprávnom kraji realizované viaceré významné projekty v oblasti kultúry, ktoré sa zameriavali na modernizáciu in-

fraštruktúry, obnovu historických pamiatok, podporu tradícií a zvýšenie kvality poskytovaných služieb.

1. Modernizácia kultúrnych expozícií a priestorov

*** SMART expozícia Liptovského múzea**

Liptovské múzeum dokončilo 2. etapu expozície „**Stredoveké a novoveké dejiny Liptova**“, ktorú obohatilo o digitálne smart prvky. Nová stála expozícia ponúka návštevníkom moderný priestor na vzdelávanie a trávenie voľného času. Slávnostné otvorenie rozšírenej expozície sa uskutočnilo 17. októbra 2023.

*** Remeslá a priemysel v múzeu (Považské múzeum)**

V rámci projektu financovaného z programu Interreg SR-CZ sa zrekonštruoval nevyužitý podkrovný priestor Považského múzea, ktorý je teraz pripravený na prednášky, besedy, konferencie a výstavy venované remeslu a priemyslu, zdôrazňujúc priemyselný odkaz regiónu.

2. Obnova historických pamiatok a kultúrnych inštitúcií

*** Archívna veža na Oravskom hrade**

V Oravskom múzeu P. O. Hviezdoslava bola obnovená fasáda Archívnej veže a príľahlý múr, vrátane šablónovej výzdoby. Súčasťou prác bola výmena okenných parapetov, žlabov a konzervácia kovových prvkov. Slávnostné sprístupnenie zrekonštruovanej veže sa uskutočnilo 30. júla 2023.

*** Rekonštrukcia strechy SKD Martin**

Strecha Slovenského komorného divadla Martin bola vďaka ústretovému prístupu spoločnosti Wienerberger kompletne vymenená, vrátane opravy izolácií, fólií, laťovania a ďalších detailov na ploche 1 100 m².

3. Projekty podporené z programu IROP a REACT-EÚ

V rámci programu REACT-EÚ 7.7 – Podpora udržateľnosti kultúrnych inštitúcií počas pandémie COVID-19 boli úspešne realizované viaceré projekty:

*** Kysucká knižnica v Čadci:** Modernizácia vstupných priestorov a zavedenie bezdotykových technológií (vrátane výpožičného boxu, automatických dverí a hygienických terminálov).

*** Kysucké múzeum v Krásne nad Kysucou:** Vybudovanie otvoreného depozitára a modernizácia klimatizačných systémov a elektroinštalácie.

*** Liptovské múzeum v Ružomberku:** Modernizácia expozičných a pracovných priestorov, vrátane zlepšenia hygienických štandardov.

*** Bábkové divadlo Žilina:** Prechod na digitálny LED systém scénického osvetlenia a modernizácia zázemia pre hostujúcich umelcov.

*** Slovenské komorné divadlo Martin:** Zavedenie digitálneho LED osvetlenia javiska, ktoré posúva umeleckú tvorbu na novú technologickú úroveň.

4. Medzinárodná spolupráca (projekty Interreg)

*** Hrad Likava:** Obnova hradného areálu a návrh prechádzkových okruhov pre návštevníkov.

*** Múzeum liptovskej dediny (Pribylina):** Rekonštrukcia objektov a popularizácia regionálnych tradícií slovensko-poľského pohraničia.

*** Kysucké múzeum – Úzkokoľajka:** Obnova parného rušňa, stavba novej budovy a moderná expozícia o lesných železničiach.

*** Oravské múzeum:** Komplexná obnova II. hradnej brány a múru, reštaurovanie kamennej Gloriety a výstavba padacieho mosta.

:: Výročia

: 40. výročie založenia Turčianskej galérie

Toto významné jubileum si vedenie a pracovníci galérie pripomenuli 25.5.2023 v záhrade galérie za účasti mnohých hostí a gratulantov, medzi ktorými nechýbali zástupcovia Žilinského samosprávneho

kraja, či mesta Martin. Oslava 40. výročia založenia Turčianskej galérie bola spojená s vernisážou výstavy slovenského sochára Fraňa Štefunka.

: **70. výročie kultúrno-osvetovej činnosti na Slovensku**

Pri tejto príležitosti si pripomenulo svoje založenie všetkých 5 kultúrnych stredísk v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK. Na slávnostných programoch, ktoré prezentovali históriu, súčasnosť a prierez činnosti kultúrno-osvetových inštitúcií, bolo jednotlivým kultúrnym strediskám udelené ocenenie zlatý Literas Memoriales

:: **Ocenenia**

: **Ocenenie Zlatý špendlík – Po stopách slovenských hradov a zámkov pre Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava**

* **Oravský hrad**, expozícia Oravského múzea P. O. Hviezdoslava, dostal ocenenie na základe recenzií používateľov Máp Google. Ocenené kultúrne pamiatky boli vybrané na základe viacerých kritérií, medzi ktoré patrí počet hviezdíčiek, celkový počet recenzií, ako aj správne vyplnený a aktualizovaný profil na Mapách a vo Vyhľadávači Google ku koncu mája 2023.

: **Ocenenie na festivale Nová dráma pre Slovenské komorné divadlo Martin**

* **lokasté** - inscenácia Slovenského komorného divadla v spolupráci s Městskými divadlami Pražskými získala na 19. ročníku festivalu Nová dráma, ktorý sa konal od 15. do 20. mája v Bratislave, **Zvláštnu cenu poroty za svetelný dizajn**.

: **Ocenenie DOSKY 2023 pre hercov Slovenského komorného divadla Martin**

Na 26. ročníku Divadelných ocenení sezóny Dosky 2023, ktoré sa uskutočnili 13.11.2023, získalo SKD Martin dve ocenenia:

* za **najlepší mužský herecký výkon**: Marek Gejšberg za postavu Agamemnona, achájskeho kráľa v inscenácii hry Mariny Carr **Hekuba** v réžii Lukáša Brutovského

* za **najlepší ženský herecký výkon**: Lucia Jašková za postavu Hekuby, trójskej kráľovnej v inscenácii hry Mariny Carr **Hekuba** v réžii Lukáša Brutovského.

: **Ocenenie na Festivale divadel Moravy a Slezska**

V sobotu 18. novembra 2023 sa v Těšínskom divadle uskutočnil jubilejný 20. ročník Festivalu divadel Moravy a Slezska. Cenu za **najlepšiu inscenáciu** získal **Sen noci svätajánskej**, inscenácia Slovenského komorného divadla Martin.

Cenu za **najlepší mužský herecký výkon** získal herec Slovenského komorného divadla Martin **Tomáš Grega** za úlohu Puka v hre Sen noci svätajánskej.

: **Ocenenie Inovácia Žilinského kraja 2022 pre Oravskú knižnicu Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne**

Oceňovanie sa uskutočnilo dňa 30. 5. 2023 v priestoroch Novej synagógy v Žiline ako súčasť konferencie Inovačný rozvoj regiónov – Festival Inovácií 2023. Ocenenie prebral z rúk predsedníčky ŽSK Eriky Jurinovej riaditeľ Oravskej knižnice Roman Večerek. Oravská knižnica uspela **v kategórií Regionálny rozvoj** s projektom **KUBO CLUB**. KUBO CLUB je **originálna slovenská digitálna knižnica plná detských e-knží** pre deti od dvoch rokov so zameraním na škôlkarov a najmladších školákov.

:: **Vydavateľská činnosť:**

: **Vydanie publikácie Železničky Žilinskej župy**

Odbor kultúry pripravil a vydal publikáciu Železničky Žilinskej župy, Veľkú knihu o takmer zabudnutých dopravných koridoroch v spolupráci s kolektívom 7 autorov z kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja i mimo nej. Na 265 stranách približuje históriu i aktuálny stav Kysuckej, Oravskej, Ľubochňanskej, Dúbravskej Považskej lesnej železnice, ale i banskej železnice Dúbrava, či matke úzkorozchodných železníc – Košicko-bohumínskej železnice.

2.1.3 Zdravotníctvo

Žilinský samosprávny kraj má v zriaďovateľskej pôsobnosti 4 všeobecné nemocnice, ktoré poskytujú komplexnú zdravotnú starostlivosť v zmysle platnej legislatívy na základe uzatvorených zmlúv so zdravotnými poisťovňami. Zdravotná starostlivosť je poskytovaná pre obyvateľov spádového územia ako aj ďalším pacientom, ktorí potrebujú neodkladnú zdravotnú starostlivosť.

Nemocnice s poliklinikou v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja:

:: Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca

* počet lôžok 435, z toho 327 akútnych a 108 chronických

:: Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš

* počet lôžok 280, z toho 214 akútnych a 66 chronických

:: Hornooravská nemocnica s poliklinikou Trstená

* počet lôžok 272, z toho 198 akútnych a 74 chronických

:: Dolnooravská nemocnica s poliklinikou MUDr. L. Nádaši Jégého Dolný Kubín

* počet lôžok 300, z toho 250 akútnych a 50 chronických

Jediné poliklinické zariadenie v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja:

:: Oravská poliklinika Námestovo

Odbor zdravotníctva Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) sa v roku 2023 podieľal na viacerých významných aktivitách a projektoch zameraných na zlepšenie zdravotnej starostlivosti, zvýšenie dostupnosti prevencie, podporu zdravotníckych pracovníkov a modernizáciu zdravotníckych zariadení.

:: Najvýznamnejšie aktivity v roku 2023

: Pilotný projekt „Zdravie pod kontrolou“

Cieľom projektu bolo zvýšiť záujem obyvateľov o starostlivosť o vlastné zdravie, podporiť účasť na preventívnych prehliadkach a zvýšiť informovanosť o možnostiach prevencie. Zároveň sa projekt zamerával na zníženie výskytu preventabilných ochorení a odvrátiteľných úmrtí.

Projekt sa orientoval na päť hlavných oblastí:

- * **Kardiovaskulárne ochorenia,**
- * **Onkologické ochorenia,**
- * **Duševné zdravie,**
- * **Prvá pomoc,**
- * **Zubná starostlivosť.**

Pilotná fáza sa začala 14. apríla 2023 v obci Novoť a následne pokračovala v ďalších obciach a mestách. Na podujatiach mali účastníci možnosť absolvovať komplexné vyšetrenia, ako meranie tlaku, hladiny cukru a cholesterolu, saturácie krvi kyslíkom či BMI. K dispozícii boli spirometrické testy na vyšetrenie funkcie pľúc, ukážky prvej pomoci, nácvik záchrany života a edukácia o správnej starostlivosti o ústnu dutinu. Pre prevenciu onkologických ochorení boli prezentované samovyšetrovacie techniky, informácie o očkovaní a testovaní na rakovinu krčka maternice. Na každom podujatí bol prítomný odborný lekár, ktorý konzultoval zdravotné otázky s verejnosťou.

Projekt sa uskutočnil v týchto lokalitách:

Novoť (14. 4. 2023), Rabča (28. 4. 2023), Skalité (5. 5. 2023), Oravská Lesná (12. 5. 2023), Turzovka (19. 5. 2023), Zborov nad Bystricou (26. 5. 2023).

: Veľtrhy práce v zdravotníctve – Martin , Bratislava, Olomouc

Odbor zdravotníctva aktívne podporuje nábor mladých zdravotníckych pracovníkov. Veľtrh práce vytvoril priestor na stretnutie medzi zdravotníckymi zariadeniami v pôsobnosti ŽSK a študentmi medicíny či ošetrovateľstva. Výsledkom týchto stretnutí sú zmluvné dohody, ktoré zabezpečujú kontinuitu na trhu práce a stabilizujú personál v zdravotníctve.

: Oceňovanie zdravotníckych a nezdravotníckych pracovníkov 2023

V priestoroch Kaštieľa Oščadnica si ocenenie prevzalo 45 osobností, ktoré svojim osobitým prístupom a obetavou prácou prispeli a prispievajú k zabezpečeniu kvalitnej zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov nášho kraja.

Ocenenia boli udelené v kategóriách TOP lekár, TOP sestra, TOP iný zdravotnícky pracovník, TOP nezdravotnícky pracovník a špeciálna kategória pre ocenenie práce lekárov – seniorov a tiež TOP ambulancia.

: Podporný program ŽSK „Ľudské zdroje v zdravotníctve“

Vzhľadom na kritickú situáciu v oblasti ľudských zdrojov sa ŽSK od roku 2018 zameriava na stabilizáciu zdravotníckeho personálu. Program ponúka viacero podprogramov, ako napríklad:

- * „**Nakopni si kariéru**“ – podpora pre študentov medicíny,
- * „**Dobrý mentor, šikovný kolega**“ – príspevok pre mentorov,
- * „**Viac vedomostí, vyššia kvalita**“ – celoživotné vzdelávanie,
- * Podpora práce na špecializovaných pracoviskách (JIS, OAIM),
- * Špecializačná príprava lekárov.

V roku 2023 bolo na program vyčlenených 200 000 EUR. Program preukázateľne zvýšil záujem o zamestnanie v zdravotníckych zariadeniach ŽSK a bude pokračovať aj v roku 2024.

: Spolupráca s Nadáciou Kia Slovakia

Nadácia v decembri 2023 darovala 12 plne elektrických polohovateľných postieľok pre detské JIS oddelenia nemocníc v Dolnom Kubíne, Liptovskom Mikuláši, Čadci a Trstenej.

Tieto aktivity predstavujú komplexné úsilie ŽSK zlepšiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti, modernizovať zariadenia a stabilizovať personál v regióne.

:: Investičné aktivity v zdravotníctve

V roku 2023 bolo zrealizovaných viacero investícií do modernizácie a rekonštrukcie zdravotníckych zariadení:

: Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca:

- * Otvorenie nového CT pracoviska po rozsiahlej rekonštrukcii.
- * Celková investícia: 930 000 EUR (z toho 464 000 EUR z eurofondov, 82 500 EUR zo zdrojov ŽSK, zvyšok doplatila nemocnica).
- * Nový CT prístroj umožňuje efektívnejšie vyšetrenia pre viac ako 15 500 pacientov ročne.

: Dolnooravská nemocnica s poliklinikou Dolný Kubín:

- * Kompletná rekonštrukcia neurologickej JIS (8 nových lôžok, priestory pre personál, moderné vybavenie).
- * Celková investícia: 1 399 418,42 EUR (z toho 69 971 EUR zo zdrojov ŽSK).

: Liptovská nemocnica s poliklinikou Liptovský Mikuláš:

- * Otvorenie nového CT pracoviska na urgentnom prijme.
- * Celková investícia: viac ako 284 535 EUR (z toho 250 000 EUR zo zdrojov ŽSK).

: Oravská poliklinika Námestovo:

- * Odovzdanie nových priestorov Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti (CIZS), ktoré zahŕňa 8 ambulancií.
- * Celkové náklady: 829 000 EUR z európskych fondov.

: Hornooravská nemocnica s poliklinikou Trstená:

- * Rekonštrukcia strechy administratívnej budovy.
- * Investícia: 256 000 EUR zo zdrojov ŽSK.

: Rekonštrukcia pôrodnického oddelenia v Liptovskej nemocnici:

- * Obnova izieb, pôrodných sál, sociálnych zariadení a vybavenia.
- * Celková investícia: 201 327 EUR (zo zdrojov ŽSK a sponzorských darov).

2.1.4 Školstvo

ŽSK bol v roku 2023 zriaďovateľom **59 stredných škôl** (15 gymnázií, 1 konzervatórium, 1 škola umeleckého priemyslu, 1 stredná športová škola, 37 stredných odborných škôl, 4 spojené školy s organizačnými zložkami 7 SOŠ, 1 ŠUP a 1 odborné učilište) a **1 jazykovej školy. Ako súčasť stredných škôl fungujú 2 jazykové školy, 3 centrá voľného času, 1 stredisko odbornej praxe, 16 školských internátov, 33 školských jedální, 7 výdajných školských jedální, 1 elokované pracovisko.**

K 1. 9. 2023 školy v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK navštevovalo **21 488** žiakov.

:: Najvýznamnejšie projekty v rámci práce s mládežou

: Memorandum o spolupráci so Slovenským paralympijským výborom

Predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja Erika Jurinová a predseda Slovenského paralympijského výboru Ján Riapoš podpísali v lete 2023 v Dolnom Kubíne Memorandum o spolupráci. Podpisom vyjadrili súhlas s podporou športových aktivít pre znevýhodnenú mládež a rozvojom paralympijských športov a športovcov. Signatári memoranda sa dohodli na spolupráci v oblasti rozvoja športovej infraštruktúry v stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, ako aj na zviditeľňovaní pohybovo-aktívneho životného štýlu, podpore a rozvíjaní talentovaných mladých parašportovcov. Po podpise memoranda oficiálne otvorili sociálny podnik v priestoroch SOŠ obchodu a služieb, ktorej zriaďovateľom je ŽSK. Našli v ňom prácu slovenskí reprezentanti v parahokeji, ktorým poskytli aj prerobené bezbariérové byty v internáte SOŠ obchodu a služieb.

: 1. GRANTOVÝ PROGRAM: „Vráťme šport do škôl“

Grantový program: „Vráťme šport do škôl“ umožňuje školám v zriaďovateľskej pôsobnosti získať finančnú podporu na svoj projekt v oblasti revitalizácia a budovanie športovísk, zlepšenia ma-

teriálno-technického zabezpečenia športovísk a sprístupnenie športovísk žiakom a verejnosti so zdravotným znevýhodnením – debarierizácia športovísk.

Celková suma alokácie finančných prostriedkov je vo výške **45 000 €**, jeden projekt možno podporiť vo výške max. **8 000 €**.

Zaslaných bolo 39 projektov, z toho bolo **11** podporených celkovou sumou **45 000,- €**.

: 2. GRANTOVÝ PROGRAM: „Podaj mi ruku“ Prínosy projektu:

Grantový program: „Podaj mi ruku“ umožňuje školám v zriaďovateľskej pôsobnosti získať finančnú podporu na svoj projekt v dvoch podprogramoch a to v oblasti podpory komunitného života mládeže na školách alebo budovanie kultúry, klímy a mapovanie potrieb aktérov školy.

Celková suma alokácie finančných prostriedkov je vo výške **15 000 €**, jeden projekt možno podporiť vo výške max. **3 000 €**.

Zaslaných bolo 39 projektov, z toho bolo 16 podporených celkovou sumou **15 000,- €**, jeden projekt bolo možné podporiť vo výške max. **3 000 €**.

: 3. GRANTOVÝ PROGRAM: „Talentovaná mládež“

Zámerom grantového programu je podporiť kreativitu, talent, tvorivosť, podnikavosť a uplatnenie

výnimočného talentu v praxi žiakov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja.

Zaslaných bolo 22 projektov, z toho bolo **16** podporených celkovou sumou **10 000,- €**, jeden projekt bolo možné podporiť vo výške max. **1 000 €**.

: Krajský mládežnícky parlament

V školskom roku 2022/2023 sa realizovalo v súlade s § 6a zákona č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou nové nastavenie bývalého Krajského stredoškolského parlamentu ako Mládežníckeho parlamentu Žilinského kraja. Zriadenie Mládežníckeho parlamentu v Žilinskom kraji bolo schválené Zastupiteľstvom ŽSK.

: Župná kalokagatia 2023

V školskom roku 2022/2023 sa uskutočnil 16. ročník obľúbenej športovo-vedomostnej súťaže Župná kalokagatia. Súťaže sa zúčastnilo 46 družstiev, čo bolo celkom 230 žiakov SŠ. Do finálového kola postúpilo 15 družstiev.

: Oceňovanie žiakov stredných škôl

ŽSK pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva v Sobášnom paláci v Bytči ocenil najúspešnejších žiakov všetkých SŠ ŽK. Celkovo zo všetkých SŠ bolo doručených 109 nominácií, ktoré prezentovali mimoriadne talenty, schopnosti a danosti žiakov. Z celkového počtu nominácií odborná komisia vybrala 41 žiakov, ktorí boli ocenení v 5. kategóriách: mimoriadne študijné výsledky, duálne vzdelávanie, šport, umenie a kultúra a mimoriadny čin ľudskosti.

: 13. ročník Parádny deň 2023

Parádny deň je projekt, ktorý na princípe tzv. „opačnej integrácie“ zaraďuje a prijíma medzi zdravých žiakov aj mentálne a zdravotne postihnutých žiakov. Umožňuje stretnutie osôb s rôznym typom postihnutia a spoločne so zdravými plniť úlohy vybraných športových disciplín a spoločensko-tvorivých aktivít. Účastníci – hlavne klienti domovov a centier sociálnych služieb s rôznymi druhmi hendikepu, ako aj deti špeciálnych škôl ŽK si spolu so zdravými deťmi v pripravených disciplínach skúšajú netradičné poňatie pohybu. Hlavným cieľom je búrať bariéry medzi osobami bez zdravotného

hendikepu a so zdravotným hendikepom pomocou športových a tvorivých aktivít a súčasne rozvíjať empatický prístup žiakov ku zdravotne znevýhodneným spoluobčanom.

: Budatínsky rínok 2023

Budatínsky rínok organizovalo na záver turistickej sezóny Považské múzeum a jeho súčasťou bola aj prezentácia stredných škôl v Žilinskom kraji, ktoré vyučujú odbory súvisiace s klasickými remeslami. Prihlásilo sa 9 škôl, ktoré ponúkali verejnosti či už svoje výrobky formou ochutnávok alebo formou ukážok výrobkov. Každá škola mala vlastný stánok. Zástupcovia odboru školstva a športu ŽSK prezentovali a rozdávali účastníkom brožúru stredných škôl. Tiež podávali verejnosti a najmä rodičom, ktorých deti budú ukončovať druhý stupeň základnej školy, základné informácie o možnostiach štúdia na stredných školách.

:: Systém duálneho vzdelávania

V školskom roku 2023/2024 OšaŠ Úradu ŽSK naďalej poskytoval a zabezpečoval metodickú pomoc školám a zamestnávateľom pri vstupe do systému duálneho vzdelávania, informoval o aktualitách a zmenách v tejto oblasti, pomáhal v propagácii duálneho vzdelávania, monitoroval a vyhodnocoval stav.

Do systému duálneho vzdelávania (SDV) bolo zapojených 29 stredných odborných škôl, z toho 27 v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja. Celkový počet žiakov s učebnou zmluvou bol 1 243. Počet zapojených zamestnávateľov sa zvýšil na 188.

Zvýšil sa aj podiel účasti odboru obchodná akadémia na celkovom počte žiakov z 13 % na 15 %, čo predstavuje zvýšenie o 2 %. Taktiež celkovo stúpol podiel počtu žiakov študujúcich v odboroch skupiny M (praktické vyučovanie realizované formou odbornej praxe) a skupiny L (nadstavbové štúdium) na celkovom počte žiakov v systéme duálneho vzdelávania oproti predchádzajúcemu školskému roku z 20 % na 22,5 %, čo predstavuje zvýšenie o 2,5 %.

K TOP zamestnávateľom, ktorí vzdelávali najviac žiakov, patrili:

1. Schaeffler Kysuce, spol. s. r. o., Kysucké Nové Mesto - mechanik nastavovač, mechanik mechatronik, mechanik elektrotechnik – **160 žiakov**
2. KIA Slovakia, s. r. o., Teplička nad Váhom – špecialista automobilovej výroby, autotronik, mechanik elektrotechnik, programátor obrábacích a zväracích strojov a zariadení, mechanik mechatronik – **83 žiakov**
3. ŽOS Vrútky a. s., – mechanik elektrotechnik, obrábач kovov, mechanik strojov a zariadení, elektrotechnik, mechanik nastavovač – **60 žiakov**
4. Miba Sinter Slovakia, s. r. o., Dolný Kubín – mechanik nastavovač, nástrojár, mechanik strojov a zariadení, mechanik mechatronik – **57 žiakov**
5. COOP Jednota, Námestovo, Trstená, Liptovský Mikuláš – predavač, obchodný pracovník – **52 žiakov**
6. Tatry mountain resorts, a. s., Liptovský Mikuláš – čašník servírka, kuchár – **47 žiakov**
7. Mondí SCP, a. s., Ružomberok – operátor chemickej výroby - **34 žiakov**
8. MTS, spol. s. r. o., Krivá – mechanik elektrotechnik, elektrotechnika - **26 žiakov**
9. Craemer Slovakia, s.r.o. – strojný mechanik – **22 žiakov**
10. Volkswagen Slovakia, a. s., Bratislava – mechanik nastavovač – **16 žiakov**

:: Najvýznamnejšie investície a ukončené stavby za rok 2023

: SOŠ polytechnická, Dolný Kubín - Kňažia

* V rámci projektu z Fondu na podporu športu; programu Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry bol realizované „Stavebné úpravy a modernizácia telocvične“. Celkové náklady projektu 991 825 €.

Podpora fondu vo výške 595 095 €.

Miera spolufinancovania žiadateľa (ŽSK) 40 % - t. j. 396 730 €

* V rámci projektu IROP Modernizácia odborného vzdelávania na SOŠ polytechnickej v Dolnom Kubíne - Kňažej sa rekonštruovali a modernizovali školské dielne

Celková vyfakturovaná suma: 1 563 989,10 €

Stavebná časť - nehnuteľný majetok:

966 032,24 €

Vnútorne vybavenie - hnutel'ny majetok:

597 956,86 €

: SOŠ elektrotechnická, Žilina

* V rámci projektu IROP Modernizácia odborného vzdelávania v SOŠ elektrotechnickej, Žilina - nadstavba, prístavba a stavebné úpravy školy

: SOŠ podnikania a služieb, Námestovo

* V rámci projektu IROP – zníženie energetickej náročnosti objektu

: SOŠ strojnícka, Kysucké Nové Mesto

* V rámci projektu IROP – stavebné úpravy budovy školy, zateplenie obvodového plášťa, výmena okien

: Hotelová akadémia, Liptovský Mikuláš

* **Investičný zámer ŽSK 2022 - 2024** (uzatvorenie zmluvy v sume **337 593,07 EUR**) riešil vytvorenie nových vyučovacích a voľnočasových priestorov v budove školy.

V rámci vstavby na prvom podlaží bol vytvorený veľkometrážny priestor, ktorý je spojený s bufetovou časťou, súčasťou je skladový priestor a spevnená vonkajšia terasa.

V nadstavbe na druhom podlaží sa vytvorila veľkometrážna učebňa pre praktické vyučovanie, centrum odbornej prípravy a vzdelávania, alebo pre workshopy a semináre. Súčasťou nadstavby sú kabinety, fotoateliér a chodbový priestor, ktorý vedie do školskej jedálne. Stavebné úpravy spĺňajú projekt zdravotníckej, projekt slaboprúdových rozvodov, napojenie existujúcich vykurovacích rozvodov a napojenie rozvádzača na existujúci rozvod.

: SOŠ obchodu a služieb, Martin

* **Prestavba strediska praktického vyučovania, Ulica Gogoľova 1 v Martine, časť cukrár**

Stredisko praktického vyučovania pre odbor cukrár, na Ulici Gogoľovej v Martine, pri Strednej odbornej škole obchodu a služieb v Martine prešlo celkovou, komplexnou rekonštrukciou.

Rekonštrukcia začala v decembri 2022 a bola ukončená kolaudáciou v septembri 2023. V rámci rekon-

štrukcie bola zateplená budova, opravená fasáda, boli vymenené okná a dvere, položená nová strešná krytina. Bola zrealizovaná celková rekonštrukcia podláh, stien, vzduchotechniky, elektroinštalácie, sociálnych zariadení, vstupných schodísk vrátane zábradlí a osadený nový bleskozvod.

: SOŠ dopravná, Žilina

* Stavebné úpravy strechy budov dielní na Košickej ul.

: SOŠ stavebná, Liptovský Mikuláš

* Stavebné úpravy objektu a nadstavba troch učební

: SOŠ technická, Námestovo

* Zateplenie objektu v školskom areáli

: Gymnázium J. Lettricha, Martin

* Modernizácia vykurovania, 1. etapa

: Obchodná akadémia, Liptovský Mikuláš

* Stavebné úpravy objektu školy, I. etapa

: V Gymnáziu v Ružomberku sa realizoval projekt The Velux Foundation s názvom: „DiGi Competencies, Hub and Competence Centre“ – 1 356 175 eur. Jeho cieľom je využitie špičkových digitálnych technológií vo vyučovaní rôznych predmetov. Hlavným projektovým zámerom bolo zmodernizovať digitálne vybavenie školy a jeho aktívne využívanie vo vyučovacom i mimoškolskom procese. Cieľom bolo vytvoriť kompetenčné centrum aj pre ostatné SŠ širšieho regiónu.

: V SOŠ strojníckej, KNM sa realizoval projekt The Velux Foundation s názvom: „Centre of Excellence for Industry 4.0“ – 1 755 327 eur - príprava školy na splnenie požadovaných kritérií, aby sa stala centrom excelentnosti v SR v sektore strojárstva a elektrotechniky

2.1.5 Doprava

:: Správa ciest ŽSK

Kompetencie v oblasti regionálnej dopravnej infraštruktúry vykonáva odbor dopravy v spolupráci so správcom týchto ciest – Správou ciest ŽSK, a to:

- * plánuje a zabezpečuje výstavbu, rekonštrukciu a opravu ciest II. a III. triedy a mostov vrátane realizácie projektov týkajúcich sa ciest II. a III. triedy a mostov z eurofondov,
- * vykonáva kontrolu výkonu letnej a zimnej údržby ciest II. a III. triedy a vybavuje sťažnosti a petície súvisiace s cestami II. a III. triedy,
- * kontroluje efektívnosť a správnosť čerpania finančných zdrojov poskytnutých z rozpočtu ŽSK a zdrojov získaných z realizácie výkonov na cestách I. triedy, ktoré vykonáva SC ŽSK na zmluvnom základe so Slovenskou správou ciest, Národnou diaľničnou spoločnosťou, a. s. a zdrojov ostatnej podnikateľskej činnosti,
- * vydáva stanoviska týkajúce sa ciest II. a III. triedy v rámci stavebných a kolaudačných konaní, a to stanoviská k povoleniam pre nadrozmernú prepravu, pre výstavbu inžinierskych sietí (kanalizácia, vodovod, elektrické, plynové, telefónne prípojky a podobne), pre napojenia sa na cesty II. a III. triedy a budovanie vjazdov a k osadzovaniu zvislého a vodorovného dopravného značenia,
- * plní úlohy súvisiace s usporiadaním cestnej siete a vyvolaných investícií,
- * pripravuje zmluvy o zriadení vecného bremena v prípade vedenia inžinierskych sietí na pozemkoch vo vlastníctve ŽSK alebo v telesách ciest II. a III. triedy,
- * pripravuje nájomné zmluvy v prípade vybudovania odbočovacích alebo pripájacích pruhov alebo iných napojení sa na telesa ciest II. a III. triedy a pozemky vo vlastníctve ŽSK,
- * plní úlohy súvisiace s čerpaním prostriedkov z EÚ a ostatných zdrojov zo štátneho rozpočtu.

:: Správa ciest a mostov

Správu ciest a mostov vykonáva Správa ciest ŽSK (SC ŽSK), ktorá je príspevkovou organizáciou ŽSK s 5-timi vnútornými organizačnými jednotkami bez právnej subjektivity - závodmi: Horné Považie, Kysuce, Turiec, Liptov, Orava. SC ŽSK prostredníctvom svojich závodov vykonáva:

- * výkon zimnej údržby ciest II. a III. triedy a mostov - posyp, pluhovanie, pluhovanie s posypom, zimná dispečersko-spravodajská služba, zimná pohotovosť,

- * výkon letnej údržby ciest II. a III. triedy a mostov - oprava výtlkov, vysprávky ciest po zimnom období, čiastočná a súvislá obnova krytov, opravy a údržba odvodnenia ciest, opravy a údržba mostných objektov, údržba zelene, obnova zvislého a vodorovného dopravného značenia, opravy a údržba ostatných cestných objektov, zrezávanie krajníc, čistenie priepustov a priekop, čistenie ciest po zimnej údržbe,
- * výkon drobnej údržby ciest II. a III. triedy a mostov - oprava zábradlí mostov, nátery zábradlí mostov, oprava zvodidiel, zber odpadkov na cestách II. a III. triedy a ich odstavných plochách, čistenie a zametanie ciest II. a III. triedy, mostov a odstavných plôch, osadzovanie zimných smerových kolov.

:: Cyklodopravná infraštruktúra

Odbor dopravy ŽSK, oddelenie cyklodopravy a dopravných stavieb zabezpečuje postupne po úsekoch prípravu a realizáciu Vážskej cyklotrasy na území ŽSK, ktorej dĺžka je približne 160 km, pričom je rozdelená na viac ako 30 stavebných úsekov. Oddelenie cyklodopravy a dopravných stavieb primárne:

- * zabezpečuje predprojektovú a projektovú prípravu jednotlivých úsekov Vážskej cyklotrasy (zabezpečuje a kontroluje projektové dokumentácie, vypracováva podklady k verejnému obstarávaniu na spracovateľov PD, rieši posúdenia EIA, kompletnú inžiniersku činnosť k vydaniu územných rozhodnutí a stavebných povolení, prípadne iných povolení, majetkovoprávne usporiadava všetky pozemky dotknuté stavbou cyklotrasy a zabezpečuje všetky podklady a vykonáva všetky činnosti potrebné k vydaniu právoplatných územných rozhodnutí a stavebných povolení).
- * rieši žiadosti o NFP pre realizáciu jednotlivých úsekov
- * vypracováva podklady k verejnému obstarávaniu na zhotoviteľov stavieb a rieši proces VO s odborom verejného obstarávania

- * plánuje a zabezpečuje realizáciu stavieb z fondov EÚ a vlastných zdrojov
- * plní úlohy súvisiace s vyvolanými investíciami,
- * plní úlohy súvisiace s čerpaním prostriedkov z EÚ a ostatných zdrojov zo štátneho rozpočtu.
- * vybavuje povolenia na predčasné užívanie a kolaudačné rozhodnutia na jednotlivé úseky cyklotrás
- * zabezpečuje prevádzku a údržbu zrealizovaných cyklotrás
- * vydáva stanoviská týkajúce sa cyklotrás v rámci územných, stavebných a kolaudačných konaní a nielen tých, ktoré sú vo vlastníctve ŽSK.

:: Verejná hromadná doprava

Služby vo verejnom záujme v pravidelnej prímestskej autobusovej doprave realizujú v ŽSK dvaja zmluvní dopravcovia, a to ARRIVA Liorbus, a. s. a Slovenská autobusová doprava Žilina, a. s. (SAD Žilina, a. s.). V roku 2023 dopravca ARRIVA Liorbus, a. s. zrealizoval 11 206 180 km dopravných výkonov a to v rámci prevádzky 79 autobusových liniek vo verejnom záujme. Dopravca SAD Žilina, a. s. zrealizoval 14 596 035 km dopravných výkonov a to v rámci prevádzky 120 autobusových liniek vo verejnom záujme.

V roku 2023 dopravná spoločnosť ARRIVA Liorbus, a. s. prepravila 9 331 tis. cestujúcich a dopravná spoločnosť SAD Žilina, a. s. 12 586 tis. cestujúcich.

Za účelom zvýšenia kvality cestovania prímestskou autobusovou dopravou zakúpil v roku 2023 zmluvný dopravca Slovenská autobusová doprava Žilina, a. s. 84 ks nových prímestských autobusov (78 IVECO CROSSWAY a 6 ROŠERO) a dopravca ARRIVA Liorbus, a. s. 101 ks nových prímestských autobusov (35 IVECO a 66 SOR). Priemerný vek autobusov, prostredníctvom ktorých realizujú zmluvní dopravcovia výkony vo verejnom záujme sa v súčasnosti znížil na cca 3 roky, a to z dôvodu prechodu na novú zmluvu (platnú od 1. 6. 2023 pre dopravcu ARRIVA Liorbus, a. s. a od 1. 1. 2024 pre dopravcu SAD Žilina, a. s.), ktorej jednou z podmienok je aj obnova vozidlového parku.

Cestovné poriadky pravidelnej autobusovej dopravy schvaľované Žilinským samosprávnym krajom sú bezplatne prístupné v elektronickej forme na webovej stránke www.cp.sk a Žilinský samosprávny kraj je garantom zverejňovaných dát.

ŽSK zaznamenal aj v roku 2023 pokles prepravených cestujúcich v porovnaní s pred-COVIDOVÝM obdobím, v porovnaní s rokom 2019, s čím priamo súvisí aj pokles tržieb z predaja cestovného. V roku 2023 bol zaznamenaný mierny nárast počtu cestujúcich a teda aj tržieb oproti roku 2022.

:: Integrovaná doprava Žilinského kraja

V zmysle napĺňania stratégie tvorby integrácie verejnej osobnej dopravy deklarovanej v Strategickom pláne rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, ktorého súčasťou je aj Strategický plán rozvoja verejnej osobnej dopravy SR do roku 2020 (prijaté uznesenie vlády SR č. 311 z 25. júna 2014), Žilinský samosprávny kraj (ako gestor prípravy a implementácie podľa dokumentu „Stratégia tvorby a budovania Integrovaného dopravného systému v ŽSK“) a Mesto Žilina (ako gestor prípravy a implementácie udržateľného mestského rozvoja v zmysle Partnerskej dohody SR na roky 2014 – 2020) (ďalej len „Partneri“) **založili obchodnú spoločnosť**, a to podpísaním **Spoločenskej zmluvy o založení spoločnosti s ručením obmedzeným Integrovaná doprava Žilinského kraja, s. r. o.** (IDŽK), so sídlom Pri Rajčianke 2900/43, 010 01 Žilina, na účel prevádzkovania integrovaného dopravného systému vo verejnom záujme na území Žilinského kraja a na území prilahlých záujmových regiónov. **Spoločníkmi spoločnosti sú Žilinský samosprávny kraj so 65 % účasťou a 35 % účasťou Mesto Žilina.**

Spoločnosť IDŽK realizovala všetky potrebné kroky a technické riešenia k spusteniu II fázy I. etapy plánovanej integrácie, ktorá zahŕňa celé dopravné regióny Horné Považie a Kysuce, ktorá bola spustená 30. 7. 2023. V druhom polroku 2023 začala postupná príprava a aktualizácia dokumentov potrebných pre spustenie II. fázy IDS ŽSK, ktorá zahŕňa dopravný región Turiec.

Prehľad celkových investícií do cestnej infraštruktúry v roku 2023

Názov	Dĺžka opravy v m/počet MO v ks	Výška investície s DPH v EUR
zrealizované cesty	54 258	21 140 282,32
z toho eurofondy	26 912	16 575 776,16
zrealizované mosty	16	5 958 163,32
z toho eurofondy	11	4 318 429,71
Cyklotrasy	1 500	4 470 683,16
Cyklotrasy - mosty	2	

2.1.6 Sociálne zabezpečenie

V zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK bolo k 31. 12. 2023 26 zariadení sociálnych služieb. Sociálne služby boli poskytované pre 3385 prijímateľov sociálnej služby.

ŽSK v roku 2023 poskytoval finančný príspevok na prevádzku v zmysle zákona č. 448/2008 o sociálnych službách 31 poskytovateľom sociálnych služieb a 2 poskytovateľom vykonávajúcim opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zmysle zákona č. 305/2005.

:: Prehľad o činnosti OSV

: Posudková činnosť

V období od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 bolo zaevidovaných na Úrade Žilinského samosprávneho kraja celkom 1087* žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu.

ŽSK vydal 994 posudkov o odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu a rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu. Z celkového počtu 994 žiadostí bolo 103 žiadostí občanov do domova sociálnych služieb, 884 žiadostí do špecializovaného zariadenia a 7 žiadostí do zariadenia podporovaného bývania. (*93 rozhodnutí o zastavení konania, exitus žiadateľa, späťvzatie žiadosti)

: Jednotný systém riadenia

V roku 2023 Úrad ŽSK začal proces v rámci tzv. „Jednotného systému riadenia“, ktorého cieľom je zjednotiť riadenie, spôsob poskytovaných služieb a dokumentáciu v ZSS v OvZp.

V roku 2023 sa v tejto súvislosti vykonali audity vo všetkých ZSS v OvZP. V rámci prípravy jednotného riadenia sa vytvorili pracovné skupiny podľa jednotlivých pracovných pozícií, ktorými členmi sú zástupcovia jednotlivých zariadení sociálnych služieb, odborní referenti odboru sociálnych vecí ŽSK a ďalší prizvaní odborníci z praxe, ktorých úlohou bude analyzovať, vyhodnocovať a pripravovať jednotné riadenie, spôsob poskytovania sociálnych služieb a jednotnú dokumentáciu pre jednotlivé druhy sociálnych služieb.

: Zlúčenie zariadení sociálnych služieb

V zmysle efektívneho a hospodárneho riadenia zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja sa zriaďovateľ v roku 2023 rozhodol:

- * Zlúčiť zariadenia sociálnych služieb v Dolnom Kubíne, a to zánikom Centra sociálnych služieb PRAMEŇ a následne k 1.1.2024 zlúčením s príspevkovou organizáciou Centrum sociálnych služieb Brezovec.
- * Rozdeliť zariadenie sociálnych služieb v Liptovskom Hrádku s dvoma nástupníckymi organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, a to zánikom Domova sociálnych služieb a špecializované zariadenie Liptovský Hrádok a následne rozdelením medzi zariadenia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK takto:
 - * Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie, Pod Lipami 105/16, Liptovský Hrádok sa zlúčil s Centrom sociálnych služieb EDEN
 - * Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie, Smrečany 52 sa zlúčil s Centrom sociálnych služieb ANIMA

: Novo vybudované zariadenia sociálnych služieb

- * V roku 2023 začalo CSS STRANÍK poskytovať sociálnu službu v Domove na polceste HORIZONT s kapacitou 12 osôb v novovybudovanom zariadení sociálnych služieb, ktoré je spolufinancované z operačného programu IROP v rámci Výzvy č. IROP-PO2-

SC211-2018-27 na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na podporu poskytovania nových a existujúcich sociálnych služieb a sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach na komunitnej úrovni.

* CSS PARK bude v roku 2024 poskytovať sociálnu službu v ANTARES - Domove na polceste s kapacitou 9 osôb v mieste poskytovania: Ľudmily Podjavorinskej 2357/14, Čadca, pobytovou formou, poskytovanou na určitý čas - ktoré je spolufinancované z operačného programu IROP v rámci Výzvy č. IROP-PO2-SC211-2021-78 - Podpora poskytovania nových a existujúcich sociálnych služieb, zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa a sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach na komunitnej úrovni.

: Spoločenské akcie

Počas roka 2023 sa konalo viacero spoločenských akcií. Odbor sociálnych vecí ŽSK zorganizoval v priestoroch úradu dve výstavy, prostredníctvom

ktorých boli prezentované práce a výrobky klientov zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK. Tieto výstavy boli predstavené pod názvom: Veľká noc v zariadeniach sociálnych služieb a Vianoce našimi rukami. Taktiež sa uskutočnilo oceňovanie zamestnancov v sociálnych službách Žilinského samosprávneho kraja za ich obetavú prácu v sociálnych službách.

V zariadeniach sociálnych služieb prebehlo viacero športových a kultúrno-spoločenských podujatí, ako napríklad Biblická olympiáda, 16. ročník žilinského Oskara a Parádny deň.

: Eliminácia bezpečnostných rizík v zariadeniach sociálnych služieb

V rámci mimoriadnej dotácie od úradu ŽSK bolo zariadeniam sociálnych služieb prerozdelených 100 000€ na elimináciu bezpečnostných rizík. Finančné prostriedky boli použité na nákup evakuačných podložiek, dymových hlásičov, výmenu interiérových dverí za protipožiarne a doplnenie systému EPS.

2.1.7 Oblasť životného prostredia

Samosprávne kraje ako orgány verejnej správy a zároveň samostatné celky územnej samosprávy regionálnej úrovne nemajú v zmysle platnej legislatívy žiadne kompetencie v oblasti ochrany životného prostredia, ktoré by mali priamy vplyv na zlepšenie starostlivosti o životné prostredie na území regiónu ŽSK. Túto kompetenciu vykonávajú príslušné orgány štátnej správy.

ŽSK sa v rámci svojich kompetencií v zmysle zákonov 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v platnom znení a 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, v nadväznosti na zákon 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení, zameriava na zlepšenie stavu životného prostredia najmä prostredníctvom napĺňania zásad a záväzných regulatívov záväznej časti územného plánu regiónu, a to najmä v oblasti:

- * dobudovania dopravnej a environmentálnej infraštruktúry v kraji,
- * budovania cyklo dopravných trás,
- * prípravy integrovaného dopravného systému v kraji a podpory nemotorovej dopravy,
- * stanovenia zásad rozvoja územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany pôdneho fondu, ochrany prírody a krajiny a ochrany kultúrneho dedičstva,
- * podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie,
- * vytvárania podmienok pre rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a podpora triedenia, recyklácie a zneškodňovania odpadu v kraji.

ŽSK vo svojich strategických rozvojových dokumentoch (územný plán regiónu, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja ŽSK, Stratégia rozvoja cestovného ruchu, ...) prostredníctvom napĺňania identifikovaných cieľov a opatrení vytvára podmienky pre ekonomický rozvoj regiónu, ktorý bude schopný využívať všetky prírodné, kultúrne, finančné a ľudské zdroje pri zachovaní zdravého životného prostredia.

ŽSK ako príslušný orgán územného plánovania obstaráva Územný plán regiónu, ktorý je v súčasnosti v etape Koncept. Cieľom územného plánu je okrem iného zabezpečenie súladu územných rozvojových javov v Žilinskom kraji s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja.

ŽSK vypracováva stanoviská k územným zámerom a strategickým rozvojovým dokumentáciám v zmysle Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení, k návrhom zmien prieskumných území v zmysle Zákona č. 569/2007 Z. z. v platnom znení (geologický zákon), ďalej sa vyjadruje v zmysle Zákonov č. 330/1991 Z. z. v platnom znení (zákon o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách), č. 364/2004 Z. z. v platnom znení (zákon o vodách), atď.

ŽSK je od roku 2020 (projekt sa však reálne rozbehol až v roku 2021) jedným z pridružených partnerov Projektu LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia (LIFE18 IPE/SK/000010), ktorého cieľom je okrem iného šírenie informácií a vzdelávanie v oblasti ochrany ovzdušia a kvality ovzdušia a koordinovanie samosprávnych orgánov a miestnych orgánov štátnej správy za účelom riadenia kvality ovzdušia.

Žilinský samosprávny kraj plní úlohy, ktoré mu boli zverené formou originálnych a prenesených kompetencií v súlade so zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, a to v oblasti dopravy, sociálnej pomoci, územného plánovania, školstva, kultúry, zdravotníctva,

humánnej farmácie, regionálneho rozvoja a cestovného ruchu a starostlivosti o všestranný rozvoj obyvateľov kraja. ŽSK hospodári aj s prostriedkami pridelenými zo štátneho rozpočtu a tiež využíva možnosť čerpania európskych zdrojov. Prezentuje a propaguje región a zviditeľňuje sa nielen doma, ale i v zahraničí.

3.

Hodnotenie plnenia a čerpania rozpočtu za rok 2023

3. Hodnotenie plnenia a čerpania rozpočtu za rok 2023

Rozpočet Žilinského samosprávneho kraja na rok 2023 vrátane organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti bol schválený uznesením zastupiteľstva č. 5/3 na zasadnutí Zastupiteľstva ŽSK dňa 30.1.2023 ako vyrovnaný v príjmovej a výdavkovej časti vo výške 241 264 328 EUR.

Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový vo výške 7 548 834 EUR v súlade s § 10 ods. 7 Zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, kapitálový rozpočet bol zostavený ako schodkový v sume -16 152 575 EUR, pričom tento schodok bol krytý prebytkom bežného rozpočtu a príjmovými finančnými operáciami.

Vývoj rozpočtového hospodárenia v priebehu roka 2023 si vyžiadal korekciu viacerých rozpočtových príjmových a výdavkových položiek. Ich úpravy sa realizovali na základe schválenia zmien rozpočtu v Zastupiteľstve ŽSK ako aj v rámci splnomocnenia predsedníčky ŽSK.

Počas roka 2023 bolo schválených v Zastupiteľstve ŽSK päť zmien rozpočtu:

- 1. zmena rozpočtu schválená dňa 29. 5. 2023 uznesením 5/6,
- 2. zmena rozpočtu schválená dňa 3. 7. 2023 uznesením 3/7,

• 3. zmena rozpočtu schválená dňa 25. 9. 2023 uznesením 4/8,

• 4. zmena rozpočtu schválená dňa 27. 11. 2023 uznesením 3/9,

• 5. zmena rozpočtu schválená dňa 27. 11. 2023 uznesením 3/9,

Zároveň boli realizované **dve zmeny rozpočtu v právomoci predsedníčky ŽSK**, na ktoré bola splnomocnená v zmysle schváleného uznesenia 5/3 zo dňa 16. februára 2010. Tieto úpravy boli zapracované do úprav rozpočtu a Zastupiteľstvo ŽSK bolo o nich informované.

Rozpočet ŽSK na rok 2023 bol schválený ako vyrovnaný v objeme 241 264 328 EUR. V rámci zmien rozpočtu v priebehu roka 2023 bol rozpočet v príjmovej časti rozpočtu zvýšený o 90 465 391 EUR, čím na konci rozpočtového roka 2023 dosiahol sumu 331 729 719 EUR. Výdavková časť rozpočtu bola zvýšená o 78 690 057 EUR, na konci rozpočtového roka 2023 dosiahla objem 319 954 385 EUR.

Rozpočet ŽSK k 31. 12. 2023 bol zostavený v zmysle § 10, ods. 7, zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako prebytkový vo výške 11 775 334 EUR.

Rozpočet Žilinského samosprávneho kraja v roku 2023

V EUR	Schválený rozpočet 2023	Rozpočet k 31. 12. 2023
Bežné príjmy	212 726 837	246 582 975
Bežné výdavky	205 178 003	232 747 141
Bežný rozpočet	7 548 834	13 835 834
Kapitálové príjmy	7 700 000	33 532 866
Kapitálové výdavky	23 852 575	74 973 494
Kapitálový rozpočet	- 16 152 575	-41 440 628
Príjmy (B+K)	220 426 837	280 115 841
Výdavky (B+K)	229 030 578	307 720 635
Bežný a kapitálový rozpočet	-8 603 741	-27 604 794

Finančné operácie – príjmové	20 837 491	51 613 878
Finančné operácie - výdavkové	12 233 750	12 233 750
Finančné operácie	8 603 741	39 380 128
Príjmy vrátane FO	241 264 328	331 729 719
Výdavky vrátane FO	241 264 328	319 954 385
Príjmy – výdavky vrátane FO	0	11 775 334

3.1. Bežný rozpočet

Bežný rozpočet vyššieho územného celku sa člení na bežné príjmy a bežné výdavky.

3.1.1 Bežné príjmy

Schválený rozpočet príjmov bežného rozpočtu na rok 2023 bol vo výške 212 726 837 EUR. Počas roka bol upravený na sumu 246 582 975 EUR. V skutočnosti dosiahol ŽSK príjmy bežného rozpočtu vo výške 247 272 422 EUR. Bežné príjmy tvoria z cel-

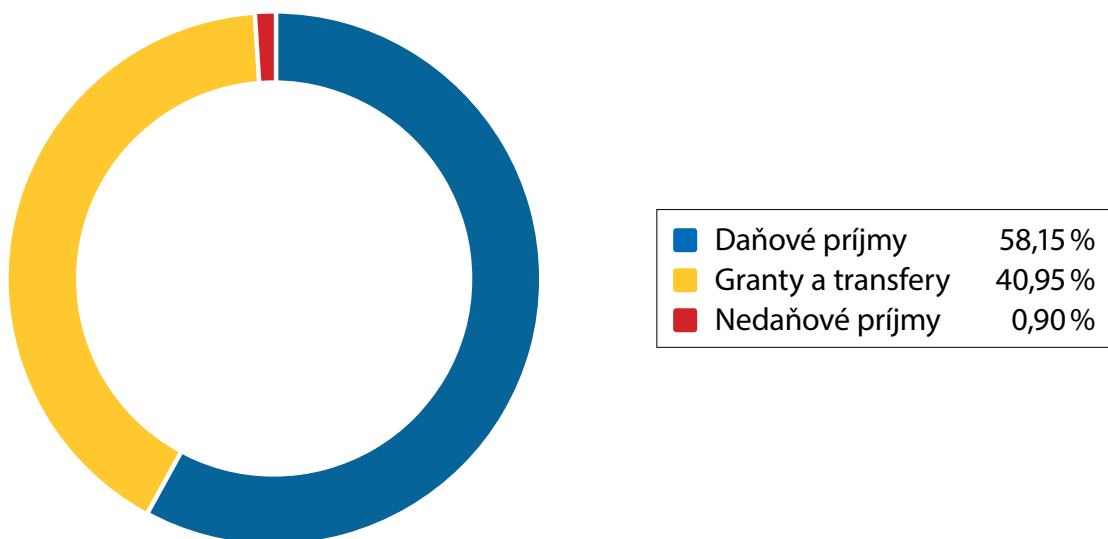
kových príjmov ŽSK 75,29 %. Štruktúra bežných príjmov pozostáva z troch hlavných oblastí, a to z daňových príjmov, nedaňových príjmov, grantov a transferov zo štátneho rozpočtu a štrukturálnych fondov.

Prehľad plnenia bežných príjmov ŽSK v roku 2023:

v EUR

Bežné príjmy	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Plnenie príjmov 2023	% príjmov
Daňové príjmy	134 616 767	140 000 000	143 793 668	143 793 668	100,00
Nedaňové bežné príjmy	2 164 563	1 000 000	1 520 761	2 210 221	145,34
Granty a transfery	81 282 013	71 726 837	101 268 546	101 268 533	100,00
Bežné príjmy spolu	218 063 343	212 726 837	246 582 975	247 272 422	100,28

Podiel plnenia daňových príjmov, nedaňových príjmov, grantov a transferov na bežných príjmoch:

: Daňové bežné príjmy

Na rok 2023 boli daňové príjmy rozpočtované vo výške 140 000 000 EUR a upravený rozpočet k 31. 12. 2023 bol vo výške skutočného plnenia 143 793 668 EUR. Skutočne dosiahnuté príjmy za rok 2023 tak predstavujú plnenie ročného rozpočtu 100,00 %.

V porovnaní s rokom 2022 sa výnos daní zvýšil o 9 176 901 EUR, čo je nárast o 6,81 %. Z celkových príjmov ŽSK tvoria daňové príjmy 43,78 % a z bežných príjmov 58,15 %.

Prehľad plnenia daňových príjmov ŽSK v roku 2023:

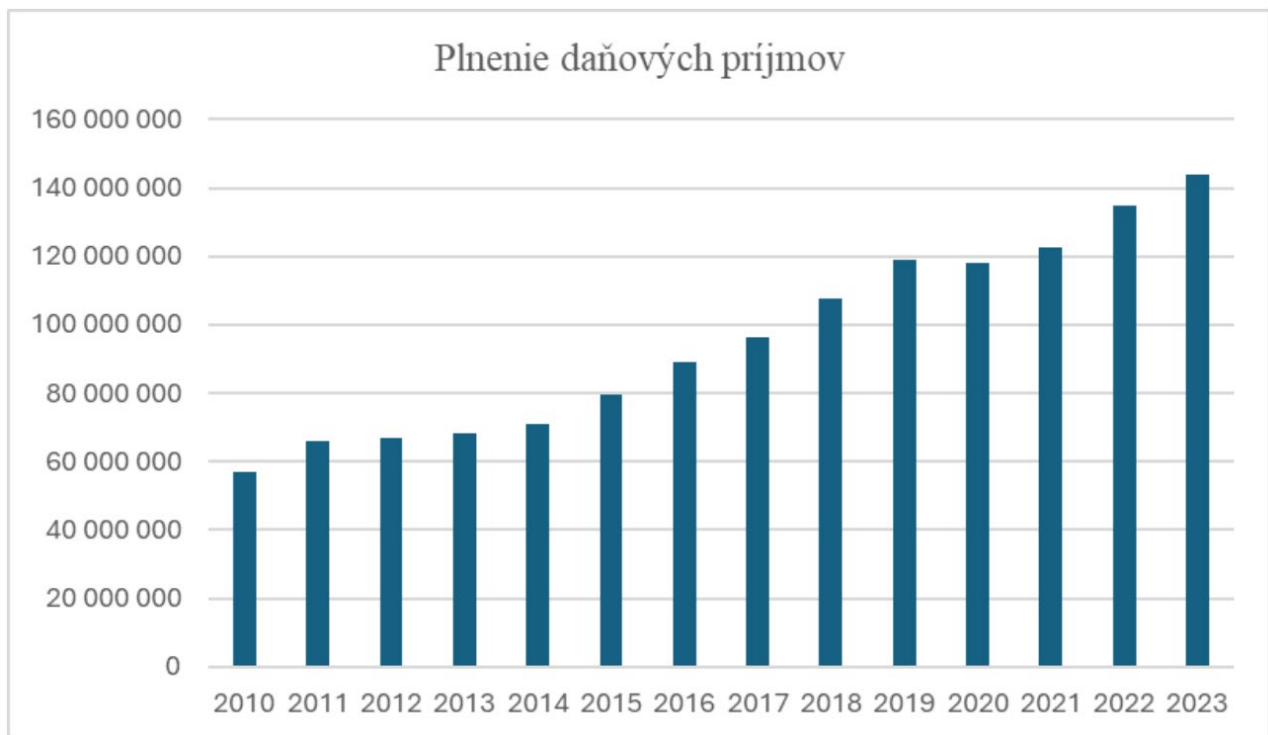
v EUR

Daňové príjmy	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Plnenie príjmov 2023	% plnenia príjmov
Daňové príjmy spolu	134 616 767	140 000 000	143 793 668	143 793 668	100,00

Vývoj daňových príjmov ŽSK za jednotlivé roky od začiatku fiškálnej decentralizácie je nasledovný: v EUR

Rok	Daň z príjmov fyzických osôb	Daň z motorových vozidiel	Dane spolu
2005	39 690 666	10 801 899	50 492 565
2006	43 870 643	11 931 089	55 801 732
2007	45 850 428	13 632 875	59 483 303
2008	53 739 129	9 429 895	63 169 024
2009	50 735 931	15 666 954	66 402 885
2010	41 920 839	14 806 571	56 727 410
2011	49 795 822	16 093 425	65 889 247
2012	50 696 234	16 293 291	66 989 525
2013	51 730 456	16 524 323	68 254 779
2014	53 672 123	17 449 196	71 121 319
2015	77 868 873	1 695 400	79 564 273
2016	89 278 901	0	89 278 901
2017	96 330 719	0	96 330 719
2018	107 601 212	0	107 601 212
2019	118 921 236	0	118 921 236
2020	117 977 161	0	117 977 161
2021	122 625 768	0	122 625 768
2022	134 616 767	0	134 616 767
2023	143 793 668	0	143 793 668

Skutočný výber daňových príjmov za roky 2010 – 2023:

: Nedaňové bežné príjmy

Rozpočet nedaňových bežných príjmov bol schválený vo výške 1 000 000 EUR, po zmenách k 31. 12. 2023 bol upravený na sumu 1 520 761 EUR. Celková výška nedaňových príjmov, ktoré dosiahol ŽSK, predstavuje objem 2 210 221 EUR, t. j. plnenie 145,34 %. Nedaňové príjmy tvoria 0,90 % z celkových bežných príjmov.

V porovnaní s rokom 2022 bol zaznamenaný nárast nedaňových príjmov o 45 658 EUR. V nedaňových príjmoch v roku 2023 sú zahrnuté len nedaňové príjmy Úradu ŽSK a centier zdravotnej starostlivosti.

Nedaňové príjmy, ktoré dosiahol ŽSK v období do 31. 12. 2023 podľa oblastí:

v EUR

Nedaňové príjmy - bežné	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Plnenie príjmov 2023	% príjmov
Úrad	914 227	120 000	640 761	1 295 577	202,19
CZS ŽSK	827 915	880 000	880 000	914 644	103,93
Mobilné odberové miesta	222 176		0	0	0
Vakcinácia – Zdravotné poisťovne	200 245		0	0	0
Nedaňové príjmy bežné spolu	2 164 563	1 000 000	1 520 761	2 210 221	145,34

Štruktúra nedaňových príjmov podľa ekonomickej klasifikácie:

v EUR

Nedaňové príjmy - bežné	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Plnenie príjmov 2023	% príjmov
210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	833 184	900 000	900 000	930 185	103,35
220 Administratívne a iné poplatky	486 741	30 000	30 000	79 818	266,06
240 Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek a vkladov	0	0	305 232	489 448	160,35
290 Iné nedaňové príjmy	844 638	70 000	285 529	710 770	248,93
Nedaňové príjmy spolu	2 164 563	1 000 000	1 520 761	2 210 221	145,34

: Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku

v EUR

: Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku		930 185
* Úrad	Tento príjem bol dosiahnutý z prenájmu budov, priestorov a objektov za ich užívanie na základe nájomných zmlúv.	22 767
* Centrá zdravotnej starostlivosti	Príjem je tvorený najmä z platieb za nájom nebytových priestorov a huteľného majetku, záloh na služby a energie, súvisiacich s predmetom nájmu a vyúčtovania služieb a energií za minulé obdobie v budovách bývalých polikliník v Bytči, Kysuckom Novom Meste, Liptovskom Hrádku, Turzovke a Turčianskych Tepliciach. Prenájom nebytových priestorov v týchto zariadeniach je uskutočňovaný najmä za účelom prevádzkovania zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti.	907 418

: Administratívne a iné poplatky a platby

v EUR

: Administratívne a iné poplatky a platby		79 818
* Úrad	Príjem v podobe správnych poplatkov vo výške 37 395 EUR v oblasti zdravotníctva bol za vydané nové povolenia a vydané zmeny v povoleniach na prevádzkovanie zdravotníckych zariadení a poskytovanie lekárenskej starostlivosti. V oblasti sociálneho zabezpečenia správne poplatky vo výške 45 EUR boli uhradené v súvislosti s registráciou zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa. Správne poplatky v oblasti dopravy vo výške 159 EUR pozostávajú z poplatku za predĺženie stavebného povolenia na stavbu „Rekonštrukcia okružnej križovatky ul. Vysokoškolákov a ul. Obchodná“ a za vydanie preukazu na vedenie dráhového vozidla. Na pokutách a porušení finančnej disciplíny bol dosiahnutý príjem vo výške 36 719 EUR a to hlavne v oblasti zdravotníctva 15 764 EUR za porušenie povinností poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, za priestupky na úseku farmácie, ako aj pokuty za porušenie povinností poskytovateľa lekárenskej starostlivosti. Pokuta v oblasti doprava bola vo výške 1 800 EUR. Penále za porušenie finančnej disciplíny boli vo výške 19 155 EUR, v oblasti kultúry 16 019 EUR a v oblasti sociálneho zabezpečenie 3 136 EUR. Príjem za vydanie stanoviska etickej komisie ŽSK o etickej prijateľnosti klinického skúšania a projektov biomedicínskeho výskumu bol vo výške 4 305 EUR. Za predaj knižných publikácií bolo zaplatených 362 EUR a za prebytočný huteľný majetok 235 EUR.	79 220
* Centrá zdravotnej starostlivosti	Platba v sume 598 EUR bola za refundované telefónne hovory jednotlivých CZS.	598

: Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, vkladov a ážio

v EUR

: Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, vkladov a ážio	489 448
Z účtov finančného hospodárenia boli úroky vo výške 38 939 EUR. Ide o úroky z kreditných zostatkov peňažných prostriedkov vedených na účtoch Štátnej pokladnice. Úroky z realizácia vkladov v súlade s uzatvorenou Rámcovou zmluvou o vkladových účtoch s individuálnym úročením medzi Štátnou pokladnicou a Žilinským samosprávnym krajom boli v objeme 450 509 EUR	

: Iné nedaňové príjmy

v EUR

: Iné nedaňové príjmy		710 770
* Úrad	<p>Plnenie na tejto položke zahŕňa príjmy z náhrad poistného plnenia vo výške 2 344 EUR, z dobropisov 7 617 EUR.</p> <p>Príjem v objeme 64 478 EUR pozostáva z vrátených finančných prostriedkov napríklad z titulu vrátenia nevyčerpanej dotácie poskytnutej v zmysle Všeobecného záväzného nariadenia č. 63/2019 o poskytovaní dotácií z rozpočtu ŽSK vo výške 13 461 EUR. Príjem o sumu 7 413 EUR bol zvýšený zo stravného od zamestnancov ŽSK. Z úhrad uznania dlhu bol príjem 1 633 EUR. Nadácia ŽSK pre podporu rodiny vrátila 3 566 EUR. Z vrátenia nákladov zamestnanca za školenie bol príjem 1 062 EUR. Vrátenie finančného príspevku v rámci neverejných poskytovateľov sociálnych služieb bolo vo výške 24 506 EUR. Čiastka 12 633 EUR pozostáva z vratiek viacerých subjektov, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky z rozpočtu ŽSK.</p> <p>Príjem z refundácií bol v objeme 35 424 EUR. Ide hlavne o refundáciu faktúr za rok 2022 za odber elektrickej energie, plynu.</p> <p>Plnenie na položke Iné príjmy bolo v sume 21 691 EUR. Ide najmä o príjem odplaty za vecné bremená. Splátky Liptovskej NsP Liptovský Mikuláš za daňový nedoplatok boli v objeme 29 432 EUR. Z poskytnutej dotácie určenej na financovanie projektov pre Hornooravskú NsP Trstená bolo vrátených 32 955 EUR.</p> <p>Vrátené finančné prostriedky v sume 199 031 EUR sú hlavne zo zrefundovaných prostriedkov z financovania projektov od kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK ako aj z poskytnutej dotácie kultúrnym organizáciám v predchádzajúcom roku v rámci zúčtovania finančných vzťahov za rok 2022.</p> <p>Finančné prostriedky v sume 244 169 EUR boli z nedočerpanej dotácie poskytnutej v oblasti vzdelávania v rámci zúčtovania finančných vzťahov za rok 2022, ako aj z projektov, na realizáciu ktorých boli OvZP poskytnuté zdroje zo ŽSK a následne boli tieto prostriedky refundované.</p> <p>Nevyčerpaná a vrátená dotácia poskytnutá organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti v rámci zúčtovania finančných vzťahov za rok 2022 a verejným a neverejným poskytovateľom sociálnych služieb predstavuje príjem 67 001 EUR.</p>	704 142
* Centrá zdravotnej starostlivosti	Ide o príjem z dobropisov, z úhrad exekúcie.	6 628

: Granty a transfery zo štátneho rozpočtu a štrukturálnych fondov

Rozpočet bežných grantov a transferov na rok 2023 bol schválený v celkovom objeme 71 726 837 EUR a k 31. 12. 2023 bol zmenený na sumu 101 268 546 EUR. Skutočné plnenie grantov a transferov k uvedenému dátumu bolo vo výške 101 268 533 EUR, čo predstavuje 100,00 % z upraveného rozpočtu. Z bežných príjmov tvoria granty a transfery 40,95 %.

Najdôležitejšou časťou týchto príjmov sú prostriedky z kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na financovanie vzdelávania na stredných škôl, ku ktorým zriaďovateľskú funkciu plní ŽSK.

Bežné granty a transfery zahŕňajú nasledovné príjmy:

- * Transfery v rámci verejnej správy (napr. z MŠVVaŠ SR, MPSVaR SR, Úradu vlády SR a jednotlivých ministerstiev, z eurofondov) v sume 100 671 547 EUR.
- * Zahraničné granty 596 986 EUR.

V položke granty a transfery sú zahrnuté aj finančné prostriedky poskytnuté na financovanie projektov podporených z európskych fondov a prislúchajúce spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR.

Bežné granty a transfery, ktoré dosiahol ŽSK v období do 31.12.2023 podľa oblastí:

v EUR

Bežné granty a transfery	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Plnenie príjmov 2023	% plnenia príjmov
Úrad	65 564	0	3 765 825	3 765 824	100,00
Volby 2022	24 660	0	0	0	100,00
Centrá zdravotnej starostlivosti	0	0	35 754	35 754	100,00
Doprava	18 537	0	101 518	101 518	100,00
Zdravotníctvo	62 785	0	54 660	54 660	100,00
Kultúra	28 230	0	0	0	100,00
Vzdelávanie	76 413 176	71 726 837	90 399 998	90 399 987	100,00
Sociálne zabezpečenie	1 691 002	0	3 454 606	3 454 606	100,00
Eurofondy	2 350 719	0	2 859 198	2 859 198	100,00
Zahraničné granty	627 340	0	596 987	596 986	100,00
Bežné granty a transfery spolu	81 282 013	71 726 837	101 268 546	101 268 533	100,00

Granty a transfery – plnenie rozpočtu v roku 2023 podľa jednotlivých poskytovateľov a oblastí uvádza nasledovná tabuľka:

v EUR

Bežné granty a transfery	MV SR	MH SR	MF SR	MPC/NIVAM	UPSVaR/MPSVR	MŠVVaŠ	MZ SR	ÚV SR	Environmentálny fond	EF	Spolu
Úrad		33 845	3 615 916			68 575			47 488		3 765 824
CZS		35 754									35 754
Doprava	101 518										101 518
Zdravotníctvo							54 660				54 660
Vzdelávanie				711 080	151 248	89 528 663		8 996			90 399 987
Sociálne zabezpečenie					3 454 606						3 454 606
Eurofondy										3 456 184	3 456 184
Spolu	101 518	69 599	3 615 916	711 080	3 605 854	89 597 238	54 660	8 996	47 488	3 456 184	101 268 533

Transfery (312) boli rozpočtované vo výške 100 671 559 EUR, skutočné plnenie je 100 671 547 EUR, t. j. 100,00 %.

Úrad

Ministerstvo financií SR poskytlo ŽSK dotáciu na krytie bežných výdavkov súvisiacich s negatívnymi dôsledkami inflácie v roku 2023 vo výške 3 615 916 EUR.

Z Regionálneho úradu školskej správy v Žiline (RÚŠS) bola poskytnutá dotácia na úhradu nákladov spojených s preneseným výkonom štátnej správy – na činnosť metodikov na odbore školstva a športu vo výške 68 575 EUR.

ŽSK boli poskytnuté na základe vyhlásenej výzvy Ministerstva hospodárstva SR dotácie na pokrytie nákladov v dôsledku zvýšenia cien elektriny na odborné miesta, ktorými sú budovy patriace pod vnútornú správu ŽSK vo výške 33 845 EUR.

Na základe zmluvy o poskytnutí podpory z Environmentálneho fondu bola poskytnutá dotácia na zvyšovanie kvality environmentálneho vzdelávania v Žilinskom kraji vo výške 47 488 EUR.

Centrá zdravotnej starostlivosti

Z Ministerstva hospodárstva SR boli poskytnuté na základe vyhlásenej výzvy Ministerstva hospodárstva SR dotácie na pokrytie nákladov v dôsledku zvýšenia cien elektriny na odberné miesta, ktorými sú budovy centier zdravotnej starostlivosti vo výške 35 754 EUR.

Doprava

Ministerstvo vnútra SR poskytlo dotáciu na úhradu bežných výdavkov vynaložených na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác pri ochrane

dopravnej infraštruktúry vo výške 101 518 EUR, a to v súvislosti s nasledovnými uzneseniami vlády:

- * Uznesenie vlády č. 183 zo dňa 14. 4. 2023: 97 556 EUR
- * Uznesenie vlády č. 610 zo dňa 20. 11. 2023: 3 962 EUR

Zdravotníctvo

Zo strany Ministerstva zdravotníctva SR v rámci procesu oddĺženia nemocníc boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 54 660 EUR na úhradu pohľadávky, ktorú ŽSK evidoval voči Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš.

Vzdelávanie

v EUR

: Regionálny úrad školskej správy v Žiline:	* prenesené kompetencie - normatívne		81 988 438	89 528 672	
	* dofinancovanie prevádzky – energie		3 021 291		
	* dofinancovanie prevádzky - energie – preddavok na rok 2024		725 479		
	* jazykové kurzy pre deti odídencom z Ukrajiny		952		
	* prevádzkový normatív – preddavok na rok 2024		699 635		
	* maturitné a skúšobné komisie		165 000		
	* príspevok na rekreácie zamestnancov		181 630		
	* medzinárodná dejepisná súťaž v Chebe		1 290		
	* vzdelávacie poukazy		435 886		
	* lyžiarske kurzy		563 872		
	* odchodné		384 878		
	* odstupné pri dovŕšení 65 rokov		300 732		
	* mimoriadne výsledky žiakov		47 800		
	* asistenti učiteľa pre žiakov so zdravotným postihnutím		19 555		
	* príspevok na špecifiká, a to na:	:: školský digitálny koordinátor	73 386		554 878
		:: digitálna transformácia vzdelávania	286 150		
		:: podpora integrácie žiakov z Ukrajiny	195 342		
	* profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov z Plánu obnovy a odolnosti		73 226		
	* edukačné publikácie		298 228		
	* projekt v oblasti finančnej gramotnosti a výchovy k podnikaniu		6 000		
* Rozvojový projekt „Podpora etického správania sa a hodnotového vzdelávania v školách“		55 902			
* projekt v oblasti finančnej gramotnosti a výchovy k podnikaniu		4 000			
: Úrad vlády SR - projekty:	* Konzervatórium, Žilina – Podpora talentovaných detí, mládeže a študentov		935	8 996	
	* SOŠ lesnícka a drevárska, Liptovský Hrádok – Po stopách drevín z celého sveta (nultá etapa obnovy Hrádockého arboréta)		8 061		
: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina:	* Podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa – dotácia na stravu pre 13 škôl		151 248	151 248	
: Národný inštitút vzdelávania a mládeže (NIVAM)	* Finančné prostriedky poskytnuté v rámci Národného projektu „Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov“ pre školy.		711 082	711 082	

Sociálne zabezpečenie

Z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR bola poskytnutá dotácia na:

v EUR

* Úhradu stabilizačného príspevku pre zamestnancov v sociálnych službách a zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	3 380 891
* podporu rozvoja sociálnych služieb	73 715

Eurofondy

Rozpočet a plnenie bežných príjmov bolo vo výške 2 859 198 EUR, a to na základe zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na projekty zo

štrukturálnych fondov financovaných systémom re-fundácie alebo zálohovej platby.

v EUR

* Euroregión Beskydy - kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (NR)	9 630
* Euroregión Beskydy - vzdelávanie PL-SK, ŽSK (NR)	1 982
* Euroregión Beskydy - kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (Mikro)	44 028
* Euroregión Beskydy - vzdelávanie PL-SK, ŽSK (Mikro)	5 608
* Euroregión Tatry - vzdelávanie PL-SK, ŽSK (NR)	220
* Euroregión Tatry - kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (NR)	5 506
* Euroregión Tatry - vzdelávanie PL-SK, ŽSK (Mikro)	7 531
* Euroregión Tatry - kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (Mikro)	15 433
* Inteligentný a lepší Žilinský samosprávny kraj	104 783
* Fond malých projektov	1 927 784
* Partnerstvom k spoločnému rozvoju- Regionálny kontaktný bod	2 379
* Regionálne poradenské centrum SK-CZ	1 215
* SO RO pre IROP-NFP na podporu efektívnej implementácie IROP	439 361
* Participatívna tvorba verejných politik	195 022
* Podpora administratívnych kapacít pre činnosť technického sekretariátu v ŽSK	98 280
* Modernizácia odborného vzdelávania SŠ Nižná	436

Zahraničné granty (331)

v EUR

: Eurofondy	* Euroregión Beskydy - kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (NR)	29 044	596 987
	* Euroregión Beskydy - vzdelávanie PL-SK, ŽSK (NR)	5 149	
	* Euroregión Beskydy - kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (Mikro)	162 593	
	* Euroregión Tatry - vzdelávanie PL-SK, ŽSK (NR)	1 909	
	* Euroregión Tatry - vzdelávanie PL-SK, ŽSK (Mikro)	52 572	
	* Regionálne poradenské centrum SK-CZ	10 328	
	* Partnerstvom k spoločnému rozvoju- Regionálny kontaktný bod	20 796	
	* Spoločne v harmónii, prírody, tela a duše	14 596	
	* Spolupráca naprieč hranicami, Mikro	300 000	

3.1.2 Bežné výdavky

Zdrojom financovania bežných výdavkov boli daňové príjmy ŽSK, nedaňové príjmy Úradu ŽSK, dotácie zo štátneho rozpočtu, štrukturálne fondy, zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roku a rezervný fond.

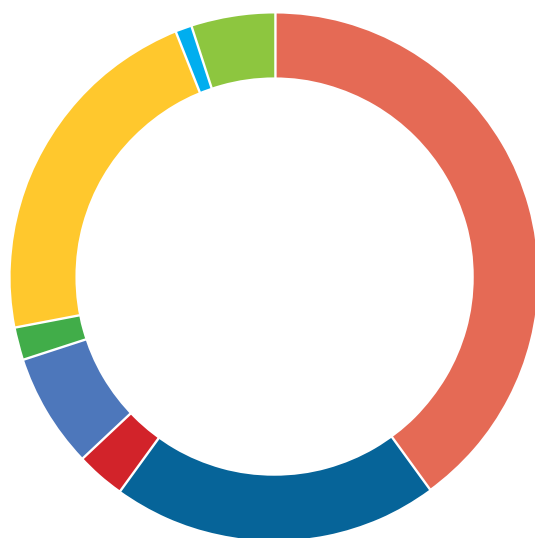
Rozpočet bežných výdavkov bol schválený vo výš-

ke 205 178 003 EUR. V priebehu roka bol päťkrát zmenený a výsledný stav rozpočtu bežných výdavkov k 31.12.2023 bol v objeme 232 747 141 EUR. V skutočnosti dosiahnuté výdavky bežného rozpočtu boli v sume 229 298 848 EUR, čo predstavuje 98,52 % z upraveného rozpočtu.

Zastúpenie jednotlivých oblastí na čerpaní bežných výdavkov:

v EUR

Bežné výdavky	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Čerpanie výdavkov 2023	% čerpania výdavkov
Úrad	12 570 566	16 566 234	16 320 932	14 657 108	89,81
Volby 2022	24 660	0	0	0	0,00
Centrá zdravotnej starostlivosti ŽSK	825 272	1 061 386	1 192 210	1 139 549	95,58
Doprava	50 222 718	52 080 240	52 421 863	52 390 033	99,94
Zdravotníctvo	601 860	285 500	321 883	262 582	81,58
Kultúrne služby	11 053 733	10 853 722	12 254 045	12 204 939	99,60
Vzdelávanie	86 711 489	81 028 421	100 902 526	100 449 825	99,55
Sociálne zabezpečenie	43 449 485	42 972 100	46 238 597	46 054 612	99,60
Eurofondy	2 209 933	330 400	3 095 085	2 140 200	69,15
Bežné výdavky spolu	207 669 716	205 178 003	232 747 141	229 298 848	98,52

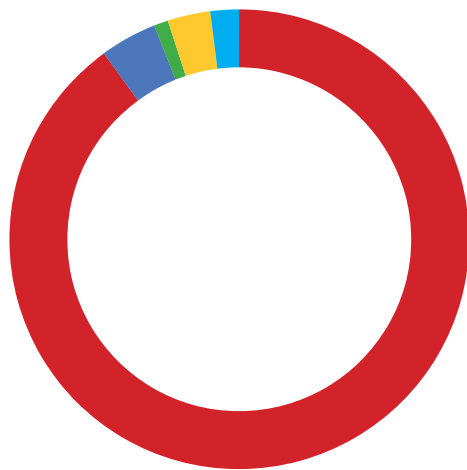
Vzdelávanie	43,81 %
Soc. služby	20,08 %
Eurofondy	0,94 %
Úrad	6,39 %
CZS ŽSK	0,5 %
Doprava	22,85 %
Zdravotníctvo	0,11 %
Kultúra	5,32 %

Bežné výdavky podľa ekonomickej klasifikácie sú uvedené v nasledovnej tabuľke:

v EUR

Bežné výdavky	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Čerpanie výdavkov 2023	% čerpania výdavkov
610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	5 196 818	5 000 000	5 464 996	5 250 948	96,08
620 Poistné a príspevok do poisťovní	2 400 521	2 200 000	2 349 625	2 259 258	96,15
630 Tovary a služby	6 195 505	7 882 507	8 708 734	6 768 659	77,72
640 Bežné transfery	193 456 108	187 995 496	214 423 786	213 376 922	99,51
650 Splácanie úrokov	420 764	2 100 000	1 800 000	1 643 061	91,28
Bežné výdavky spolu	207 669 716	205 178 003	232 747 141	229 298 848	98,52

Štruktúra čerpania bežných výdavkov z pohľadu ekonomickej klasifikácie:

Bežné transfery	93,05 %
Tovary a služby	2,95 %
Úroky	0,72 %
Mzdy, platy,...	2,29 %
Poistné a príspevky do poisťovní	0,99 %

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov Žilinského samosprávneho kraja za rok 2023

v EUR

Kategória	Program	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Plnenie príjmov 2023	% čerpania výdavkov
Bežné výdavky	1: Plánovanie, manažment a kontrola	1 925 192	6 600 274	5 107 924	77,38
	2: Propagácia a marketing	217 000	197 205	138 974	70,47
	3: Interné služby	4 089 492	3 864 543	3 139 768	81,24
	4: Komunikácie	13 803 788	14 102 306	14 084 161	99,87
	5: Doprava	38 268 952	38 241 952	38 229 339	99,96
	6: Vzdelávanie	74 676 993	100 265 253	100 118 120	99,85
	7: Kultúra	10 339 961	11 476 103	11 455 045	99,81
	8: Sociálne služby	42 544 600	45 984 827	45 857 722	99,72
	9: Zdravotníctvo	0	190 587	190 587	100,00
	10: Administratíva	19 312 025	11 824 091	10 977 208	92,83
Spolu		205 178 003	232 747 141	229 298 848	98,52

3.2. Kapitálový rozpočet

3.2.1 Kapitálové príjmy

Kapitálové príjmy ŽSK tvoria nedaňové kapitálové príjmy, a to predovšetkým príjmy z predaja majetku ŽSK a vrátené finančné prostriedky od organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, ktorým boli poskytnuté na realizáciu projektov na obdobie do prijatia refundácie z eurofondov. Zahŕňajú tiež dotácie zo štátneho rozpočtu z jednotlivých ministerstiev a pri-

até finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov. Kapitálové príjmy k 31.12.2023 boli rozpočtované vo výške 33 532 866 EUR, z toho nedaňové príjmy kapitálové vo výške 130 636 EUR a granty a transfery vo výške 33 402 230 EUR. Skutočné plnenie kapitálových príjmov celkom je 34 623 583 EUR, t. j. plnenie 103,25 % k upravenému rozpočtu.

Štruktúra kapitálových príjmov podľa ekonomickej klasifikácie:

v EUR

Kapitálové príjmy	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Plnenie príjmov 2023	% plnenia príjmov
Kapitálové príjmy	3 687 979	700 000	130 636	1 221 355	934,93
Transfery	7 460 086	0	32 550 403	32 550 401	100,00
z toho: Zdravotníctvo	187 599	0	30 000	30 000	100,00
Vzdelávanie			441 618	441 617	100,00
Sociálne zabezpečenie	78 710	0	99 700	99 700	100,00
Eurofondy	7 193 777	7 000 000	31 979 085	31 979 084	100,00
Zahraničné granty - Eurofondy	1 518 623	0	851 827	851 827	100,00
Kapitálové príjmy spolu	12 666 688	7 700 000	33 532 866	34 623 583	103,25

: Kapitálové príjmy

Upravený rozpočet kapitálových príjmov k 31.12.2023 bol vo výške 130 636 EUR. V skutočnosti boli dosiahnuté príjmy kapitálového rozpočtu vo výške 1 221 355 EUR, t. j. plnenie na 934,93 % k upravenému rozpočtu.

Plnenie nedaňových kapitálových príjmov bolo realizované predovšetkým z odpredajov majetku na základe kúpnych zmlúv v sume 1 145 762 EUR. Najvýznamnejšou položkou v tejto kategórii príjmov bol príjem z predaja nehnuteľného majetku v správe SOŠ lesníckej a drevárskej Liptovský Hrádok – odpredaj dielní a sila, vrátane pozemkov v sume 1 100 000 EUR. Z odpredaja budovy domova mládeže a kotolne vrátane pozemkov v k. ú. Liptovský Hrádok na základe splátkového kalendára bol príjem 26 800 EUR, predaj nehnuteľnosti

na základe splátkového kalendára bol 5 352 EUR. Príjem z odpredaja pozemkov v správe Gymnázia Turzovka bol vo výške 9 900 EUR, v správe Spojenej školy Martin 1 560 EUR a v správe SC ŽSK 2 150 EUR.

Čiastka 64 957 EUR je z refundácie tých výdavkov, ktorá bola poskytnutá na financovanie projektov z eurofondov organizáciám v oblasti kultúry a vzdelávania.

V zmysle Zmluvy o združení číslo 481/2022/OSMaI boli poukázané ŽSK finančné prostriedky z Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosť Terchová za účelom spoločnej prípravy a výstavby stavby s názvom „CSS Terchová – kanalizačná prípojka a odstránenie ČOV“ v objeme 10 636 EUR.

: Granty a transfery zo štátneho rozpočtu a štrukturálnych fondov

Transfery (322)

Upravený rozpočet transferov k 31.12.2023 bol 31 979 085 EUR. Plnenie je 31 979 084 EUR, t. j. 100,00 %.

Zdravotníctvo

Dotácia z Úradu vlády SR pre Hornooravskú NsP Trstená na rekonštrukciu pochôdznej strechy a skladových priestorov bola vo výške 30 000 EUR. Ide o dotáciu v zmysle Zmluvy o poskytnu-

tí dotácie číslo UV SR 31/2023 uzatvorenej medzi Úradom vlády Slovenskej republiky a Žilinským samosprávnym krajom.

Vzdelávanie

Pre Konzervatórium Žilina v zmysle zmluvy o poskytnutí dotácie z Úradu vlády SR na realizáciu projektu Podpora talentovaných detí, mládeže a študentov boli poskytnuté finančné prostriedky na nákup hudobného nástroja v objeme 4 000 EUR.

Príspevok na projekt podporený z Fondu na podporu športu pre SOŠ polytechnickú Dolný Kubín – Kňažia na Stavebné úpravy a modernizáciu telocvičnice bol vo výške 398 799 EUR.

Na základe oznámenia z Regionálneho úradu školskej správy v Žiline boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 17 974 EUR na havarijný stav kotlov ústredného kúrenia pre SOŠ obchodu a služieb, Dolný Kubín.

Z Fondu na podporu športu na realizáciu projektu s názvom Športový areál Gymnázium Varšavská cesta 1, Žilina bola poukázaná suma 20 844 EUR. Príspevok – štvrtá tranža, bola poskytnutá na základe konečného a úplného vyúčtovania celého projektu a právoplatného kolaudačného povolenia na užívanie objektu.

v EUR

Vzdelávanie	441 617
-------------	---------

Sociálne zabezpečenie

Dotácia v objeme 30 000 EUR pre CSS Orava Tvrdošín na modernizáciu budovy centra bola poskytnutá z Úradu vlády SR v zmysle zmluvy o poskytnutí dotácie z rozpočtovej rezervy predsedu vlády SR v rámci priamej podpory 2023.

Z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR bola poukázaná dotácia na podporu rozvoja sociálnych služieb pre organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti vo výške 69 700 EUR.

v EUR

Sociálne zabezpečenie	99 700
-----------------------	--------

Eurofondy

Príjmy z eurofondov v rámci projektov ŽSK predstavujú výšku 31 979 085 EUR. Uvedené príjmy zahŕňajú zálohové platby na financovanie projektov ako aj refundácie výdavkov.

v EUR

Eurofondy	31 979 085
* Euroregión Beskydy – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (Mikro)	5 877
* Euroregión Tatry – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (Mikro)	2 817
* Euroregión Beskydy – vzdelávanie PL-SK,(Mikro)	428

* Rekonštrukcia cesty II/487	589 507
* Zlepšenie dostupnosti k sieti TEN-T Orava – II. etapa	2 593 860
* Na bicykloch vókol Váhu	3 315 931
* Zlepšenie dostupnosti k sieti TEN-T v regiónoch Horné Považie III. etapa	876 118
* Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/520 v regióne Orava	2 135 698
* Sanácia degradovaného násypového telesa cesty III/2271 Krušetnica	425 081
* Rekonštrukcia cesty II/584 v Demänovskej Doline	1 384 969
* Zachovanie multimodálneho prepojenia cestnej a železničnej dopravy prostredníctvom mostného objektu MO 2300-001 v obci Podbiel	1 544 733
* Zlepšenie dostupnosti k sieti TEN-T v regiónoch Horné Považie a Orava	2 901 510
* Zvýšenie bezpečnosti na ceste II/537 v Liptovskom Hrádku	382 095
* Rekonštrukcia a modernizácia ciest II. triedy Horné Považie	1 068 255
* Rekonštrukcia a modernizácia cesta II/520 v regióne Kysuce	1 534 363
* Zvýšenie bezpečnosti pozemnej komunikácie II/584	1 282 985
* Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/519	108 253
* Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/584	264 896
* Centrum Integrovannej zdravotnej starostlivosti Námestovo	566 709
* Spoločne v harmónii prírody, tela a duše	101 022
* Zvýšenie prístupnosti a bezpečnosti ke kultúrnym pamätkam v česko-slovenském pohraničí	288 311
* Modernizácia odborného vzdelávania – SOŠ technická Čadca	481 094
* Modernizácia odborného vzdelávania SPŠ stavebná Žilina	104 345
* Modernizácia odborného vzdelávania Hotelová akadémia Žilina	2 346
* Modernizácia odborného vzdelávania Spojená škola Martin	245 833
* Modernizácia odborného vzdelávania ŠUV Ružomberok	72 115
* Modernizácia odborného vzdelávania SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku Žilina	13 983
* Modernizácia odborného vzdelávania SOŠ polytechnická Dolný Kubín	431 920
* Modernizácia odborného vzdelávania Hotelová akadémia Liptovský Mikuláš	24 271
* Modernizácia školy SOŠ lesnícka a drevárska Liptovský Hrádok	186 053
* Modernizácia odborného vzdelávania SŠ Kysucké Nové Mesto (SPŠ IT KNM)	745 963
* Modernizácia odborného vzdelávania SOŠ strojnícka Kysucké Nové Mesto	694 745
* Stavebné úpravy – SOŠ strojnícka Kysucké Nové Mesto	723 782
* Modernizácia odborného vzdelávania v SZŠ Liptovský Mikuláš	3 938 849
* Modernizácia odborného vzdelávania SOŠ elektrotechnická Žilina	1 703 684
* Modernizácia odborného vzdelávania SŠ Nižná	92 567
* Zníženie energetickej náročnosti objektu SOŠ podnikania a služieb Námestovo	629 906
* Horizont – Domov na polceste	349 940
* Zariadenie sociálnych služieb ANTARES	164 271

Zahraničné granty (332)

v EUR

Eurofondy	* Spoločne v harmónii prírody, tela a duše	851 827
------------------	--	----------------

3.2.2 Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky tvoria z celkového čerpania výdavkov ŽSK 17, 93 %. Upravený rozpočet k 31. 12.

2023 vo výške 74 973 494 EUR bol čerpaný v sume 52 975 050 EUR, t. j. čerpanie rozpočtu je 70,66 %.

Zdrojom krytia kapitálových výdavkov rozpočtovaných v roku 2023 boli finančné prostriedky z nasledovných zdrojov:

v EUR

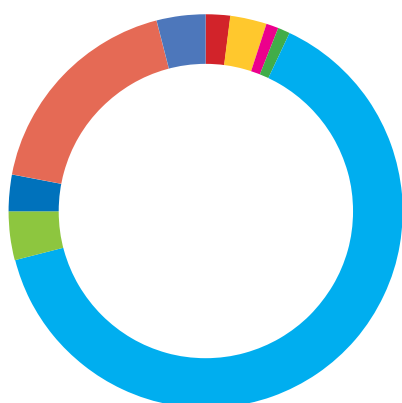
* štátny rozpočet	23 602 539
* zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov – ŠR	228 431
* refundácia výdavkov – Granty a transfery	5 325 470
* rezervný fond	14 283 209
* návratná finančná výpomoc z MF SR na rekonštrukciu ciest	5 027 500
* úver z Rozvojovej banky Rady Európy (CEB)	4 562 061
* návratné zdroje financovania od National Development Fund II. ,a.s.	18 000 000
* vlastné zdroje ŽSK (daňové, nedaňové a kapitálové príjmy)	3 924 038
* združené prostriedky	19 246

Zastúpenie jednotlivých oblastí na čerpaní kapitálových výdavkov:

v EUR

Kapitálové výdavky	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Plnenie príjmov 2023	% čerpania výdavkov
Úrad	165 301	478 000	494 995	32 079	6,48
Centrá zdravotnej starostlivosti	0	0	19 176	19 176	100,00
Doprava	11 886 271	15 989 163	55 785 457	35 960 632	64,46
Zdravotníctvo	1 649 643	1 160 000	2 401 174	2 179 526	90,77
Kultúrne služby	3 359 903	408 830	1 010 953	945 910	93,57
Vzdelávanie	8 295 607	3 651 582	12 629 783	11 420 373	90,42
Sociálne zabezpečenie	1 110 001	220 000	1 657 964	1 469 504	88,63
Eurofondy	237 292	945 000	273 992	273 991	100,00
Projektová dokumentácia	760 139	1 000 000	700 000	673 859	96,27
Kapitálové výdavky spolu	27 464 157	23 852 575	74 973 494	52 975 050	70,66

Podiel oblastí na čerpaní kapitálových výdavkov:

Eurofondy	0,52 %
Projekt. dokum.	1,27 %
Úrad	0,06 %
CZS ŽSK	0,04 %
Doprava	67,88 %
Zdravotníctvo	4,11 %
Kultúra	1,79 %
Vzdelávanie	21,65 %
Soc. zabezpeč.	2,77 %

Kategória	Program	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet k 31. 12. 2023	Plnenie príjmov 2023	% čerpania výdavkov
Kapitálové výdavky	1: Plánovanie, manažment a kontrola	15 307 896	43 256 858	38 650 505	89,35
	2: Propagácia a marketing	0	0	0	0,00
	3: Interné služby	400 000	419 491	26 575	6,33
	4: Komunikácie	6 032 943	24 129 843	8 450 127	35,01
	5: Doprava	0	0	0	0,00
	6: Vzdelávanie	1 341 736	4 199 313	3 160 315	75,25
	7: Kultúra	0	429 635	391 096	91,02
	8: Sociálne služby	110 000	1 198 406	1 013 594	84,57
	9: Zdravotníctvo	660 000	1 339 948	1 282 838	95,73
	10: Administratíva	0	0	0	0,00
Spolu		23 852 575	74 973 494	52 975 050	70,66

3.3. Finančné operácie

3.3.1 Príjmové finančné operácie

Súčasťou Rozpočtu ŽSK v roku 2023 boli v zmysle § 10 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania.

Príjmové finančné operácie slúžia predovšetkým na doplnenie príjmov rozpočtu. Ide o zdroje z minulých rokov, prevody z peňažných fondov, schvá-

lené úvery. Sú zdrojom krytia predovšetkým kapitálových výdavkov.

Rozpočet príjmových finančných operácií bol k 31. 12. 2023 schválený vo výške 51 613 878 EUR. Príjmy z príjmových finančných operácií dosiahli k uvedenému dátumu výšku 46 490 356 EUR, plnenie je 90,07 %.

Medzi príjmové finančné operácie patrí aj zloženie finančnej zábezpeky, ktorá je triedená v položke Iné príjmové finančné operácie.

Plnenie rozpočtu v príjmových finančných operáciách pozostáva z nasledovných položiek:

- * zostatok prostriedkov z roku 2022 vo výške 1 193 084 EUR, ktoré bolo možné použiť v súlade s § 8 ods. 4 a 5 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy,

- * nevyčerpaná časť prekleňovacieho úveru z Rozvojovej banky Rady Európy (CEB) z predchádzajúceho roku v sume 4 130 769 EUR,

- * zostatok nedočerpanej návratnej finančnej výpomoci z Ministerstva financií SR na rekonštrukciu mostných objektov a ciest II. a III. triedy v objeme 5 027 500 EUR,

- * združené prostriedky v sume 19 977 EUR v zmysle Zmluvy číslo 17/NSP/2020 o realizácii národného športového projektu na výstavbu atletického štadióna v Martine,

- * združené prostriedky v sume 8 610 EUR v zmysle Zmluvy od združení číslo 481/2022/OSMaI na investičnú akciu kanalizačná prípojka a odstránenie čističky odpadových vôd pre CSS Terchová,

- * prevod prostriedkov z rezervného fondu vo výške 15 121 012 EUR za účelom financovania bežných výdavkov, kapitálových výdavkov a splácania istiny,

* prijaté prostriedky na finančné zábezpeky pri verejných obchodných súťažiach alebo zábezpeky na viazanosť ponuky podľa zákona o verejnom obstarávaní 989 404 EUR,

* návratné zdroje financovania od National Development Fund II., a.s. vo forme dlhodobého in-

vestičného úveru v sume 20 000 000 EUR, v oblasti dopravy na modernizáciu rekonštrukciu a zvýšenie bezpečnosti na cestách II. a III. triedy 16 500 000 EUR a na modernizáciu odborného vzdelávania v stredných školách 3 500 000 EUR. od National Development Fund II., a. s.

Prehľad rozpočtu príjmových finančných operácií za rok 2023:

v EUR

Príjmové finančné operácie	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Plnenie príjmov 2023	% plnenia príjmov
Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov	8 229 871	8 918 550	10 359 965	10 379 940	100,19
Prevod prostriedkov z peňažných fondov	13 368 513	8 238 941	17 573 913	15 121 012	86,04
Prijaté úvery, pôžičky, návratné finančné výpomoci	10 700 000	3 680 000	23 680 000	20 000 000	84,46
Iné príjmové finančné operácie	514 277	0	0	989 404	0,00
Príjmové fin. operácie spolu	32 812 661	20 837 491	51 613 878	46 490 356	90,07

Zoznam nevyčerpaných účelových finančných prostriedkov z roku 2022 zapojených do rozpočtu v roku 2023:

v EUR

Účel	Nevyčerpaná suma		Spolu
	BV	KV	
Štátne finančné prostriedky pre metodikov - mzdy, poistné 12/2023	4 377		4 377
Ministerstvo dopravy a výstavby SR - cyklo doprava		51 529	51 529
Ministerstvo zdravotníctva SR – zmluva číslo 1066/2021- očkovanie vakcínou proti ochoreniu SARS-CoV-2	27 024		27 024
Normatívne a nenormatívne finančné prostriedky - vzdelávanie	85		85
MPSVaR SR - energie	520		520
MPSVaR SR – humanitárna pomoc	1 696		1 696
628 Euroregión Beskydy – kultúrne dedičstvo - Mikro	203 387		203 387
745 Euroregión Beskydy – kultúrne dedičstvo - NR	114 946		114 946
7601 Euroregión Beskydy – vzdelávanie - Mikro	56 038		56 038
753 Euroregión Beskydy – vzdelávanie - NR	18 109		18 109
580 Euroregión Tatry – kultúrne dedičstvo - Mikro	146 549		146 549
761 Euroregión Tatry – kultúrne dedičstvo - NR	48 667		48 667
599 Euroregión Tatry – vzdelávanie - Mikro	22 254		22 254
578 Euroregión Tatry – vzdelávanie - NR	6 422		6 422
Fond malých projektov	359 415		359 415

Prevádzkovanie integrovanej siete IPC2	74 503		74 503
LIFE	57 563		57 563
Úver z CEB		4 130 769	4 130 769
NFV MF na rekonštrukciu mostov a ciest II. a III. triedy		5 027 500	5 027 500
Združené prostriedky na výstavbu atletického štadióna v Martine		19 977	19 977
Združené prostriedky na kanalizačnú prípojku a odstránenie čističky odpadových vôd – CSS Terchová		8 610	8 610
Spolu	1 141 555	9 238 385	10 379 940

3.3.2 Výdavkové finančné operácie

Výdavkové finančné operácie boli pre rok 2023 rozpočtované vo výške 12 233 750 EUR a ich čerpanie bolo v objeme 13 033 350 EUR, t. j. 106,54 %. Z rozpočtu ŽSK tvoria 4,41 %.

V roku 2023 ŽSK realizoval splátky poskytnutých úverov v zmysle platných úverových zmlúv v celkovom objeme 12 233 750 EUR.

v EUR

* Zmluva o úvere č. 123/CC/17 (SLSP)	1 990 000
* Zmluva o úvere č. LD (Rozvojová banka Rady Európy (CEB):	1 343 750
* Zmluva o úvere č. LD 2094 (2021) (Rozvojová banka Rady Európy CEB):	7 000 000
* Zmluva o úvere č. 730/CC/2019 (SLSP):	250 000
* Zmluva o úvere č. 731/CC/2019 (SLSP):	150 000
* Zmluva o návratnej finančnej výpomoci - MF SR 2019/079:	1 500 000
* Finančná zábezpeka (vrátenie)	799 600

Vyššie čerpanie rozpočtu je z dôvodu vrátenia finančnej zábezpeky uchádzačovi, ktorú predtým prijal subjekt verejnej správy v súlade so zá-

konom č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v platnom znení (§ 36 – viazanosť ponúk), u ktorej nie je povinnosť rozpočtovania.

3.4 Výsledok hospodárenia za rok 2023

K 31. 12. 2023 je disponibilný zostatok vlastných finančných prostriedkov na bankových účtoch vo výške 13 719 160,16 EUR.

v EUR

	Skutočné príjmy	Skutočné výdavky	Rozdiel
Bežný rozpočet	247 272 421,64	229 298 848,19	+ 17 973 573,45
Kapitálový rozpočet	34 623 583,38	52 975 049,47	- 18 351 466,09
HV Bežný + kapitálový	281 896 005,02	282 273 897,66	- 377 892,64
HV Finančné operácie	46 490 356,13	13 033 350,00	+ 33 457 006,13
HV celkom	328 386 361,15	295 307 247,66	+ 33 079 113,49
Výsledok z bežného a kapitálového hospodárenia je schodok			- 377 892,64
Úprava výsledku rozpočtového hospodárenia:			645 403,39

Podľa § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa z prebytku bežného a kapitálového hospodárenia vylúčia nevyčerpané účelovo určené finančné prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom roz-

počtovom roku zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu Európskych spoločenstiev vo výške 616 457,64 EUR, ktoré možno použiť v roku 2024. Prostriedky vo výške 28 945,75 EUR sa odvedú do štátneho rozpočtu v roku 2024.

v EUR

•• Nevyčerpané účelové prostriedky zo ŠR 2023	52 627,00
•• Nevyčerpané účelové prostriedky z projektov EÚ 2023	563 830,64
•• Nedočerpané finančné prostriedky odvedené do ŠR v r. 2024	28 945,75
Po zohľadnení nevyčerpaných bežných a kapitálových dotácií ŽSK vykazuje výsledok z bežného a kapitálového hospodárenia schodok vo výške	- 1 023 296,03
Bilancia finančných operácií v roku 2023	+ 33 457 006,13

ŽSK v roku 2023 použil cez príjmové finančné operácie 46 490 356,13 EUR v nasledovnom členení: v EUR

•• nevyčerpané účelové finančné prostriedky z minulých rokov	1 193 084,24
•• bankový úver z Rozvojovej banky Rady Európy z minulých rokov	4 130 768,59
•• návratná finančná výpomoc z MF SR na rekonštrukciu mostných objektov a ciest II. a III. triedy z minulých rokov	5 027 500,07
•• združené prostriedky v zmysle Zmluvy č. 17/NSP/2020 o realizácii národného športového projektu na výstavbu atletického štadióna v Martine	19 977,76
•• združené prostriedky v zmysle Zmluvy č. 481/2022/OSMal o výstavbe stavby CSS Terchová – kanalizačná prípojka a odstránenie ČOV	8 609,64
•• finančné prostriedky z rezervného fondu	15 121 012,09
•• finančná zábezpeka	989 403,74
•• prijaté bankové úvery a návratná finančná výpomoc	20 000 000,00

Výdavkové finančné operácie boli čerpané vo výške 13 033 350,00 EUR:

•• finančná zábezpeka	799 600,00
•• splácanie istín úverov	12 233 750,00
Hospodársky výsledok vrátane finančných operácií	33 079 113,49

V zmysle platného znenia § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, táto suma sa upravuje o nevyčerpané dotácie zo ŠR

z predchádzajúcich rokov, z projektov EÚ a o iné záväzky, spolu vo výške -19 359 953,33 EUR.

v EUR

• Nevyčerpané účelové prostriedky zo ŠR z roku 2023	52 627,00
× Dotácia z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ) pre školský úrad	5 139,00
× Dotácia z Environmentálneho fondu	47 488,00
• Nevyčerpané účelové prostriedky z projektov EÚ z roku 2023 a predchádzajúcich rokov	563 830,64
× LIFE Zlepšenie kvality ovzdušia	28 171,92

× Euroregión Beskydy – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (NR)	159 965,41
× Euroregión Beskydy – vzdelávanie PL-SK, ŽSK (NR)	13 679,19
× Euroregión Tatry - kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK – MIKRO	6 117,01
× Euroregión Tatry – vzdelávanie PL-SK, ŽSK (NR)	4 432,93
× Euroregión Tatry – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (NR)	37 009,61
× Fond malých projektov	105,87
× Regionálny kontaktný bod	3 590,47
× Spolupráca naprieč hranicami	300 000,00
× Participatívna tvorba verejných politík	10 758,23
: Nedočerpané finančné prostriedky vrátené do ŠR	28 945,75
× Regionálny úrad školskej správy v Žiline	24 011,35
× Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Žilina – dotácia na stravu	4 934,40
: Zostatok finančných prostriedkov na samostatných účtoch	189 803,74
: Zostatok návratných zdrojov financovania od National Development Fund II., a.s.	14 307 523,19
: Nedočerpaná návratná finančná výpomoc z MF SR	4 197 245,25
: Nedočerpané združené prostriedky	19 977,76
Spolu	19 359 953,33
Hospodársky výsledok vrátane finančných operácií po vylúčení nevyčerpaných finančných prostriedkov, výnosov a ostatných záväzkov	13 719 160,16

Z prebytku rozpočtu ŽSK za rok 2023 upraveného v zmysle § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa prideli do rezervného fondu 13 719 160,16 EUR. Rezervný

fond sa použije v prípade potrieb ŽSK na kapitálové výdavky a o jeho použití rozhodne Zastupiteľstvo ŽSK v rámci úprav rozpočtu.

Výpočet výsledku hospodárenia v metodike ESA 2010

Pre vyčíslenie schodku alebo prebytku rozpočtu subjektu verejnej správy sa uplatňuje jednotná metodika platná pre Európsku úniu – ESA 2010. Do výpočtu schodku a prebytku v metodike ESA 2010 nevstupujú príjmové finančné operácie a výdavkové finančné operácie. Pre vykázanie výsled-

ku hospodárenia v metodike ESA 2010 sa však ku schodku alebo prebytku hospodárenia pripočítavajú položky časového rozlíšenia, a to zmena stavu vybraných záväzkov a pohľadávok, časové rozlíšenie daní a úrokov.

v EUR

Vybrané položky hospodárenia	
PRÍJMY (100+200+300) a príjmové finančné operácie (400+500)	328 386 361
v tom: × daňové príjmy (100)	143 793 668
× nedaňové príjmy (200)	3 431 576
× granty a transfery (300)	134 670 761
× príjmové finančné operácie (400, 500)	46 490 356
z toho: × × príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (400)	26 490 356
× × prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci (500)	20 000 000

VÝDAVKY (600+700) a výdavkové finančné operácie (800)	295 307 248
v tom: * bežné výdavky (600)	229 298 848
* kapitálové výdavky (700)	52 975 050
* výdavkové finančné operácie (800)	13 033 350
Prebytok (+)/schodok (-), hotovostný	33 079 113
Prebytok (+)/schodok (-) po vylúčení príjmových a výdavkových finančných operácií	- 337 893
Zmena stavu vybraných pohľadávok (+/-)	- 44 209
Zmena stavu vybraných záväzkov (+/-)	6 061 095
Zahrnutie položiek časového rozlíšenia	6 016 886
Prebytok (+)/schodok (-) v metodike ESA 2010	5 638 993

4.

Účtovná zázvierka za rok 2023

4. Účtovná závierka za rok 2023

4.1. Individuálna účtovná závierka

K 31. 12. 2023 bola v súlade s § 17 Zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov zostavená riadna účtovná závierka za rok 2023 /Príloha č. 1/.

Individuálna účtovná závierka ŽSK obsahuje ekonomické informácie z individuálnej súvahy a individuálneho výkazu ziskov a strát Úradu ŽSK a ďalšie číselné a slovné komentovanie údajov, ktoré súvaha a výkaz ziskov a strát nezachytávajú.

Individuálnu účtovnú závierku ŽSK tvorí:

- * súvaha,
- * výkaz ziskov a strát,
- * poznámky.

Audit účtovnej závierky Úradu ŽSK uskutočnila audítorská firma Kreston Slovakia Audit, s. r. o. Zo správy audítora vyplýva, že účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Žilinského samosprávneho kraja k 31. decembru 2023 a výsledku jeho hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK zostavujú individuálnu účtovnú závierku obdobne ako Úrad ŽSK. Účtovné závierky Úradu ŽSK a organizácií v jeho pôsobnosti sú v elektronickej podobe uložené v Registri účtovných závierok www.registeruz.sk.

4.2. Konsolidovaná účtovná závierka

Konsolidovaná účtovná závierka ŽSK za rok 2023 bola zostavená v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“) z 22. novembra 2023 č. MF/014271/2023-31, ktorým sa mení a dopĺňa Opatrenie MF SR zo 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe /Príloha č. 3/.

Konsolidovaná účtovná závierka obsahuje ekonomické informácie z konsolidovanej súvahy a konsolidovaného výkazu ziskov a strát a ďalšie číselné a slovné komentovanie údajov, ktoré súvaha a výkaz ziskov a strát nezachytávajú. Predstavuje súčet všetkých aktív a pasív, nákladov a výnosov, z jednotlivých individuálnych účtovných závierok organizácií v konsolidovanom celku ŽSK, kde vzájomné

vzťahy týchto organizácií boli eliminované.

Pri konsolidácii ŽSK bola použitá metóda úplnej konsolidácie, ktorou sa do konsolidovanej účtovnej závierky zahrnuli údaje z účtovných závierok Úradu ŽSK, príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK a údaje z účtovných závierok obchodných spoločností.

Konsolidovanú účtovnú závierku ŽSK tvorí:

- * konsolidovaná súvaha,
- * konsolidovaný výkaz ziskov a strát,
- * konsolidované poznámky.

Audit konsolidovanej účtovnej závierky uskutočnila audítorská firma Kreston Slovakia Audit, s. r. o..

Konsolidovaná účtovná závierka konsolidovaného celku ŽSK je v elektronickej podobe uložená v Registri účtovných závierok www.registeruz.sk.

5.

Informácie o údajoch z aktív a pasív

5. Informácie o údajoch z aktív a pasív

5.1. Informácie o údajoch z aktív a pasív individuálnych účtovných závierok

Pri hodnotení stavu aktív a pasív sa vychádza z údajov, ktoré obsahuje účtovná závierka Úradu ŽSK a účtovné závierky 114 príspevkových organi-

zácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, k 31.12.2023. Údaje za minulé obdobie vychádzajú zo stavu, aký bol k 31.12.2022.

Aktíva ŽSK k 31. 12. 2022 a k 31. 12. 2023 v netto účtovných hodnotách

v EUR

Druh majetku	2022			2023		
	ŽSK spolu	v tom:		ŽSK spolu	v tom:	
		Úrad	PO		Úrad	PO
Neobežný majetok	398 230 207	64 014 982	334 215 225	438 106 504	83 527 441	354 579 063
v tom:						
Dlhodobý nehmotný majetok	344 543	238 098	106 445	486 271	220 275	265 996
Dlhodobý hmotný majetok	397 757 687	63 648 907	334 108 780	437 492 256	83 179 189	354 313 067
Dlhodobý finančný majetok	127 977	127 977	0	127 977	127 977	0
Obežný majetok	389 453 583	324 720 300	64 733 282	418 504 824	346 819 506	71 685 318
v tom:						
Zásoby	9 883 143	392 003	9 491 140	8 696 435	251 947	8 444 488
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	288 207 431	288 207 431	0	303 129 728	303 129 728	0
Dlhodobé pohľadávky	417 420	417 420	0	375 894	355 835	20 059
Krátkodobé pohľadávky	19 201 175	183 547	19 017 627	22 733 491	202 828	22 530 663
Finančné účty	71 744 414	35 519 899	36 224 515	83 569 276	42 879 168	40 690 108
Poskytnuté finančné výpomoci	0	0	0	0	0	0
Časové rozlíšenie	473 229	303 575	169 654	538 514	340 094	198 420
Majetok spolu	788 157 019	389 038 857	399 118 161	857 149 842	430 687 041	426 462 801

Medziročná zmena na aktívnych účtoch súvahy

v EUR

Aktíva	2022	2023	Medziročná zmena
Dlhodobý nehmotný majetok	344 543	486 271	141 728
Dlhodobý hmotný majetok	397 757 687	437 492 256	39 734 569
Dlhodobý finančný majetok	127 977	127 977	0
Zásoby	9 883 143	8 696 435	-1 186 708
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	288 207 431	303 129 728	14 922 297
Dlhodobé pohľadávky	417 420	375 894	-41 526
Krátkodobé pohľadávky	19 201 175	22 733 491	3 532 316
Finančné účty	71 744 414	83 569 276	11 824 862
Časové rozlíšenie	473 229	538 514	65 285
SPOLU:	788 157 019	857 149 842	68 992 823

Hodnota aktív vzrástla oproti roku 2022 o 68 992 823 EUR, čo bolo spôsobené najmä prírastkom:

* dlhodobého hmotného majetku o 39 734 569 EUR, pričom najväčší prírastok bol zaznamenaný na Úrade ŽSK a na Správe ciest ŽSK,

* zúčtovacích vzťahov z transferov medzi subjektmi verejnej správy o 14 922 297 EUR, pričom najvyšší nárast vykazujú transfery z rozpočtu Úradu ŽSK v dôsledku ukončenia rôznych projektov a investičných akcií, kedy je následne majetok zverený do správy organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK,

* krátkodobých pohľadávok o 3 734 222 EUR, po zohľadnení opravných položiek v netto hodnote o 3 532 316 EUR. Najvyšší nárast pohľadávok bol zaznamenaný na Správe ciest ŽSK a v nemocniciach s poliklinikou (ďalej len „NsP“) v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK,

* finančného majetku, ktorý tvoria bankové účty, ceniny a zostatok prostriedkov v pokladni, o 11 824 862 EUR, pričom k najväčšiemu nárastu došlo na Úrade ŽSK.

Pasíva ŽSK k 31. 12. 2022 a k 31. 12. 2023

v EUR

Druh majetku	2022			2023		
	ŽSK spolu	v tom:		ŽSK spolu	v tom:	
		Úrad	PO		Úrad	PO
Vlastné imanie	251 574 973	219 464 435	32 110 537	275 599 582	233 174 865	42 424 717
Závazky	424 882 204	94 773 163	330 109 041	439 459 240	90 826 934	348 632 306
v tom:						
Rezervy	3 377 080	2 545 597	831 483	5 127 524	4 271 560	855 964
Zúčtovanie medzi subjekt. verejnej správy	290 475 080	1 028 417	289 446 663	306 851 972	156 256	306 695 716
Dlhodobé záväzky	1 041 444	39 995	1 001 449	1 163 368	29 663	1 133 705
Krátkodobé záväzky	46 439 678	7 610 232	38 829 447	41 510 164	1 563 243	39 946 921
Bankové úvery a výpomoci	83 548 922	83 548 922	0	84 806 212	84 806 212	0
Časové rozlíšenie	111 699 842	74 801 259	36 898 583	142 091 020	106 685 242	35 405 778
Vlastné imanie a záväzky	788 157 019	389 038 857	399 118 161	857 149 842	430 687 041	426 462 801

Medziročná zmena na pasívnych účtoch súvahy

v EUR

Pasíva	2022	2023	Medziročná zmena
Vlastné imanie	251 574 973	275 599 582	24 024 609
Rezervy	3 377 080	5 127 524	1 750 444
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	290 475 080	306 851 972	16 376 892
Dlhodobé záväzky	1 041 444	1 163 368	121 924
Krátkodobé záväzky	46 439 678	41 510 164	-4 929 514
Bankové úvery a výpomoci	83 548 922	84 806 212	1 257 290
Časové rozlíšenie	111 699 842	142 091 020	30 391 178
SPOLU:	788 157 019	857 149 842	68 992 823

Hodnota pasív vzrástla oproti roku 2022 o 68 992 823 EUR, z toho najvýznamnejšie:

- * vlastné imanie, ktoré tvorí výsledok hospodárenia Úradu ŽSK a jeho príspevkových organizácií, vzrástlo o 24 024 609 EUR. Na Úrade ŽSK došlo k zvýšeniu vlastného imania o sumu 13 710 430 EUR, príspevkové organizácie vykázali v sumare nárast o 10 314 179 EUR. Zo 114 príspevkových organizácií vykázalo záporné imanie 13 organizácií,

- * rezervy sa oproti roku 2022 zvýšili o 1 754 444 EUR. Na Úrade ŽSK došlo k zvýšeniu rezerv o 1 725 963 EUR, a to hlavne rezerv na predpokladanú výšku nedoplatku za poskytovanie výkonov vo verejnom záujme dopravcovi Slovenská autobusová doprava Žilina, a. s. a dopravcovi ARRIVA LIORBUS, a. s. Ružomberok, spolu o 1 678 998 EUR. Príspevkové organizácie vykazujú mierne zvýšenie rezerv o 24 481 EUR, pričom ide hlavne o rezervy na zamestnanecké pôžitky (odchodné a jubileá),

- * záväzky vyplývajúce zo vzájomných zúčtovacích vzťahov medzi subjektami verejnej správy sa zvýšili o 16 376 892 EUR. Ide o:

- * záväzok príspevkových organizácií voči ŽSK v dôsledku prijatia kapitálových transferov z prostriedkov ŽSK a z prevodu správy majetku, ktorý sa zvýšil o 14 930 235 EUR,

- * záväzky plynúce zo zúčtovania so štátnym rozpočtom sa zvýšili o 1 311 109 EUR v dôsledku vyšších zostatkov prostriedkov štátneho rozpočtu a prostriedkov EÚ,

- * zúčtovanie s ostatnými subjektmi verejnej správy sa zvýšilo o 135 548 EUR,

- * pri dlhodobých záväzkoch došlo k zvýšeniu stavu o 121 924 EUR,

- * krátkodobé záväzky sa znížili o 4 929 514 EUR. K najväčšiemu poklesu vo výške 6 046 989 EUR došlo na Úrade ŽSK, pokles záväzkov oproti roku 2022 vykazujú všetky NsP v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, spolu o 2 208 291 EUR,

- * bankové úvery na Úrade ŽSK sa znížili o 10 733 750 EUR v dôsledku úhrady úveru splatného v roku 2023,

- * pri návratných finančných výpomociach poskytnutých z MF SR došlo k úhrade sumy 1 500 000 EUR

splatnej v roku 2023 a k odpusteniu záväzku z návratnej finančnej výpomoci vo výške 6 508 960 EUR poskytnutej na výkon samosprávnych pôsobností z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID – 19. V roku 2023 boli uzatvorené zmluvy o úvere medzi ŽSK a National Development Fund II, a. s. vo výške 20 000 000 EUR,

- * stav na účtoch časového rozlíšenia sa zvýšil o 30 391 178 EUR. Jedná sa hlavne o nezúčtované transfery od cudzích subjektov, hodnotu bezodplatne nadobudnutých zásob a hodnotu dlhodobého majetku obstaraného z cudzích zdrojov (napr. zo štátnych prostriedkov, z prostriedkov štrukturálnych fondov, zo sponzorských prostriedkov). Najväčší nárast je zaznamenaný na Úrade ŽSK o 31 883 983 EUR v dôsledku prijatia finančných prostriedkov v zmysle uzatvorených zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.

Podrobnejšie informácie o údajoch z aktív a pasív obsahuje Záverečný účet ŽSK, ktorý je zverejnený na webovom sídle ŽSK www.zilinskazupa.sk.

5.2. Informácie o údajoch z aktív a pasív konsolidovanej účtovnej závierky

Obsah a forma výkazov konsolidovanej účtovnej závierky vychádza z výkazov individuálnej účtovnej závierky Úradu ŽSK ako materskej účtovnej jednotky, 114 príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK a z účtovných závierok

obchodných spoločností – Integrovanej dopravy Žilinského kraja, s. r. o. , Letiskovej spoločnosti Žilina, a. s. a Sociálno - ekonomického podniku ŽSK, s. r. o. r. s. p., ako dcérskych účtovných jednotiek.

Aktíva ŽSK k 31. 12. 2022 a k 31. 12. 2023 v netto účtovných hodnotách

v EUR

Druh majetku	2022	2023	Medziročná zmena
Neobežný majetok	401 990 408	441 528 658	39 538 250
v tom:			
Dlhodobý nehmotný majetok	377 639	503 478	125 839
Dlhodobý hmotný majetok	401 612 769	441 025 180	39 412 411
Dlhodobý finančný majetok	0	0	
Obežný majetok	101 126 447	115 348 099	14 221 652
v tom:			
Zásoby	9 886 990	8 705 394	-1 181 596
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	26 936	24 674	-2 262
Dlhodobé pohľadávky	123 096	111 003	-12 093
Krátkodobé pohľadávky	19 169 522	22 773 936	3 604 414
Finančné účty	71 919 903	83 733 092	11 813 189
Časové rozlíšenie	476 499	542 156	65 657
Majetok spolu	503 593 354	557 418 913	53 825 559

Celkové aktíva sa oproti roku 2022 zvýšili o 53 825 559 EUR, pričom najvýznamnejšiu zmenu zaznamenali:

* dlhodobý hmotný majetok, ktorý vzrástol o 39 412 411 EUR, pričom najvyšší nárast bol zaznamenaný na účte obstarania dlhodobého hmotného majetku v dôsledku rozostavaných investičných akcií,

* krátkodobé pohľadávky, kde došlo k zvýšeniu o 3 604 414 EUR,
* finančný majetok, ktorý tvoria bankové účty, ceniny a zostatok prostriedkov v pokladni, kde došlo k zvýšeniu 11 813 189 EUR.

Pasíva ŽSK k 31. 12. 2022 a k 31. 12. 2023

v EUR

Druh majetku	2022	2023	Medziročná zmena
Vlastné imanie	251 763 457	275 711 104	23 947 647
Závazky	136 740 997	136 507 510	-233 487
v tom:			
Rezervy	3 409 603	5 164 209	1 754 606
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	2 283 356	3 726 007	1 442 651
Dlhodobé záväzky	754 107	904 216	150 109
Krátkodobé záväzky	46 473 425	41 662 017	-4 811 408
Bankové úvery a výpomoci	83 820 506	85 051 061	1 230 555
Časové rozlíšenie	115 088 900	145 200 299	30 111 399
Vlastné imanie a záväzky	503 593 354	557 418 913	53 825 559

Hodnota pasív oproti roku 2022 sa zvýšila o 68 992 823 EUR, z toho:

- * vlastné imanie, ktoré tvorí výsledok hospodárenia Úradu ŽSK, jeho príspevkových organizácií a obchodných spoločností, vzrástlo o 23 947 647 EUR,
- * rezervy sa oproti roku 2022 zvýšili o 1 754 606 EUR, pričom najväčší nárast bol zaznamenaný na Úrade ŽSK,
- * záväzky vyplývajúce zo vzájomných zúčtovacích vzťahov medzi subjektami verejnej správy sa zvýšili o 1 442 651 EUR,
- * pri dlhodobých záväzkoch došlo k zvýšeniu stavu o 150 109 EUR,
- * krátkodobé záväzky sa znížili o 4 811 408 EUR. K najväčšiemu poklesu došlo pri záväzkoch voči dodávateľom, a to o 5 395 664 EUR,
- * bankové úvery a návratné finančné výpomoci sa zvýšili o 1 230 555 EUR,
- * stav na účtoch časového rozlíšenia sa zvýšil o 30 111 399 EUR. Jedná sa hlavne o nezúčtované transfery od cudzích subjektov, hodnotu bezodplatne nadobudnutých zásob a hodnotu dlhodobého majetku obstaraného z cudzích zdrojov (napr. zo štátnych prostriedkov, z prostriedkov štrukturálnych fondov, zo sponzorských prostriedkov).

6.

Náklady a výnosy

6. Náklady a výnosy

6.1. Náklady a výnosy príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK

Celkové náklady pred zúčtovaním dane z príjmu za rok 2023 činili 349 231 688 EUR, z toho náklady v rámci hlavnej činnosti sú vo výške 338 277 467 EUR a v rámci podnikateľskej činnosti vo výške

10 954 221 EUR. V porovnaní s rokom 2022 náklady vzrástli o 34 009 799 EUR, pričom jednotlivé položky nákladov zaznamenali pohyby vykázané v nasledujúcej tabuľke:

Medziročná zmena na nákladových účtoch

v EUR

Náklady	2022	2023	Medziročná zmena
Spotrebované nákupy	55 366 459	67 755 640	12 389 181
Služby	18 557 732	19 341 572	783 840
Osobné náklady	219 937 163	243 171 545	23 234 382
Dane a poplatky	700 843	802 558	101 715
Ostatné prevádzkové náklady	2 532 881	1 566 232	- 966 649
Odpisy, rezervy a opravné položky a zúčtovanie časového rozlíšenia	16 904 829	16 400 106	- 504 723
Finančné náklady	966 536	159 643	- 806 893
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	255 446	34 392	- 221 054
Spolu	315 221 889	349 231 688	34 009 799

Najväčšiu časť nákladov tvoria osobné náklady, náklady na spotrebované nákupy a náklady na služby.

Najväčší nárast zaznamenali náklady na spotrebu energie a materiálu a osobné náklady, ktoré zahŕňajú mzdové náklady, zákonné a ostatné sociálne poistenie a zákonné a ostatné sociálne náklady.

U nemocníc ovplyvňuje nárast osobných nákladov zákonná povinnosť každoročného navýšenia miezd plynúca zo zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotných pracovníkov, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako i navýšenie minimálnej mzdy.

Pri ostatných organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK je dôvodom nárastu zákonné zvýšenie stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme.

K zníženiu došlo pri prevádzkových nákladoch, nákladoch na odpisy a opravné položky a pri finančných nákladoch. K zníženiu finančných nákladov došlo z dôvodu zmeny účtovania nákladov na poistné z finančných nákladov na prevádzkové. V dôsledku skutočnosti, že Úrad ŽSK znášal v roku 2023 náklady na poistenie majetku a zodpovednosti za škodu za organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti, došlo u príspevkových organizácií k zníženiu prevádzkových nákladov.

Výnosy za rok 2023 činili 359 224 100 EUR, z toho výnosy z hlavnej činnosti vo výške 347 909 776 EUR a z podnikateľskej činnosti vo výške 11 314 324 EUR.

V porovnaní s rokom 2022 výnosy vzrástli o 36 026 703 EUR, pričom jednotlivé položky výnosov zaznamenali pohyby vykázané v nasledujúcej tabuľke:

Medziročná zmena na výnosových účtoch

v EUR

Výnosy	2022	2023	Medziročná zmena
Tržby za vlastné výkony a tovar	134 864 730	168 715 030	33 850 300
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	- 9 200	- 8 891	309
Aktivácia	2 077 078	2 130 481	53 403
Daňové výnosy a výnosy z poplatkov	11	0	- 11
Ostatné prevádzkové výnosy	2 154 657	3 391 282	1 236 625
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti	1 260 136	633 792	- 626 344
Finančné výnosy	219 133	192 315	- 26 818
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	182 630 852	184 170 091	1 539 239
Spolu	323 197 397	359 224 100	36 026 703

Výnosy sú tvorené najmä výnosmi z tržieb za vlastné výkony a tovar a výnosmi z transferov. Vysoký nárast zaznamenali tržby za vlastné výkony a tovar, ostatné prevádzkové výnosy a výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu. Najvyšší nárast bol zaznamenaný u nemocníc, kde sú výnosy z tržieb tvorené predovšetkým z výnosov zo strany zdravotných poisťovní. Tu došlo k navýšeniu úhrad zo strany zdravotných poisťovní za účelom vykrytia zvýšenia miezd zdravotníckych pracovníkov. K zvýšeniu došlo aj na Správe ciest ŽSK, hlavne za údržbu ciest I. triedy, v kultúrnych zariadeniach v dôsledku zvyšovania vstupného v niektorých zariadeniach a z dôvodu nárastu platiacich návštevníkov. Väčší pokles v porovnaní s predchádzajúcim obdobím zaznamenali výnosy zo zúčtovania opravných položiek z prevádzkovej činnosti.

Sumárny výsledok hospodárenia po zdanení v hlavnej činnosti je za všetky príspevkové organizácie vo výške 9 573 872 EUR, čo je oproti roku 2022 nárast o 2 012 988 EUR. Zo 114 príspevkových organizácií dosiahlo záporný výsledok hospodárenia z hlavnej činnosti po zdanení 41 organizácií. Sumárny výsledok hospodárenia po zdanení v rámci podnikateľskej činnosti je vo výške 280 585 EUR. Podnikateľskú činnosť vykonávalo 28 príspevkových organizácií, z toho všetkých 5 zdravotníckych zariadení, Správa ciest ŽSK, Slovenské komorné divadlo Martin a 21 škôl.

Podrobnejšiu analýzu hospodárenia príspevkových organizácií obsahuje Záverečný účet ŽSK za rok 2022, ktorý je zverejnený na webovom sídle ŽSK www.zilinskazupa.sk.

6.2. Náklady a výnosy Úradu ŽSK

Celkové náklady pred zúčtovaním dane z príjmu za rok 2023 činili 150 387 850 EUR. V porovnaní s rokom 2022 sa náklady zvýšili o 2 428 539 EUR, pričom jednotlivé

položky nákladov zaznamenali pohyby vykázané v nasledujúcej tabuľke:

Medziročná zmena na nákladových účtoch

v EUR

Náklady	2022	2023	Medziročná zmena
Spotrebované nákupy	735 074	1 254 349	519 275
Služby	2 880 925	2 938 620	57 695
Osobné náklady	8 678 019	8 718 185	40 166
Dane a poplatky	49 406	52 020	2 614
Ostatné prevádzkové náklady	2 865 606	2 144 049	- 721 557
Odpisy, rezervy a opravné položky a zúčtovanie časového rozlíšenia	3 560 177	4 991 690	1 431 513
Finančné náklady	536 762	1 645 832	1 109 070
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	128 653 342	128 643 105	- 10 237
Spolu	147 959 311	150 387 850	2 428 539

Najvyššiu nákladovú položku tvoria náklady na transfery z rozpočtu ŽSK poskytnuté príspevkovým organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK vo výške 84 261 317 EUR a náklady na transfery poskytnuté subjektom mimo verejnej správy vo výške 43 388 446 EUR. V prípade transferov poskytnutých subjektom mimo verejnej správy tvoria najvyššiu časť transfery poskytnuté dopravcom, ktorí vykonávajú služby vo verejnom záujme vo vnútroštátnej prímestskej autobusovej doprave na území Žilinského samosprávneho kraja. Vyššiu nákladovú položku tvoria osobné náklady vo výške 8 718 185 EUR, ktoré pozostávajú zo mzdových nákladov a zo zákonného a ostatného sociálneho poistenia.

Najvyšší nárast zaznamenali nasledovné položky:

- * náklady na spotrebované nákupy, z toho náklady na energie o 516 525 EUR,
- * náklady na tvorbu rezerv z prevádzkovej činnosti o 1 721 136 EUR, a to hlavne a rezerv na predpokladanú výšku nedoplatku za poskytovanie výkonov vo verejnom záujme dopravcovi Slovenská autobusová

doprava Žilina, a. s. o 1 143 177 EUR a dopravcovi AR-RIVA LIORBUS, a. s. Ružomberok o 535 821 EUR,

- * v rámci finančných nákladov vzrástli náklady na úroky z úverov o 1 222 297 EUR.

Najvyšší pokles nákladov zaznamenali:

- * v rámci ostatných nákladov na prevádzkovú činnosť náklady na vyradenie dlhodobého majetku vo výške zostatkovej ceny v dôsledku predaja o 1 256 882 EUR,
- * v rámci nákladov na transfery náklady na ostatné transfery o 1 173 942 EUR, ide o vyskladnenie ochranných pomôcok a testov bezodplatne obstaraných zo Správy Štátnych hmotných rezerv a z MPSVaR SR, ktoré boli následne prevedené iným subjektom, vrátane organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK.

Výnosy za rok 2023 sú vo výške 164 209 940 EUR. V porovnaní s rokom 2022 výnosy vzrástli o 13 131 027 EUR, pričom jednotlivé položky výnosov zaznamenali pohyby vykázané v nasledujúcej tabuľke:

Medziročná zmena na výnosových účtoch

v EUR

Výnosy	2022	2023	Medziročná zmena
Tržby za vlastné výkony a tovar	563 376	385 124	-178 252
Aktivácia	162 895	178 231	15 336
Daňové výnosy a výnosy z poplatkov	134 656 634	143 831 766	9 175 132
Ostatné prevádzkové výnosy	6 767 841	8 824 352	2 056 511
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek a zúčtovanie časového rozlíšenia	3 059 194	2 478 734	- 580 460
Finančné výnosy	25 403	624 096	598 693
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	5 843 570	7 887 637	2 044 067
Spolu	151 078 913	164 209 940	13 131 027

Najvyššiu výnosovú položku vo výške 143 793 668 EUR vykazujú daňové výnosy, ktoré tvoria hlavný príjem ŽSK. Najvyšší nárast zaznamenali:

- * výnos dane z príjmov fyzických osôb o 9 176 901 EUR,
- * v rámci ostatných prevádzkových výnosov ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti o 6 620 687 EUR. Najväčší vplyv na to malo odpustenie spláca-

nia návratnej finančnej výpomoci, poskytnutej MF SR vo výške 6 508 960 EUR,

- * v rámci výnosov z transferov a rozpočtových príjmov výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu o 2 232 899 EUR. Najväčší vplyv na nárast výnosov z bežných transferov malo poskytnutie a použitie dotácie z MF SR na krytie výdavkov súvisiacich s negatívnymi dôsledkami inflácie v roku 2023 vo výške 3 615 916 EUR.

Najväčší pokles výnosov zaznamenali:

- * tržby z predaja služieb o 178 252 EUR, nakoľko v roku 2022 boli tržby úradu ŽSK pozitívne ovplyvnené výnosmi z testovania a vakcinácie,
- * v rámci ostatných prevádzkových výnosov tržby z predaja dlhodobého hmotného majetku o 4 585 481 EUR,
- * výnosy zo zúčtovania rezerv z prevádzkovej činnosti o 367 603 EUR.

V roku 2023 dosiahol Úrad ŽSK kladný výsledok

hospodárenia vo výške 13 703 512 EUR, čo predstavuje zlepšenie oproti roku 2022 o 10 583 910 EUR. Vplyv na kladný výsledok hospodárenia mal hlavne nárast daňových výnosov, odpustenie splácania poskytnutej návratnej finančnej výpomoci na základe Uznesenia vlády Slovenskej republiky, ktoré sa v zmysle metodického usmernenia MF SR zaúčtovalo do výnosov a poskytnutie dotácie z MF SR na krytie výdavkov súvisiacich s negatívnymi dôsledkami inflácie v roku 2023.

6.3. Náklady a výnosy z konsolidovanej účtovnej závierky ŽSK

Pri hodnotení nákladov a výnosov sa vychádza z údajov konsolidovaného výkazu ziskov a strát konsolidovaného celku ŽSK. Konsolidovaný celok ŽSK zahŕňa Úrad ŽSK ako materskú účtovnú jednotku, 114 príspevkových organizácií, obchodné spoločnosti Integrovaná doprava Žilinského kraja, s. r. o., Sociálno - ekonomický podnik ŽSK, s.r.o. r. s. p. a Letisková spoločnosť Žilina, a.s..

Po eliminácií vzájomných nákladov KC ŽSK sú celkové náklady k 31. 12. 2023 pred zdanením vo výške 417 195 167 EUR, z toho v rámci hlavnej činnosti sú náklady vo výške 404 255 750 EUR a v rámci podnikateľskej činnosti vo výške 12 939 417 EUR.

Oproti roku 2022 náklady vzrástli o 38 421 839 EUR.

Medziročná zmena na nákladových účtoch

v EUR

Náklady	2022	2023	Medziročná zmena
Spotrebované nákupy	56 294 475	69 501 579	13 207 104
Služby	20 826 662	21 591 077	764 415
Osobné náklady	229 493 071	254 079 187	24 586 116
Dane a poplatky	757 867	878 332	120 465
Ostatné prevádzkové náklady	5 410 044	3 732 523	- 1 677 521
Odpisy, rezervy a opravné položky a zúčtovanie časového rozlíšenia	20 754 505	21 765 915	1 011 410
Finančné náklady	1 516 753	1 820 157	303 404
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	43 719 951	43 826 397	106 446
Spolu	378 773 328	417 195 167	38 421 839

Najvyšší nárast v porovnaní s predchádzajúcim obdobím zaznamenali:

- * osobné náklady, pričom najvyšší nárast vykazujú všetky nemocnice v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK a Správa ciest ŽSK,

- * náklady na spotrebované nákupy - náklady na spotrebu energie a materiálu,

- * náklady na tvorbu rezerv, a to hlavne rezerv na predpokladanú výšku nedoplatku pri poskytovaní výkonov vo verejnom záujme dopravcom Slovenská autobusová doprava Žilina, a. s. a ARRIVA LIORBUS, a. s. Ružomberok,

- * finančné náklady v dôsledku nárastu úrokov z úverov.

Pokles zaznamenali ostatné prevádzkové náklady v dôsledku nižších nákladov na vyradenie dlhodobého majetku vo výške zostatkovej ceny pri predajoch a zámene majetku.

Po eliminácií vzájomných výnosov KC ŽSK sú celkové výnosy k 31. 12. 2023 vo výške 440 949 207 EUR, z toho v rámci hlavnej činnosti vo výške 428 506 156 EUR a v rámci podnikateľskej činnosti sú výnosy vo výške 12 443 051 EUR. Oproti roku 2022 výnosy vzrástli o 51 161 489 EUR.

Medziročná zmena na výnosových účtoch

v EUR

Výnosy	2022	2023	Medziročná zmena
Tržby za vlastné výkony a tovar	135 184 621	169 029 455	33 844 834
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	- 9 200	- 8 891	309
Aktivácia	2 239 973	2 319 364	79 391
Daňové výnosy a výnosy z poplatkov	134 656 345	143 831 316	9 174 971
Ostatné prevádzkové výnosy	9 097 241	12 190 306	3 093 065
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti	4 232 050	3 058 396	- 1 173 654
Finančné výnosy	244 537	816 413	571 876
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	104 142 151	109 712 847	5 570 697
Spolu	389 787 718	440 949 207	51 161 489

Väčší nárast v porovnaní s predchádzajúcim obdobím zaznamenali:

- * tržby za vlastné výkony a tovar,
- * výnos dane z príjmu fyzických osôb,
- * ostatné prevádzkové výnosy v dôsledku odpustenia splácania návratnej finančnej výpomoci poskytnutej MF SR,

* výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu, na čo malo vplyv poskytnutie a použitie dotácie z MF SR na vykrytie výdavkov súvisiacich s negatívnymi dôsledkami inflácie v roku 2023.

Výsledok hospodárenia konsolidovaného celku ŽSK

v EUR

Konsolidovaný celok ŽSK	2022	2023
Náklady	378 773 328	417 195 167
Výnosy	389 787 718	440 949 207
Výsledok hospodárenia pred zdanením	11 014 390	23 754 040
Daň z príjmov /-/	115 150	262 433
Výsledok hospodárenia po zdanení	10 899 240	23 491 607
Z toho pripadajúci na podiely iných účtovných jednotiek	- 3 977	- 13 240

Hospodársky výsledok po zdanení je k 31. 12. 2023 vo výške 23 491 607 EUR, čo je oproti roku 2022 nárast o 12 592 367 EUR.

Pozitívny dopad na výsledok hospodárenia mal nárast daňových výnosov, odpustenie splácania

poskytnutej návratnej finančnej výpomoci na základe Uznesenia vlády Slovenskej republiky, ktoré sa v zmysle metodického usmernenia MF SR začítalo do výnosov a poskytnutie dotácie z MF SR na krytie výdavkov súvisiacich s negatívnymi dôsledkami inflácie v roku 2023.

6.4 Podiely iných účtovných jednotiek

Podiely iných účtovných jednotiek predstavujú pasívum v podobe vlastníckeho podielu iných účtovných jednotiek na základnom imaní v obchodných spoločnostiach KC ŽSK.

Obchodná spoločnosť	Letisková spoločnosť, a. s.		Integrovaná doprava ŽK, s. r. o.	
	2023	2022	2023	2022
IČO	36426032		51110369	
rok	2023	2022	2023	2022
Výsledok hospodárenia/431	- 43 264,56	- 29 703,03	4 217,18	17 503,88
Podiely iných ÚJ na VH	2023	2022	2023	2022
Mesto Žilina - podiel v %	-	-	35	35
Mesto Žilina - hodnota v eur	-	-	1 476,01	6 126,36
MD SR - podiel v %	34,015	34,015	-	-
MD SR - hodnota v eur	-14 716,44	-10 103,49	-	-
Spolu za rok 2023	- 13 240,43			

7.

Stav a vývoj dlhu

7. Stav a vývoj dlhu

7.1. Bankové úvery

Bankové úvery Úradu ŽSK

K 31. decembru 2023 má ŽSK uzatvorené úverové zmluvy so Slovenskou sporiteľňou, a. s. a úverové zmluvy s Rozvojovou bankou Rady Európy.

Dňa 19. marca 2014 bola uzatvorená Zmluva o úvere č. 47/AUOC/2014 medzi ŽSK a Slovenskou sporiteľňou, a. s. na splatenie zostatkov troch dlhodobých úverov poskytnutých Prima bankou Slovensko, a. s.. Výška úverového rámca je 40 439 962 EUR. V roku 2017 došlo uzatvorením Dodatku č. 123/CC/17 k zmene číselného označenia úverovej zmluvy z pôvodného čísla: 47/AUOC/2014 na nové číslo Úverovej zmluvy: 123/CC/17. ŽSK úver spláca podľa splátkového kalendára. Deň splatnosti Splátkového úveru je 31. marca 2034.

Dňa 11. októbra 2019 bola uzatvorená so Slovenskou sporiteľňou, a. s. Zmluva o úvere č. 730/CC/19 s výškou úverového rámca 2 500 000 EUR a Zmluva o úvere č. 731/CC/19 s výškou úverového rámca 1 500 000 EUR, za účelom financovania / refinancovania kapitálových investícií ŽSK schválených zastupiteľstvom ŽSK.

Dňa 16. decembra 2015 bola uzatvorená Zmluva o úvere medzi ŽSK a Rozvojovou bankou Rady Európy:

* termínovaný úver vo výške 21,5 mil. EUR s dohodnutým účelom na financovanie cestnej infraštruktúry a zdravotníctva. Zostatok istiny k 31. 12. 2023 je 14 156 250 EUR.

* preklenovací úver vo výške 28 mil. EUR s dohodnutým účelom na refinancovanie zdrojov z EÚ. Istina bola splatená vo výške 10 mil. EUR dňa 28. 5. 2020 a vo výške 18 mil. EUR dňa 25. 6. 2021.

V apríli 2021 bol s Rozvojovou bankou Rady Európy podpísaný dodatok k vyššie uvedenej úverovej zmluve, na základe ktorého došlo k navýšeniu objemu úveru o 10 mil. EUR z dôvodu potreby finančného krytia investičných akcií a na predfinancovanie projektov, ktoré budú realizované z európskych štrukturálnych a investičných fondov. Skutočné načerpanie úveru bolo vo výške 8,5 mil. EUR.

V roku 2022 bola s Rozvojovou bankou Rady Európy uzatvorená Rámcová úverová zmluva o prijatí preklenovacieho úveru vo výške 40 mil. EUR z dôvodu potreby preklenovacieho financovania projektov, ktoré budú realizované z európskych štrukturálnych a investičných fondov. Úver, ktorý bol čerpaný v roku 2022 vo výške 7 mil. EUR, bol v máji 2023 splatený.

Prehľad bankových úverov Úradu ŽSK

Slovenská sporiteľňa, a. s.	SLSP č. 123/CC/2017	SLSP č. 730/CC/19	SLSP č. 731/CC/19
Výška úveru /v EUR/	40 439 962	2 500 000	1 500 000
Poskytnutý	1. 4. 2014	17. 10. 2019	21. 10. 2020
Prvá splátka	30. 4. 2014	30. 6. 2021	30. 6. 2021
Výška splátky /v EUR /	995 000	125 000	75 000
Frekvencia splácania	30. 4. a 31. 10.	30. 6. a 31. 12.	30. 6. a 31. 12.
Posledná splátka	31. 3. 2034	31. 12. 2030	31. 12. 2030
Splatnosť úrokov	30. 6. a 31. 12.	30. 6. a 31. 12.	30. 6. a 31. 12.
Výška nesplateného úveru k 31. 12. 2023 /v EUR/	25 849 962	1 750 0000	1 050 000
Z toho splatný v r. 2023 /v EUR/	1 990 000	250 000	150 000
Výška nesplateného úveru spolu /v EUR/	28 649 962		
Z toho splatný v r. 2024 spolu /v EUR/	2 390 000		

Rozvojová banka Rady Európy	CEB č. LD 1869 1. tranža	CEB č. LD 1869 2. tranža	CEB č. LD 1869 4. tranža	CEB č. LD 1869 4. tranža	CEB č. LD 2094
Výška úveru /v EUR/	10 000 000	11 500 000	5 000 000	3 500 000	7 000 000
Poskytnutý	1. 4. 2016	1. 6. 2017	29. 4. 2021	29. 4. 2021	15. 11. 2022
Prvá splátka	30. 6. 2018	28. 6. 2019	29. 4. 2024	29. 4. 2024	15. 5. 2023
Výška splátky /v EUR /	625 000	718 750	384 615	3 500 000	7 000 000
Frekvencia splácania	30. 6.	30. 6.	29. 4.	29. 4. 2024	15. 5. 2023
Posledná splátka	30. 6. 2033	30. 6. 2034	29. 4. 2036	29. 4. 2024	15. 5. 2023
Splatnosť úrokov	30. 6. a 30. 12.	30. 6. a 30. 12.	29. 4. a 29. 10.	-	15. 5. 2023
Výška nesplateného úveru k 31. 12. 2023 /v EUR/	6 250 000	7 906 250	5 000 000	3 500 000	0
Z toho splatný v r. 2024 /v EUR/	625 000	718 750	384 615	3 500 000	0
Výška nesplateného úveru spolu /v EUR/	22 656 250				
Z toho splatný v r. 2024 spolu /v EUR/	5 228 365				

Slovenská sporiteľňa, a. s. a Rozvojová banka Rady Európy nevyžadovali pri poskytnutí úveru žiaden spôsob zabezpečenia.

Bankové úvery Letiskovej spoločnosti Žilina, a. s.

Dňa 25. augusta 2014 uzatvorila Letisková spoločnosť Žilina, a. s. so Slovenskou záručnou a rozvojovou bankou, a. s. zmluvu o úvere na financovanie prevádzkových potrieb spoločnosti, s výškou úverového rámca 250 000 EUR.

Dňa 31. marca 2023 bol podpísaný Dodatok k zmluve, ktorým sa posunula splatnosť zostávajúcej istiny úveru do 21. 6. 2024. Zostatok nesplateného úveru je k 31. 12. 2023 vo výške 21 492 EUR.

Prehľad bankových úverov Letiskovej spoločnosti Žilina, a. s.

SRRB	Mena	Úroková sadzba v %	Splatnosť	Výška istiny k 31. 12. 2022	Výška istiny k 31.12. 2023
Krátkodobý	EUR	3	21. 6. 2024	57 139	21 492
Spolu				57 139	21 492

Úver je ručený záložným právom na nehnuteľnosti – Výpravná budova č. 490 a pozemky- parcely č. 1222/34 a č. 1223/6, zapísané na LV č. 1019 Okres Žilina, katastrálne územie Dolný Hričov.

ločnosť Žilina, a. s. so Slovenskou sporiteľňou a. s. zmluvu o poskytnutí úveru na refinancovanie úveru poskytnutého Letiskom Poprad - Tatry a. s., s výškou úverového rámca 250 000 EUR. Splaťnosť úveru je do 31. 12. 2026. Zostatok nesplateného úveru je k 31. 12. 2023 vo výške 173 445 EUR.

Dňa 25. januára 2022 uzatvorila Letisková spo-

SLSP	Mena	Úroková sadzba v %	Splatnosť	Výška istiny k 31. 12. 2022	Výška istiny k 31.12. 2023
Dlhodobý prevádzkový	EUR	2,45	31. 12. 2026	173 445	103 445
Krátkodobý prevádzkový	EUR	2,45	31. 12. 2026	41 000	70 000
Spolu				214 445	173 445

Prevádzkový úver je ručený záložným právom na nehnuteľnosti – Výpravná budova č. 490 a pozemky- parcely č. 1222/7, č. 1222/12, č. 1222/25, č. 1222/26, č. 1222/27, č.1222/28, č. 1222/34, č. 1223/4, č. 1223/5, č. 1223/6 a 1223/12, zapísané na LV č. 1019 a 1020 Okres Žilina, katastrálne územie Dolný Hričov.

Bežné bankové úvery

Dňa 29. marca 2023 uzatvorila Letisková spoločnosť Žilina, a. s. so Slovenskou sporiteľňou a. s. Dodatok č. 965/CC/21-D1 k Zmluve o úvere č. 965/CC/21 o poskytnutí kontokorentného úveru z výškou úverového rámca 50 000,00 eur. Splatnosť úveru je do 31. 12. 2026.

SLSP	Mena	Úroková sadzba v %	Splatnosť	Výška istiny k 31. 12. 2023	Výška istiny k 31.12. 2022
Kontokorentný	EUR	2,45	31. 12. 2026	49 912	0
Spolu				49 912	0

7.2. Prijaté návratné finančné výpomoci

Dňa 6. 5. 2019 bola s MF SR uzatvorená Zmluva o poskytnutí návratnej finančnej výpomoci č. 2019/079 zo štátnych aktív v sume 15 000 000 EUR. Účel: rekonštrukcia mostných objektov a ciest II. a III. triedy v pôsobnosti ŽSK. Splatnosť je do 30. 11. 2032.

Dňa 21. 10. 2020 bola s MF SR uzatvorená Zmluva o poskytnutí návratnej finančnej výpomoci č. 2020/128/2931 zo štátnych aktív v sume 6 508 960 EUR na výkon samosprávnych pôsobností z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID – 19.

Prijaté návratné finančné výpomoci

v EUR

Zmluva číslo	2019/079	2020/128/2931
Výška úveru /v EUR/	15 000 000	6 508 960
Čerpané do 31. 12. 2023	15 000 000	6 508 960
Prvá splátka	do 30. 11. 2023	do 31. 10. 2024
Výška splátky /v EUR/	1 500 000	1 627 240
Frekvencia splácania	do 30.11. príslušného roka	do 31. 10. príslušného roka
Posledná splátka	do 30. 11. 2032	do 31. 10. 2027
Úroky	bezúročne	bezúročne
Zostatok k 31. 12. 2023	13 500 000	0

Závazok z poskytnutej návratnej finančnej výpomoci č. 2020/128/2931, na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 459 z 13. septembra 2023 o odpustení návratnej finančnej výpomoci, zanikol.

7.3 Dlhodobé investičné úvery

Dňa 30. 6. 2023 bola uzatvorená Zmluva o úvere medzi ŽSK a National Development Fund II., a. s. za účelom úhrady alebo refinancovania už vynaložených oprávnených nákladov spojených so zlepšením dostupnosti k infraštruktúre TEN-T a cestám 1. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému. Výška úveru je 16 500 000 EUR.

Dňa 30. 6. 2023 bola uzatvorená Zmluva o úvere medzi ŽSK a National Development Fund II., a. s. za účelom úhrady alebo refinancovania už vynaložených oprávnených nákladov spojených so zvýšením počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní. Výška úveru je 3 500 000 EUR.

National Development Fund II., a. s.	č. 379/2023	č. 380/2023
	Doprava	Vzdelávanie
Načerpaný úver v EUR	16 500 000	3 500 000
Poskytnutý	28. 7. 2023	28. 7. 2023
Prvá splátka	31. 12. 2025	31. 12. 2025
Výška splátky v EUR	785 714	166 667
Frekvencia splácania	31. 12.	31. 12.
Posledná splátka	31. 12. 2045	31. 12. 2045
Splatnosť úrokov	31. 12.	31. 12.
Fixná úroková sadzba	1,00 % p.a.	1,00 % p.a.
Úroky z úveru za rok 2023 v EUR	70 972	15 055
Výška nesplateného úveru k 31.12.2023 v EUR	16 500 000	3 500 000
Z toho splatný v r. 2024 v EUR	0	0
Výška nesplateného úveru spolu v EUR		20 000 000

7.4. Výška dlhu

v EUR

Výška dlhu pre potreby regulácie prijímania návratných zdrojov financovania	Skutočnosť k 31. 12. 2023
Celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku podľa § 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon")	84 806 212,00
z toho:	
suma záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania bez záväzkov z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie podľa § 17 ods. 8 zákona	61 306 212,00
suma záväzkov z investičných dodávateľských úverov	0,00
Skutočné bežné príjmy roka 2022 podľa §17 ods. 6 a) zákona	218 063 343,16
Podiel celkových záväzkov z úverov ku skutočným bežným príjmom roka 2022	28,11 %
Skutočné bežné príjmy roka 2022 znížené o prostriedky poskytnuté z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, EÚ, zahraničia a iné podľa §17 ods. 6 b) zákona	136 781 329,84
Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania bez sumy jednorazového predčasného splatenia úveru.	12 233 750,00
Suma úhrady výnosov	1 643 060,67
Spolu	13 876 810,67
Podiel ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov, ku skutočným bežným príjmom roka 2022	10,15 %

8.

Predpokladaný budúci vývoj

8. Predpokladaný budúci vývoj

ŽSK sa bude i naďalej snažiť podporovať konkurencieschopnosť a dlhodobú prosperitu kraja, znižovať regionálne rozdiely a zabezpečovať skutočný boj proti korupcii, vytvárať priaznivé podmienky a služby pre deti, rodičov, ale i starých rodičov, aby sa rodiny mohli harmonicky rozvíjať. Budeme systematicky pokračovať v debariérizácii verejného priestoru – od stredných škôl, cez kultúrne inštitúcie až po sociálne a zdravotnícke zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK.

Cieľom ŽSK je vytvoriť podmienky pre rovnomerný a harmonický rozvoj všetkých regiónov na základe vzájomnej spolupráce a solidarity. Na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutná spolupráca s obcami a mestami kraja i spolupráca medzi krajskými samosprávami navzájom.

ŽSK využíva a bude využívať možnosti výziev súvisiacich s posilnením kybernetickej bezpečnosti a rozvojom elektronických služieb, ktoré ponúkajú výzvy MIRRI SR v oblasti informačných systémov, informačnej a kybernetickej bezpečnosti.

Nové cyklotrasy spolufinancované z eurofondov budú slúžiť nielen na podporu cestovného ruchu, ale aj zlepšenie zdravého cestovania za prácou. Budovanie cyklistickej infraštruktúry na území Žilinského samosprávneho kraja ako aj vytvorenie optimálnych podmienok pre prevádzkovanie cyklistickej dopravy je cieľom ŽSK aj v ďalších rokoch. Nové cyklotrasy budú slúžiť nielen na podporu cestovného ruchu, ale aj na zlepšenie zdravého cestovania za prácou.

Bezproblémová a plynulá doprava kraja je základom pre zdravý hospodársky rast a pružnejšie reakcie na zmeny v ekonomike, ale aj plnohodnotný život obyvateľov kraja. ŽSK už začal prostredníctvom spoločnosti Integrovaná doprava Žilinského kraja s postupným prepájaním dopravy. Zámerom je jednotná integrovaná doprava na celom území kraja s cieľom lepšej nadväznosti nielen autobusových, ale aj vlakových spojov.

Vedenie ŽSK má ambíciu vybudovať minimálne jeden stacionárny a jeden mobilný hospic pre nevyliciteľne chorých pacientov. ŽSK zároveň bude aj prostredníctvom fondov Európskej únie znižovať modernizačný dlh jednotlivých nemocníc. Ambíciou je zjednotenie a vytvorenie jedného informačného nemocničného systému.

Veľmi dôležitá je tiež sústavná podpora environmentálneho vzdelávania, výchovy a osvetu. Ide o riešenie lokálneho vykurovania a zamedzenie spaľovania odpadov v domácnostiach, nakladanie s odpadmi, obmedzovanie individuálnej automobilovej dopravy, ochrany prírody krajiny, šetrné hospodárenie s pitnou a zrážkovou vodou. V oblasti „Životné prostredie“ bude potrebné v nasledujúcich desiatich rokoch posilniť opatrenia na ochranu prírody, biodiverzity, poľnohospodárskej pôdy, podporovať prirodzenú (prírode blízku) obnovu lesov.

Starnutie obyvateľstva riešené v oblasti „Sociálna stabilita“, predstavuje nielen pre ŽSK ale aj pre Slovensko jednu z najväčších výziev 21. storočia, ktorá nezvratne zasiahne všetky sféry spoločnosti, preto bude nevyhnutné zvýšiť aktívnu účasť seniorov na živote komunity a na trhu práce. Bude dôležité vytvárať vhodné podmienky pre dostupnú a udržateľnú starostlivosť najmä na komunitnej úrovni.

Ako najväčšie riziko v budúcnosti sa javí starnutie obyvateľstva, ktoré bude každoročne zvyšovať napätie vo verejných rozpočtoch, a to tak z hľadiska výdavkov na sociálne zabezpečenie, zdravotnú starostlivosť, ako aj iné zložky verejných politík.

9.

Ďalšie významné skutočnosti

9. Ďalšie významné skutočnosti

: ŽSK ako subjekt verejného záujmu v zmysle § 34 zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zмене a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov má zriadený výbor pre audit, ktorý bol schválený na 14. zasadnutí Zastupiteľstva ŽSK konaného dňa 16. septembra 2019.

Na 36. zasadnutí Zastupiteľstva ŽSK konaného dňa 26. septembra 2022 boli pre funkčné obdobie od 1. októbra 2022 do 30. septembra 2024 schválení nasledovní členovia Výboru pre audit ŽSK:

Ing. Marta Rešetková, PhD. – predseda

Ing. Elena Šuteková – člen

Ing. Martina Harichová – člen

Ing. Emília Rybárová – člen

V roku 2023 sa uskutočnilo 14 zasadnutí Výboru pre audit, ktorých obsahom v zmysle zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a zмене a doplnení zákona č. 421/202 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v zmysle uzatvorených dohôd bola:

- * kontrola procesu zostavovania individuálnej účtovnej závierky, sledovanie priebehu a výsledkov štatutárneho auditu individuálnej účtovnej závierky,
- * vypracovanie Správy Výboru pre audit o výsledku štatutárneho auditu z overenia individuálnej

účtovnej závierky,

- * kontrola procesu zostavovania konsolidovanej účtovnej závierky, sledovanie priebehu a výsledkov štatutárneho auditu konsolidovanej účtovnej závierky,
- * vypracovanie Správy Výboru pre audit o výsledku štatutárneho auditu z overenia konsolidovanej účtovnej závierky,
- * oboznámenie sa s procesom a s výsledkami verejného obstarávania auditorských služieb na roky 2023 až 2025,
- * vypracovanie správy a odporúčaní k výberu auditorských služieb na roky 2023 až 2025,
- * oboznámenie sa s novou metodikou vydanou k činnosti výboru pre audit,
- * oboznámenie sa s kontrolnou činnosťou oddelenia interného auditu ŽSK a ostatných oddelení za obdobie rokov 2021 – 2023,
- * stretnutie s víťazným štatutárnym audítorom, nastavenie procesov spolupráce.

: ŽSK počas účtovného obdobia nemal žiadne náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja.

: ŽSK nemá organizačnú zložku v zahraničí.

: ŽSK k 31. 12. 2023 eviduje prebiehajúce súdne spory, kde ŽSK je žalovanou stranou:

a) Súdne spory vyčíslené

Navrhovateľ	Predmet súdneho sporu.	Dátum vzniku súd. sporu	Žalovaná istina v EUR	Štádium konania k 31. 12. 2023	Predpoklad skončenia/úspešnosti
Slovak estate, s. r. o.	Hroziaci súdny spor/ žaloba o zaplatenie bezdôvodného obohatenia	2023	57 344,68	Spor - užívanie pozemkov pod cestou vo vlastníctve ŽSK. Dovolacie konanie proti zamietavému rozhodnutiu Krajského súdu. Žaloba o zaplatenie peňažnej sumy ako náhrada za vyvlastnenie.	2024/50% 2024/100% 2025/50%
ODEKO družstvo	Žaloba o zaplatenie a o pravidelnú ročnú náhradu	16. 7. 2020	14 040,12	Žaloba o zaplatenie opakovanej odplaty za zriadenie zákonného vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z. z. – právo stavby cesty III/2332, ktorá je vo vlastníctve ŽSK na pozemku navrhovateľa v katastrálnom území Liptovský Mikuláš. ŽSK nárok na opakovanú náhradu rozporuje. Rozsudkom z 05.04. 2022 Okresný súd Žilina žalobu zamietol. Vec je aktuálne na odvolacom súde.	2025/50%

MBM Group	Spor o oprávnenosť Dodatku k zmluve	28.11.2023	908 375,17	Spor o oprávnenosť Dodatku č. 1 k zmluve o Dielo.	2024/ menej ako 50 %
TADEX, s.r.o.	Zaplatenie pohľadávky	Predžalob. výzva	40 000,00	Legitímna pohľadávka voči ŽSK postúpená zo spoločnosti ZEDA Banská Bystrica.	2024/viac ako 10 %
Žibrický P.	Žaloba o náhradu škody	júl 2022	5 800,00	Dopravná nehoda žalobcu na stavbe mostného objektu.	2024/99,96 %
MPV Družstvo	Žaloba o zaplatenie	25.4. 2022	2 233,38	Žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia tzv. ušlého nájomného za užívanie pozemku pod cestou III/2332 vo vlastníctve ŽSK v k. ú. Liptovský Mikuláš. ŽSK nárok na ušlé nájomné rozporuje. Okresný súd nariadi znalecké dokazovanie na stanovenie výšky ušlého nájomného a vytyčí ďalšie pojednávanie.	2024/50 %
ADMEUM, s.r.o.	Žaloba o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym postupom	r. 2022	44 785,16	ŽSK má v spore postavenie intervenienta na strane žalovaného, ktorým je Ministerstvo zdravotníctva SR. Predmetom konania je uplatnený nárok žalobcu na náhradu škody, ktorý mu mal vzniknúť pri prenesenom výkone miestnej štátnej správy na úseku zdravotníctva spôsobenom ŽSK.	2024/50 %

b) Súdne spory nevyčíslené

Navrhovateľ	Predmet súdneho sporu.	Dátum vzniku súd. sporu	Žalovaná istina v EUR	Štádium konania k 31.12.2023	Predpoklad skončenia/úspešnosti
Unique Medical s.r.o.	Žaloba o náhradu škody a ušlého zisku		nevyčíslená	Predmetom sporu je náhrada škody a ušlého zisku, ktorá mala vzniknúť žalobcovi v procese verejného obstarávania realizovaného ŽSK.	2024/50 %
KOLLIDENT s. r. o.	Žaloba o náhradu škody	r. 2022	nevyčíslená	Vlastník objektu polikliniky v Liptovskom Mikuláši, ktorú mu odpredal ŽSK v roku 2013, sa domáha vysporiadania nárokov tretích osôb k parcele, nakoľko prezentuje právny názor, že ŽSK sa k tomu zmluvne zaviazal. To ŽSK opakovane odmietol.	2024/50 %
Obec Liptovský Ján	Žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia – správy o zistenej nezrovnalosti	04. 12. 2015	nevyčíslená	Spor sa týka poskytnutého NFP na projekt „Revitalizácia námestia v obci Liptovský Ján“. ŽSK v Správe o zistenej nezrovnalosti konštatoval nezrovnalosť a žiadal o vrátenie časti príspevku. Krajský súd žalobu odmietol a žalobca podal voči tomuto rozhodnutiu dňa 31. 8. 2017 kasačnú sťažnosť. V spore vystupuje ako ďalšia žalovaná strana: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.	2024/50%
Fyzická osoba	Žaloba proti inému zásahu orgánu verejnej správy	16. 12. 2019	nevyčíslená	Spor sa týka určenia zákazu v rozpisovaní žalobcu do rozpisov zubno-lekárskej pohotovostnej služby a určenia povinnosti zmeniť už vydané rozpisy podľa žalobného návrhu. Uznesením Krajského súdu Žilina žaloba zamietnutá. Aktuálne je vec postúpená veľkému senátu NSS SR, ktorý uznesenie Krajského súdu v Žiline zrušil a vec vrátil na nové konanie.	2025/90%

: Na základe uznesení zastupiteľstva ŽSK došlo k schváleniu nasledovných zmien:

Uznesenie 22/4 schválilo

a) zrušenie Spojenej školy, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina s organizačnými zložkami Stredná športová škola, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina a Stredná odborná škola drevárska, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina k 31.08.2023, Školského internátu a Školskej jedálne, ako súčasť Spojenej školy, k 31. 8. 2023.

Uznesenie 21/6 schválilo

a) návrh na zmenu zriaďovateľa Gymnázia, Hradná 23, 033 01 Liptovský Hrádok a jej súčasť – Školskej jedálne, Hradná 23, 033 01 Liptovský Hrádok, zo súčasného zriaďovateľa - Žilinský samosprávny kraj na nového zriaďovateľa - Mesto Liptovský Hrádok od 01. 9. 2024,

b) návrh na vyradenie Gymnázia, Hradná 23, 033 01 Liptovský Hrádok a jeho súčasť – Školskej jedálne, Hradná 23, 033 01 Liptovský Hrádok, zo siete škôl a školských zariadení SR k 31.08.2024, pričom od 01.09.2024 prechádza výchovno-vzdelávací proces a poskytovanie školského stravovania na novo zriadenú Spojenú školu, Hradná 342, 033 01 Liptovský Hrádok s organizačnými zložkami – Základná škola s materskou školou a Gymnázium a jej súčasťami školskou jedálňou a školským klubom detí, ktorej zriaďovateľom bude Mesto Liptovský Hrádok.

Uznesenie 22/6 schválilo

a) návrh na zmenu zriaďovateľa Gymnázia, Ľ. Štúra 35, 023 54 Turzovka a jej súčasť – Školskej jedálne, Ľ. Štúra 35, 023 54 Turzovka, zo súčasného zriaďovateľa - Žilinský samosprávny kraj na nového zriaďovateľa - Mesto Turzovka od 01. 9. 2024,

b) návrh na vyradenie Gymnázia, Ľ. Štúra 35, 023 54 Turzovka a jeho súčasť – Školskej jedálne, Ľ. Štúra 35, 023 54 Turzovka, zo siete škôl a školských zariadení SR k 31.08.2024, pričom od 01.09.2024 prechádza výchovno-vzdelávací proces a poskytovanie školského stravovania na existujúcu Spojenú školu Juraja Turza, Stred 305, Turzovka s organizačnými zložkami – Materská škola, Základná škola, Základná umelecká škola a Gymnázium a jej súčasťami školskou jedálňou, školským klubom detí, centrom voľného času a 6 elokovaných pracovísk ZUŠ, ktorej zriaďovateľom bude Mesto Turzovka.

Uznesením č. 15/11 z 26.2.2024 bola schválený posun termínu na 1. 9. 2025.

Uznesenie 23/6 schválilo

a) návrh na zmenu zriaďovateľa Gymnázia, Hradná 23, 033 01 Liptovský Hrádok a jej súčasť – Školskej jedálne, Hradná 23, 033 01 Liptovský Hrádok, zo súčasného zriaďovateľa - Žilinský samosprávny kraj na nového zriaďovateľa - Mesto Liptovský Hrádok od 01. 9. 2024,

b) návrh na vyradenie Gymnázia, Javorová 5, 015 21 Rajec zo siete škôl a školských zariadení SR k 31.08.2024, pričom od 01.09.2024 prechádza výchovno-vzdelávací proces na novo zriadenú Spojenú školu, Lipová 2, Rajec s organizačnými zložkami – Základná škola a Gymnázium a jej súčasťami školskou jedálňou a školským klubom detí, ktorej zriaďovateľom bude Mesto Rajec.

Uznesenie 7/7 schválilo

s účinnosťou od 1. 1. 2024 zlúčenie týchto organizácií: (1) Centrum sociálnych služieb Brezovec, Martina Hattalu 2161/3, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 17060664, zapísané v registri organizácií (ďalej len „nástupnícka organizácia“) a (2) Centrum sociálnych služieb PRAMENĽ, Ul. Matúškova 1631, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 00622214, zapísané v registri organizácií (ďalej len „zanikajúca organizácia“).

Uznesenie 22/8 schválilo

a) návrh na vyradenie Spojenej školy, Hlavná 2, 010 09 Žilina – Bytčica vrátane jej organizačných zložiek Strednej odbornej školy odevnej, Hlavná 2, 010 09 Žilina – Bytčica a Strednej odbornej školy služieb, Hlavná 2, 010 09 Žilina – Bytčica a jej súčasť Výdajnej školskej jedálne, Hlavná 2, 010 09 Žilina – Bytčica zo siete škôl a školských zariadení SR k 31. 8. 2024,

b) návrh na zmenu názvu a adresy Strednej odbornej školy podnikania, Sasinkova 45, 010 01 Žilina na Strednú odbornú školu podnikania a služieb, Hlavná 2, 010 09 Žilina – Bytčica od 01. 9. 2024,

c) návrh na zaradenie Výdajnej školskej jedálne, Hlavná 2, 010 09 Žilina – Bytčica ako súčasť Strednej odbornej školy podnikania a služieb, Hlavná 2, Žilina - Bytčica do siete škôl a školských zariadení SR od 01. 9. 2024.

Uznesenie 19/9 schválilo

dňom 31. 12. 2023 zrušenie príspevkovej organizácie Centrum sociálnych služieb PRAMEN, so sídlom Matúškova 1631, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 00622214, bez likvidácie, zlúčením s príspevkovou organizáciou Centrum sociálnych služieb Brezovec, so sídlom Martina Hattalu 2161/3, 026 01 Dolný Kubín.

Uznesenie 20/9 schválilo

dňom 31.12. 2023 zrušenie príspevkovej organizácie Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie Liptovský Hrádok, so sídlom Pod Lipami 105/16, 033 01 Liptovský Hrádok, bez likvidácie, rozdelením, a to nasledovne:

a) zariadenie sociálnych služieb - Domov sociálnych služieb s miestom poskytovania Pod Lipami 105/16, Liptovský Hrádok a zariadenie sociálnych služieb - Špecializované zariadenie s miestom poskytovania Pod 17 Lipami 105/16, Liptovský Hrádok, a všetok majetok, práva a povinnosti, pohľadávky a záväzky vyplývajúce z právnych vzťahov, vrátane pracovnoprávných vzťahov, súvisiacich so zariadením sociálnych služieb - Domov sociálnych služieb s

miestom poskytovania Pod Lipami 105/16, Liptovský Hrádok a súvisiacich so zariadením sociálnych služieb – Špecializované zariadenie s miestom poskytovania Pod Lipami 105/16, Liptovský Hrádok, prechádzajú dňom 01.01. 2024 na príspevkovú organizáciu Centrum sociálnych služieb EDEN, so sídlom Sady M. R. Štefánika 66/3, 033 01 Liptovský Hrádok,

b) zariadenie sociálnych služieb – Domov sociálnych služieb s miestom poskytovania Smrečany 52 a zariadenie sociálnych služieb - Špecializované zariadenie s miestom poskytovania Smrečany 52, a všetok majetok, práva a povinnosti, pohľadávky a záväzky vyplývajúce z právnych vzťahov, vrátane pracovnoprávných vzťahov, súvisiacich so zariadením sociálnych služieb - Domov sociálnych služieb s miestom poskytovania Smrečany 52 a súvisiacich so zariadením sociálnych služieb – Špecializované zariadenie s miestom poskytovania Smrečany 52 prechádzajú dňom 1. 1. 2024 na príspevkovú organizáciu Centrum sociálnych služieb ANIMA, so sídlom Jefremovská 634, 031 04 Liptovský Mikuláš.

: V priebehu roka boli zastupiteľstvom prijaté uznesenia na schválenie predaja prebytočného nehnuteľného majetku ŽSK:

Dátum	Uznesenie	Kupujúci	Predajná cena/ pri zámene obstarávacia	Poznámka
30.1.2023	19/3	Mesto Turčianske Teplice	1733,29	ZZ č. 186/2023/KRÚ
30.1.2023	19/3	Martin Real, s.r.o.	-	ZZ č. 822/2023/KRÚ, Dodatok č. 1/plomba na LV
27.3.2023	9/4	Obec Teplička nad Váhom	639,99	KZ č. 262/2023/KRÚ
29.5.2023	8/6	PM ARCH s.r.o.	9 900,00	KZ č. 363/2023/KRÚ
29.5.2023	8/6	Mesto Dolný Kubín	9 489,69	ZZ č. 360/2023/KRÚ
25.9.2023	20/8	Mesto Turzovka	1,00	KZ č. 377/2020/KRÚ, Dodatok č. 1
25.9.2023	11/8	Fyzická osoba	1 690,00	KZ č. 745/2023/KRÚ
25.9.2023	11/8	Rettenmeier Tatra Timber s.r.o.	1 100 000,00	KZ č. 777/2023/KRÚ/ Zavkladované 4.1.2024
25.9.2023	11/8	Mesto Dolný Kubín	80,00	KZ č. 761/2023/KRÚ/ Zavkladované 19.1.2024
27.11.2023	10/9	Fyzická osoba	2 760,00	KZ č. 5/2024/KRÚ/ Zavkladované 28.2.2024
27.11.2023	10/9	Fyzická osoba	4 030,00	KZ č. 3/2024/KRÚ/ Zavkladované 29.2.2024
27.11.2023	10/9	Národná diaľničná spoločnosť	227,14	KZ č. 83/2024/KRÚ/ Zavkladované 31.5.2024
18.12.2023	7/10	Mesto Liptovský Hrádok	934 001,00	KZ č. 114/2024/KRÚ/4 splátky
30.1.2023	19/3	SR - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	5 300,00	KZ č. 241/2023/KRÚ, Dodatok č. 1/plomba na LV

10.

Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

10. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po dni, ku ktorému sa zostavovala individuálna účtovná závierka za rok 2023, nenastali žiadne udalosti, ktoré by mali významný vplyv na verné zobrazenie skutočnosti, ktoré sú predmetom účtovníctva.

V súvislosti s pandemiou vírusu COVID 19 a v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine, vedenie

ŽSK pokračuje v monitorovaní potencionálneho dopadu na hospodárenie župy, vrátane prípadného vplyvu zvyšovania cien, najmä energií, ako aj dostupnosti materiálov potrebných pre realizáciu úloh kraja a subjektov v jeho pôsobnosti, aby mohol podniknúť všetky možné kroky na zmiernenie akýchkoľvek negatívnych dopadov.

Záver

Najvyšším cieľom ŽSK je poskytovať kvalitné a efektívne služby obyvateľom kraja a vytvárať vhodný systém nástrojov pre jeho rozvoj.

ŽSK v roku 2023 plnil zákonom stanovené úlohy vo všetkých oblastiach samosprávnych kompetencií, zabezpečoval výkon a financovanie prenesených a originálnych kompetencií v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho zabezpečenia, dopravy, zdravotníctva a kultúry.

Pri svojom hospodárení v roku 2023 postupoval v súlade s platnými predpismi, čo potvrdzuje aj správa audítora, ktorá je súčasťou Konsolidovanej výročnej správy za rok 2023. ■

Erika Jurinová
predsedníčka ŽSK

Zoznam príloh

Príloha č. 1

Individuálna účtovná závierka Úradu ŽSK vrátane Správy nezávislého audítora z overovania individuálnej účtovnej závierky Úradu ŽSK

Príloha č. 2

Súvaha a výkaz ziskov a strát za príspevkové organizácie

Príloha č. 3

Konsolidovaná účtovná závierka ŽSK vrátane Správy nezávislého audítora z overovania konsolidovanej účtovnej závierky ŽSK

Žilinský samosprávny kraj
Komenského 48
011 09 Žilina

www.zilinskazupa.sk
facebook: Žilinský Samosprávny Kraj
instagram: zilinskykraj
flickr: Žilinská župa

© Žilinský samosprávny kraj, 2024